

RUSÇA'YA GİRİŞ

© 2024 Dr. Mustafa Afyonluoğlu

19.06.2024 Sürüm: 1.1

İçindekiler

Doküman Renklendirme Anlamları	5
GİRİŞ ve TEMEL KURALLAR	5
Alfabe	5
Harflerin Telaffuzu	6
Rus Alfabesinde bulunmayan Türkçe Harflerin Karşılıkları	10
Sesli (ünlü) Harfler	11
Sessiz (ünsüz) Harfler.....	11
Tonlu ve Tonsuz Harfler.....	12
Güçlü Durum	13
Zayıf Durum	13
Düşen Sessiz Harfler	13
7 Sessiz Harf Kuralı	13
Rusça’ da Vurgu ve Farklı Telaffuzla Okunan Harfler	14
Okuma Kuralları	16
Telaffuz ve Vurgu Egzersizleri.....	17
İsimlerin Cinsiyeti - род имён	18
Yumuşatma İşareti ile Biten Kelimeler	19
Eklerle Cinsiyet	19
Soyadlarında Kelime Cinsiyeti	20
Meslek Kelimelerinde Cinsiyet	20
İsmin Çoğul Halleri - Множественное Число Существительных.....	20
ZAMİRLER	26
Şahıs Zamirleri - Личные местоимения	26
İşaret Zamirleri – указательные местоимения	26
Soru Kelimeleriyle Kullanım.....	27
Zamirlerle Kullanım	27
Edatların Aitlik Zamirleriyle (-in eki) Kullanımı	27
Karşılaştırma Cümlelerinde -in Hali	28
Sahip Olmama Durumlarında İsmi -in Hali	28
Yer Bildiren Kelimeler – указательные местоимения.....	29
-de -da Bulunma, Kalma, Yer Edatları – предлоги место предложный падеж	29
Aitlik Zamirleri - Притяжательные местоимения	30
Aitlik Zamirlerinin -e Hali	30

Yönelme Zamirleri (-e Hali)- Справочные местоимения.....	31
“ile” Araçlı Zamirleri - Творческие местоимения «с»	31
“Hakkında” Zamirleri - Местоимения «О».....	32
SIFATLAR – прилагательные - род имен прилагательных.....	33
Nasıl, hangi, ne çeşit? – как.....	35
Sıfatların Olumsuz Halleri	36
Sıfatların Üstünlüğü (daha) – степень сравнения прилагательных	36
Sıfatların Üstünlüğü (en) – степень сравнения прилагательных	38
Sözcüklerden Sifat Oluşturma – прилагательные причастия	39
İSMİN HALLERİ - падежи	40
İsmin Yalın Hali - Именительный падеж	40
İsmin -i (belirtme) hali - Винительный падеж.....	40
Sıfatların -i Hali	41
İsmin -in (tamlayan) hali - Родительный падеж	42
-in Hali İsim Tamlaması.....	42
Sıfatların ve İşaret Zamirlerinin -in Hali	43
Sıfat sorularının ve İşaret zamirlerinin -in hali.....	44
İsmin -e (Yönelme) Hali - Дательный падеж	45
“к (ко)” Edatı – İstikamet / Yön	46
Sıfatların -e Hali	47
İsmin -ile (araçlı) Hali - Творительный падеж.....	48
İsmin -de/hakkında (kalma, bulunma) Hali - Предложный падеж.....	49
İsmin Hallerinde Kelimede Yapılacak Değişiklikler	50
Zamirlerde İsmin Halleri	52
Aitlik Zamirlerinin -i Hali	52
Sahiplik Zamirlerinin -in Hali – родительный падеж	53
İşaret Zamirlerinin -e Hali	54
SORU CÜMLELERİ – вопросительные предложения и слова	55
FiİLLER - глаголы.....	57
Tamamlanmış ve Tamamlanmamış Fiiller	57
Cümle Yapısı ve Zamanlar.....	60
Fiillerde Zaman Çekimleri	60
Fiil Grupları	60
Kuralsız Fiiller – Неправильные глаголы	65
Şimdiki Zaman – настоящее время	66
чь Eki ile Biten Fiillerin Çekimleri.....	68
еть Eki ile Biten Fiillerin Çekimleri	70
ть Eki ile Biten, Hareket Bildiren Fiillerin Çekimleri.....	72

сяь Eki ile Biten, Dönüslü Fiillerin Çekimleri.....	73
İçinde ва Eki Bulunan Fiillerin Çekimleri.....	74
Harf Değişen Fiillerin Çekimleri	76
ь,о Harfi Alan Tek Heceli Fiillerin Çekimleri	80
Geniş Zaman - настоящее время	80
Gelecek Zaman	81
Belli Olmayan (Bileşik) Gelecek Zaman	81
Planlanmış (Basit) Gelecek Zaman	82
Geçmiş Zaman - Прошедшее время	84
Zamanlarda Örnek Çalışma	85
İstikamet ve Yön - направление	87
Sayılar - числа	88
Renkler - цвета	89
SÖZLÜK	91
DİĞER KURALLAR	93
RUSÇA'DA SÖZDİZİM KURALLARI	94
ÖRNEK PRATİK CÜMLELER.....	95
İfadeler	96
Nerede.....	97
Hayvanlar.....	98
-in Hali.....	99
İyelik Sıfatları	100
Parça, tanım.....	100
-i hali	101
Geniş Zaman Fiiller-1	102
Mastar, Sevmek, Hoşlanmak	104
Yemek.....	106
Sıfat Çekim.....	107
Bağlaçlar	109
Mevcudiyet.....	109
Sorular - вопросы.....	110
Meslekler - профессии	111
Çevre ve Edatlar	112
Geniş ve Geçmiş Zaman, Zaman, Sayılar	113
Aile, Spor	117
Kişiler, Sahiplik Zamirleri, Doğa, Yönler	119
Geçmiş Zaman	121
Kişi ve Eşyalar, Renkler	123

Çoğul Ekleri	125
Diyalog Kurma	127
Kaynaklar:	129

Doküman Renklendirme Anlatımları

- Bu doküman iki farklı alfabeden oluştuğu için ve vurgular ile eklerle yapılan değişiklikleri daha kolay anlatabilmek için renklendirmelerden yararlanılmıştır.
- Kelime içinde bir harf **koyu kırmızı** renkte ise bu harf vurgulu demektir.
- Örnek cümlelerde **koyu kırmızı** renklendirme varsa, uygulanan kuralın nereleri etkilediğini gösterir (aynı kelimedeki vurgu varsa kuralın etkilediği harfler, vurgunun anlatıldığı renkle gösterilir). Aynı cümlede altı çizili harf/kelime varsa, bu değişikliğe sebep olan harf/kelime demektir
- Okunuşlar, parantez içinde **yeşil** renkte yazılır
- Bir kural kelimedeki harfte değişikliğe sebep oluyorsa, değişikliğe sebep olacak harf(ler) ve kural uygulandıktan sonra gelecek harf(ler) **kalin mavi** olarak gösterilir
- Bir kelimeye farklı sebeplerle birden fazla ek geliyorsa gelen eklerin ikincisi **turuncu** renkte gösterilir
- Bir kelimeye ek gelirken veya çekim yaparken harf(ler) düşüyorsa, düşen harfler **arka renk** boyalı, yerine gelen harfler **mavi** renkte gösterilir
- Bir harfin telaffuzunda, kelimedeki yer alan harf ve okunuşu, kural açıklanırken **kalin mavi** olarak gösterilir
- Bir kelimenin Türkçe karşılığı **kahverengi** renkte yazılır
- Kelimenin cinsi, üzeri **mavi** boyalı ve kısaltılarak (eril yerine **E** gibi) parantez içinde gösterilir

GİRİŞ ve TEMEL KURALLAR

Alfabe

Rusça, Hint-Avrupa dil ailesine bağlı Slav Dilleri grubundan Doğu Slav Dilleri alt grubuna ait olan bir dildir.

Rus alfabesi Kiril alfabesinden türemiş olup 2 işaret ile 21 sessiz ve 10 sesli harf olmak üzere toplam 33 harften oluşmaktadır.

BÜYÜK	KÜÇÜK	OKUNUŞ
A	a	a
Б	б	b
В	в	v (f)
Г	г	g (v)
Д	д	d
E	e	ye
Ė	ë	yo
Ж	ж	j
З	з	z
И	и	i
Й	й	y

К	к	k
Л	л	l
М	м	m
Н	н	n
О	о	o
П	п	p
Р	р	r
С	с	s
Т	т	t
У	у	u
Ф	ф	f
Х	х	h
Ц	ц	ts
Ч	ч	ç
Ш	ш	ş
Щ	щ	şt, şç
Ъ	ъ	sertleştirme
Ы	ы	ıy, ii (i)
Ь	ь	yumuşatma
Э	э	e
Ю	ю	yu
Я	я	ya

** Tablodaki harfler, sonraki bölümde anlatılan harf gruplarına göre renklendirilmiştir

Harflerin Telaffuzu^{1 2}

** sert okuma: harf kendisi gibi okunmalı

** yumuşak okuma: harf Türkçe' deki şapkalı harf gibi okunmalıdır

Rus alfabesinde 33 harf bulunur. Bu harfler ses özelliklerine göre şu şekilde gruplandırılabilir:

1. Sesli Harfler (Гласные): А (a), Е (э), Ё (ë), И (и), О (o), У (y), Ы (ы), Ю (ю), Я (я)

1.a) Sert Sesli Harfler: А (a), О (o), Э (э), Ы (ы), У (y)

1.b) Yumuşak Sesli Harfler: Е (e), И (и), Ё (ë), Ю (ю), Я (я)

Not: И (и), Е (э), Ю (ю), Я (я) harfleri hem de yumuşak sesli olabilirler. Bu, kelimenin içinde bulunduğu yere ve vurguya bağlıdır.

Sert Sesli Harflerin Özellikleri:

- Sert sesli harfler, ağız açık ve dil gergin bir şekilde telaffuz edilir.

¹ <https://tr.forvo.com/languages/ru/>

² <https://tr.bab.la/telaffuz/>

- Sert sesli harfler, genellikle sert sessiz harflerle birlikte bulunur.

Yumuşak Sesli Harflerin Özellikleri:

- Yumuşak sesli harfler, ağız açık ve dil gergin değil, biraz öne doğru uzatılmış bir şekilde telaffuz edilir.
- Yumuşak sesli harfler, genellikle yumuşak sessiz harflerle birlikte bulunur.

Örnekler:

- **Sert Sesli:**

дом	(dom)	ev
стол	(stol)	masa
книга	(kniga)	kitap
бык	(byk)	boğa
вода	(voda)	su

- **Yumuşak Sesli:**

лес	(les)	orman
день	(den')	gün
пять	(pyat')	beş
люди	(lyudi)	insanlar
сестра	(syestra)	kardeş

2. Sessiz Harfler (Согласные): Б (б), В (в), Г (г), Д (д), Ж (ж), З (з), К (к), Л (л), М (м), Н (н), П (п), Р (р), С (с), Т (т), Ф (ф), Х (х), Ц (ц), Ч (ч), Ш (ш), Щ (щ) Ъ (ъ)

2.a) Sert Sessiz Harfler (Твёрдые согласные): Б (б), В (в), Г (г), Д (д), Ж (ж), З (з), К (к), Л (л), М (м), Н (н), П (п), Р (р), С (с), Т (т), Ф (ф), Х (х)

2.b) Yumuşak Sessiz Harfler (Мягкие согласные): Ч (ч), Ш (ш), Щ (щ), Ъ (ъ)

Not:

- Й (й) harfi hem sesli hem de sessiz harf olarak kullanılabilir.
- И (и), Е (э), Ю (ю), Я (я) harfleri sesli harf olduklarında sert veya yumuşak sesli olabilirler.
- Ъ (ъ) harfi sessiz harflerin yumuşak olmasını sağlar.

Örnekler:

- **Sert Sesli:** дом (dom) - ev, стол (stol) - masa, книга (kniga) - kitap
- **Yumuşak Sesli:** ночь (noch') - gece, песня (pesnya) - şarkı, яблоко (yábloko) - elma
- **Sert Sessiz:** брат (brat) - kardeş, город (gorod) - şehir, школа (shkola) - okul
- **Yumuşak Sessiz:** чай (chay) - çay, лягушка (lyagushka) - kurbağa, семья (s'emya) - aile

Sert Sesli Harfler : А О У Э Ы (а о у э ы)

- Vurgusuz **A** harfi **Ж**'den sonra **Ы** ya da **Й** gibi okunur:
Жалеть (jiilet) pişmanlık
- Vurgusuz **A** harfi **Ч**'den sonra **И** gibi okunur:
Часы (çisii) kol saati
- Vurgusuz **O** harfi vurgusuz **A** gibi okunur:
Молоко (malako) süt
- Vurgusuz **O** harfi bazı kelimelerde, özellikle **Ж Ш Ц** harflerinden sonra **Ы** gibi okunur:
Шоколад (şikalad) çikolata
Телевизор (tilivizir) televizyon

Yumuşak Sesli Harfler : И Е Ё Ю Я (и е ё ю я)

Çift-Sesli Sesli Harfler : Е Ё Ю Я

- Kelimenin başındaysa, vurgulu olduğunda, ünlü/sesli bir harften sonra geldiğinde, yumuşatma/sertleştirme işaretlerinden sonra geldiğinde olduğu gibi okunur

ель	(yel)	ladin
яблоко	(yablaka)	elma
маяк	(mayak)	deniz feneri
отъезд	(atyezd)	kalkış
семья	(simya)	aile

- Ünsüz bir harften sonra vurgulu ise önündeki sessiz harfi yumuşatır ve:

Я → “А” gibi
Е → “Е” gibi
Ё → “О” gibi
Ю → “У” gibi

okunur:

мясо	(m[y]asa)	et
хлеб	(hl[y]eb)	ekmek
лёд	(lod)	buz
брюки	(bruki)	göğüsler

İşaretler : Ъ Ь

Sessiz Harfler : Ж Ш Ц Й Ч Щ Ъ Ъ В Г Д З К Л М Н П Р С Т Ф Х

1. Sürekli Sert Sessiz Harfler : Ж Ш Ц

- Bu harfler her zaman sert (belirgin) okunur
- Bu harflerden sonra gelen **И** harfi “I” gibi okunur

Машина	(maşına)	araba
Жизнь	(jizn')	hayat
Цирк	(tsirk)	sirk
Шесть	(şest')	altı
Центр	(tsentr)	merkez

2. Sürekli Yumuşak Sessiz Harfler: Й Ч Щ

- Bu harfler her zaman yumuşak (az belirgin) okunur

Рай	(ray)	cennet
-----	-------	--------

йогурт	(yogurt)	yoğurt
Чай	(çay)	çay
Щука	(ş'uka)	turna balığı

3. Sert ve Yumuşak Sessizler : Б В Г Д З К Л М Н П Р С Т Ф Х

✚ Bu 15 harf, peşinden gelen harfe göre sert ya da yumuşak okunur:

- Bu harflerden sonra sert sesli harf (**А Ы О У Э Ъ**) gelirse, daha belirgin (sert) yani kendi gibi okunur.

Банк (bftl) banka

- Bu harflerden sonra yumuşak sesli harf (**И Е Ё Ю Я Ь**) gelirse, az belirgin yani yumuşak okunur.

белый (biliy) beyaz

(Bu bölümde okunuşu, kurala göre değişen harf, kelimedeki **kalın** ve **YEŞİL** renkte gösterilmiştir)

✚ Sert ünlü harften önce ise, sert okunur

Мама (mama) anne

Лодка (lotka) kayık

✚ Yumuşak ünlü harften önce ise, yumuşak okunur

Мяч (m'yaç) top

Лёд (l'ot) buz

✚ Yumuşatma/sertleştirme işaretinden önce geliyorsa yumuşak/sert okunur

Соль (sol') tuz

Отъезд (atyезд) gidiş

✚ Bir ünsüz harf başka bir ünsüz harften önce gelirse ya da kelimenin sonundaysa sert okunur

Книга (kniga) kitap

стол (stol) masa

✚ Vurgusuz **Э** harfi genellikle kelimenin başında bulunur ve **"i"** gibi okunur

Экзамен (ikzamen) sınav

✚ Vurgusuz **Е** harfi:

>> kelimenin başında **"yi"** gibi okunur

Еда (yida) yiyecek

>> kelimenin ortasında bir ünlü harften sonra ve işaretlerden sonra **"yi"** gibi okunur

>> ünsüz harften sonra **"i"** gibi okunur

Телевизор (tilivizır) televizyon

Средней (cridniy) ortalama

>> **Ж Ш Ц** harflerinden sonra **ы** gibi okunur

Цена (tsina) fiyat

>> Bazı durumlarda kelimenin sonunda **"YE"** olarak okunur

Печенье (piçyenye) kurabiye

✚ Vurgusuz **Ю** harfi kelimenin başında kendi gibi okunur

Ювелир (yuvilir) kuyumcu

✚ Vurgusuz **Я** harfi:

>> kelimenin başında **"yi"** veya **"YA"** gibi okunur

Язык (yızık) dil

Яблоко (yablaka) elma

>> kelime içinde ünlü harften sonraysa **"i"** gibi okunur

- Т**яжёлый (tijoly) ağır
 >> kelime içinde sesli harften sonraysa “YA” gibi okunur
 Оде**я**ло (adiyala) yorgan
 >> kelime içinde sertleştirme/yumuşatma işaretinden sonraysa “YA” gibi okunur
 п**я**ный (piyaniy) sarhoş
 >> “П” harfinden sonra geliyor ise “A” gibi okunur.
 П**я**ть (paet) beş
 >> kelimenin sonunda iken sessiz harften sonra ise (önündeki sessiz harfi yumuşatarak) yumuşak “A” gibi, yoksa “YA” gibi okunur
 Ав**я**рия (avariya) kaza
 Кап**л**я (kapl’a) bir damla
- ✚ **Ё** harfi her zaman vurguludur
 >> kelime içinde sertleştirme/yumuşatma işaretinden ya da sesli harften sonraysa “YO” gibi okunur
 >> “П” harfinden sonra geliyor ise “Ö” gibi okunur.
 п**ё**с (pyos) erkek köpek
- ✚ Vurgusuz **И** harfi, **Ж** harfinden sonra **Ы** gibi okunur
 За**ж**игалка (zajigalka) çakmak
- ✚ **Б** harfi kelimenin sonunda **П** gibi okunur
 зу**б** (zup) diş
- ✚ **В** harfi kelimenin sonunda **Ф** gibi okunur
 взры**в** (vzrif) patlama

** Rusça’ da **Ж Ш Ч Щ** harflerinden sonra **Ы Ю Я** yazılmaz **И У А** yazılır (istisna: жури **juri**, брошюра **broşür**, парашют **paraşüt**)

Rus Alfabesinde bulunmayan Türkçe Harflerin Karşılıkları

С yerine **ДЖ**

Örnek: Cemal → Джемал

Ü yerine **Ю** (kelimenin başında ise **У**)

Örnek: Gül → Гюл Ümit → Умит

Ö yerine **Ё** (kelimenin başında ise **О**)

Örnek: Gökhan → Гёкхан Özlem → Озлем

І yerine **Ы**

Örnek: İrmak → Ырмак

Ğ yerine **Г**

Örnek: Uğur → Угур

Е yerine **е** (kelimenin başında ise **э**)

Örnek: Erol → Эрол Sevgi → Севги

Y + A, E, O, U yerine я, е, ё, ю

Örnek:

Yasin → Ясин
Yelda → Елда
Yozgat → Ёзгат
Yunus → Юнус

Sesli (ünlü) Harfler

Rusça' da 10 tane sesli harf vardır: А О И Ы Э У Я Е Ё Ю

Sert Sesliler : А О У Ы Э

Yumuşak Sesliler : И Я Е Ё Ю

Kelimeye ek geldiğinde düşen sesli harfler: А О Я Е Ё

Örnek:

Bu → это

Benim → моя моё

Güzel → красивая

Kız → девушка

Bunlar → эти

çoğul → мои

-i hali → красивую

-i hali → девушку

ek alınca → моей мою

Sessiz (ünsüz) Harfler

Rusça' da 21 tane sessiz harf ve bu harflerin sert veya yumuşak okunuşuna göre 36 tane sesi vardır.

Bunların 15 tanesi (sonra gelen harfe göre) yumuşak ya da sert olarak okunur:

Б В Г Д З К Л М Н П Р С Т Ф Х

- Eğer bu 15 harfin yanına sert sesli harf veya sertlik işareti (Ь) gelirse bu sessiz harfler daha belirgin okunur:

Harf Буква
Ev Дом
Fabrika Завод
Soğan Лук
Orada Там
Sarılma Объятие

- Eğer bu 15 harfin yanına yumuşak sesli harf veya yumuşatma işareti (ь) gelirse bu sessiz harfler daha az belirgin (yumuşak) okunur:

Sıncap Белка
Dayı Дядя
Kış Зима
Buz Лёд
Teyze Тётя
Aile Семья

Sürekli sert okunan sessiz harfler : Ж Ш Ц

Hayat → жизнь

Şaka → шутка

Renk → цвет

Sürekli yumuşak okunan sessiz harfler : Ч Щ Ы

Saat → час

Fırça → щётка

Benim → мой

- Sert ve yumuşak sessiz harfler yan yana geldiğinde, farklı bir ses tonu oluşur:
 - жч, сч, сш, зш yan yana gelirse “şş” olarak okunur:
 - мужчина (muşşina) erkek
 - считать (şşitat) saymak
 - высший (vişşiy) daha yüksek
 - низшее (nişşii) daha düşük
- щн чн чт harfleri yan yana geldiğinde, ilk harf “ş” sesi verir
 - помощник (pamoşnik) yardımcı, asistan
 - конечно (kanyeşna) tabii ki, kesinlikle
 - что (şto) ne
- K yanına Д, Ж, З harfleri gelirse K harfi “g” sesi verir
 - Анекдот (anigdot) fıkra, şaka
 - Также (tagje) ayrıca
 - Экзамен (egzamin) sınav

Tonlu ve Tonsuz Harfler

Tonlu harf	Б	В	Г	Д	Ж	З
Bu harfin tonsuz şekli	П	Ф	К	Т	Ш	С

Tonlu ve tonsuz harfler telaffuzda belirtilen şartlarda (güçlü ve zayıf durumlar) birbirlerinin yerine geçebilirler.

Güçlü Durum: Sessiz harfin kendisi gibi okunması

Zayıf Durum: Sessiz harfin kelime içinde daha zayıf durumda bulunması

Kurallar:

1. Sessiz harften sonra sesli harf gelirse, bu sessiz harf **kendisi gibi (güçlü durum)** okunur

2. Sessiz harf:

- öncesinde sesli harf ve sonrasında sessiz harf bulunuyorsa
- kelimenin başında bulunuyorsa ve sonra sessiz harf geliyorsa
- kelimenin sonunda bulunuyorsa

bu sessiz harf **tonsuz** harf eşleniği gibi okunur. Buna **zayıf durum** denir

3. Tonlu ve tonsuz harfler yan yana geldiğinde tonsuz harfler **tonlu** harf gibi okunur

4. İki ya da daha çok ünsüz art arda geldiğinde, ikinci ünsüz harf **tonlu/tonsuz** ise ilk ünsüz harf de **tonlu/tonsuz** okunur

Güçlü Durum

Посол	(pasol)	büyükelçi	(kural 1)
Диван	(divan)	divan	(kural 1)
Вопрос	(vapros)	soru	(kural 1)
Куртка	(kurtka)	mont	(kural 1)

Zayıf Durum

Завтра	(zaftra)	yarın	(kural 2.1)
Лодка	(lotka)	tekne	(kural 2.1)
Всегда	(fsigda)	her zaman	(kural 2.2)
Всё	(fso)	her şey	(kural 2.2)
Друг	(druk)	arkadaş	(kural 2.3)
Город	(gorat)	şehir	(kural 2.3)
Сделать	(zdyelat)	yapmak	(kural 3)
Футбол	(fudbol)	futbol	(kural 3)
Сказка	(skaska)	masal	(kural 4)
Ошибка	(aşipka)	hata	(kural 4)

- Г harfi bazı kelimeler içinde (harfin sağında ve solunda e ve/veya o harfi bulunuyorsa) genelde V olarak okunur.

Ого	(ogo)	vay
Еге	(igve)	Ege
Его	(yivo)	onun
Оге	(oge)	oge
Сегодня	(sevodnya)	bugün
Кого	(kavo)	kime

Düşen Sessiz Harfler

Bir kelimedede iki sesli harf arasında art arda birkaç tane sessiz harf geliyorsa, bu sessiz harflerin içinde bulunan zayıf durumdaki sessiz harf düşer (okunmaz)

Örnekler:

Честный	(çyesny)	dürüst	→ e ve ы arasındaki т düşer (стн > durum -)
Счастливый	(şhaslivyy)	mutlu	→ a ve и arasındaki т düşer (стл > durum -)
Поздно	(pozna)	geç	→ o ve o arasındaki д düşer (здн > durum -)
Сердце	(sertse)	kalp	→ e ve e arasındaki д düşer (рдц > durum -)
Солнце	(sontse)	güneş	→ o ve e arasındaki л düşer (лнц > durum 2.1)

7 Sessiz Harf Kuralı

>> Г К Х Ч Ж Ш Щ sert sessiz harf, çekimlerde veya kelime sonuna gelen eklerde kullanılan önemli bir harf grubudur.

Rusça' da Vurgu ve Farklı Telaffuzla Okunan Harfler

>> Rusçada kelime içerisinde sadece 1 hece vurgulanır

>> Rusçada sadece ünlü (sesli) harfler vurgulanır. (А, О, У, Ы, Э, Я, Ё, Ю, И, Е)

>> Vurgu işareti sesli harflerin üzerine konur ancak genellikle gösterilmez (Rusçada vurguları görülebilir kılan bir işaret yoktur.)

Örnek: Ма́ма anne (vurgu 1. ма́ 'dadır)
Москва́ (maskva) Moskova (vurgu a'dadır bu yüzden o-a ya dönüşür
ve "ва́" vurgulu söylenir.)

>> Vurgulu sesli harf daha belirgin (biraz daha uzun) ve kendisi gibi okunur

>> Vurgusuz sesli harf daha az belirgin okunur, bazı durumlarda telaffuzu değişir

Örnek: Москва́ (maskva) Moskova ("o" harfi vurgusuz olduğundan "a" okunur)

>> Az da olsa bazı kelimelerin vurgusunun değişmesi ile anlamı değişir

Örnek:

вести : götürmek	вести : haberler
орган : insan organı	орган : müzik aleti
мука : un	мука : acı, ızdırap
Замок : kale	Замок : kilit
Гвоздики: çiviler	Гвоздики: karanfiller
атлас : atlas	атлас : saten

>> Tek heceli kelimelerde vurgu işareti olmasa da tek sesli harf vardır (çünkü kelimedeki hece sayısı kelimedeki bulunan sesli harf sayısı kadardır) ve vurgu bu harftedir.

Örnek:

Спорт: spor ночь: gece

>> Bir kelimedeki, hece sayısından bağımsız olarak vurgu bir tanedir.

Örnek:

Зима: kış математика: matematik

>> Eğer bir kelimedeki yumuşak sesli Ё harfi bulunuyorsa, bu harf vurguludur:

Örnek:

Ёжик: kirpi бельё: çamaşır

>> Vurgu işaretinden en fazla etkilenen harfler "o" ve "e" harfleridir. Vurgu olan kelimelerde vurgusuz "o" harfi "a" olarak okunur:

Мо-сква	(maskva)	Moskova
Во-да	(vada)	su
Ро-сси-я	(rassiya)	Rusya
О-кно	(akno)	pencere
Мо-ло-ко	(malako)	süt
Го-во-рить	(gavarit)	konuşmak
Смо-треть	(smatryit)	bakmak
Ко-шка	(koşka)	kedi
Сол-нце	(sontse)	güneş

Pratik ipucu: (bazı istisna kelimeler hariç, mesela yukarıda bulunan örneklerdeki son 2 kelimeye bu kural uymuyor)

- Kelime sesli harfle bitiyorsa ilk hecedeki “O” harfi “A” olarak okunur

>> İlk hecede vurgu varsa son harf “O” ise kısa “A” (“a” gibi) olarak okunur:

Э-то	(eta)	bu
Де-ла	(dila)	iş
У-тро	(utra)	sabah
Го-род	(gorad)	şehir
Пись-мо	(pismo)	mektup

>> “O” ve “A” harfi kelime içinde vurgulanan heceden sonra geliyor ise “I” harfi gibi okunur.

Örnek:

Паспорт: pasaport Город: şehir Космос: uzay

>> “E” harfi kelimedede vurgulu ise kendi gibi (“e” olarak) okunur. Vurgusuz hecede bulunuyor ise ya da “Ш Ж Ц” harflerinden sonra ise “ie” / “ie” / “i” gibi okunur.

Время	(vremya)	zaman
Браслет	(braslet)	Bileklik, bilezik
место	(m[y]esta)	yer
все-гда	(fsigda)	her zaman
зве-зда	(zvizda)	yıldız
ше-стой	(şistoy)	altıncı
же-них	(jiniih)	damat
це-мент	(tsimient)	çimento

Kelimenin sonu hariç kelime içindeki vurgulanmayan “E” ve “Я” harfleri “i” gibi okunur.

Театр	(tiatır)	tiyatro
Ягуар	(iguar)	jaguar
Январь	(invar)	Ocak

Vurgulanmayan “E” ve “Я” harfleri kelimenin sonunda ise “E” harfi gibi ama “E” harfinden daha kısa ve daha az net olacak bir biçimde okunur.

история	(istorie)	Tarih
Здание	(zdanie)	Bina
Море	(morie)	Deniz

>> “E” harfi kelime başında ya da sesli harften sonra ve vurgulu olarak bulunuyorsa “ye” olarak (vurgusuz ise “yi” olarak) okunur

Если	(yesli)	eğer
Проект	(proyekt)	proje
Екатерина	(yekatyirina)	Catherine
Поезд	(poyzd)	tren

>> “E” harfi “Ь Ъ” işaretlerinden sonra gelirse “ye” olarak okunur

Счастье	(şçastye)	mutluluk
---------	-----------	----------

Okuma Kuralları

VURGULU ÜNLÜ HARFLER³

- Vurgulu tek sesli ünlü harf daima yazıldığı gibi okunur ve onun sesi uzatılır
- Vurgulu çift sesli ünlü harf:
 - Kelimenin başında, olduğu gibi okunur
 - Başka bir ünlü harften ya da (**ь, ъ**) sonra olduğu gibi okunur
 - Ünsüz harften sonra SERT ÜNLÜ harfine dönüşür ve ondan önceki ünsüz harfi yumuşatır

ÜNSÜZ HARFLER⁴

- Sert/Yumuşak ünsüz harf:
 - Sert ünlü harften önce SERT okunur
 - Yumuşak ünlü harften önce YUMUŞAK okunur
 - Yumuşatma işaretinden (**ь**) önce YUMUŞAK okunur
 - Sertleştirme işaretinden (**ъ**) önce SERT okunur
 - Başka bir ünsüz harften önce veya kelimenin sonunda SERT okunur
- **Ж Ш Ч Щ** harflerinden sonra **ь ю я** yazılmaz, **и у а** yazılır
- Sert ünsüz **Ж Ш Ч** ve yumuşak ünsüz **Й Ч Щ** her zaman AYNI okunur
- Sert ünsüz **Ж Ш Ч** harflerinden sonra **и** geliyorsa **і** gibi okunur

VURGUSUZ ÜNLÜ HARFLER⁵

*** Bu bölümde verilen örnek kelimelerde vurgunun olduğu harfin arkası **ma** ile boyanmıştır, satırdaki ilk kelime örnek Rusça kelime; [...] içindeki kelime, örnek kelimenin okunuşu; (...) içindeki kelime ise örnek kelimenin Türkçe karşılığıdır.

- Vurgusuz ünlü harf daha kısa ve daha belirsiz okunur
 - Магазин [ma(a-ı)gaz|n] (mağaza)
- **Ё** Harfi vurgusuz olmaz daima VURGULU okunur.
- Vurgusuz **А** harfi bazı kelimelerde, özellikle **Ж Ш Ч Щ** harflerinden sonra **і** ya da **и** gibi okunur
 - Жалеть [jı|'et'] (pişman olmak, acımak)
 - Часы [çis|] (saat)
- Vurgusuz **О** harfi çoğu kelimedede vurgusuz **А** gibi, bazı kelimelerde **Ж Ш Ч Щ** harflerinden sonra **і** gibi okunur
 - Молоко [ma(a-ı)lako|] (süt)
 - Шоколад [şıkalat|] (çikolata)
- Vurgusuz **У** harfi kısa **U** gibi okunur
 - Улыбка [ul|pka] (gülümseme)
- Vurgusuz **Ы** harfi kısa **І** gibi okunur
 - Дыра [dıra|] (delik)
- Vurgusuz **Э** harfi genellikle kelimenin başında olur ve kısa **İ** gibi okunur
 - Экзамен [ikzam'in|] (sınav)
- Vurgusuz **Е** harfi kelimenin başında **Yİ** gibi, ünsüz harften sonra (bu ünsüz harfi yumuşatarak) **і** gibi, **Ж Ш Ч** harflerinden sonra **і** gibi, kelimenin sonunda VURGULU gibi (ama biraz daha kısa) okunur

³ <https://www.youtube.com/watch?v=CT80xMnbt5k>

⁴ <https://www.youtube.com/watch?v=xt4qeioJHXo>

⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=XH8WJsBEXZE>

- Еда [yidə] (yemek, besin)
- Телевизор [t'el'iv'izər] (televizyon)
- Цена [tsina] (fiyat)
- Печенье [p'ičen'ye] (kurabiye)
- Море [mər'e] (deniz)
- Vurgusuz Ю harfi kelimenin başında YU gibi, ünsüz harften sonra U gibi okunur
 - ювелир [yuv'il'ir] (kuyumcu)
 - Любовь [l'ubov'] (aşk, sevgi)
- Vurgusuz Я harfi kelimenin başında Yİ gibi, kelime ortasında İ kelime sonunda (ünlü harften sonra) YA gibi veya (ünsüz harften sonra) A gibi (ve vurgulu gibi) okunur
 - Язык [yiz'k] (dil)
 - Тяжёлый [t'ijol'iy] (ağır)
 - Авария [avar'iya] (kaza)
 - Капля [kap'l'a] (damla)
- Vurgusuz И harfi (vurgulu ama biraz daha kısa) İ gibi, Ж harfinden sonra I gibi okunur
 - Игра [igra] (oyun)
 - Зажигалка [zajigalka] (çakmak)

Telaffuz ve Vurgu Egzersizleri

** Okunuşlarda da ayrıca vurgulanan hece siyah renkli ve arka planı boyalıdır.

✚ На работу, я езжу автобусе	İşe otobüsle giderim
✚ Моя бабушка любит смотреть телевизор	Anneannem televizyon seyretmeyi seviyor
✚ Ваш паспорт, пожалуйста!	Pasaportunuz lütfen!
✚ Я эту газету ещё не прочитал	Ben bu gazeteyi henüz okumadım
✚ Что тебе дать? Дай пять!	Sana ne vereyim? Çak beşlik!
✚ Ты его любишь?	Sen onu seviyor musun?
✚ Анна, где ты? Я тебя уже 2 часа жду!	Anna, neredesin? Seni 2 saattir bekliyorum
✚ Подожди ещё чуть-чуть. Я скоро	Biraz daha bekle. Yakında (geliyorum)
✚ Это не очень хорошая идея	Bu çok iyi bir fikir değil
✚ Я работой, а ты отдыхаешь!	Ben çalışıyorum ama sen dinleniyorsun!
✚ Давай пойдём в ресторан во вторник в 7 часов вечера!	Haydi salı günü akşam 7'de bir restorana gidelim!
✚ Вы были за границей?	Siz yurtdışında bulundunuz mu?
✚ Vi bili zagranitsey?	
✚ Он в кабинете занят	O çalışma odasında, meşgul
✚ On fkabinietie, zaniat	
✚ Ладно, мы можем пойти в турецкий ресторан	Tamam, Türk restoranına gidebiliriz
✚ Ladna, mi mojim payti fturietstkiy ristan	
✚ Я иду в магазин. Что купить?	Markete gidiyorum. Ne alayım?
✚ Ya idu vmagazin. Şto kupit'?	
✚ В Турции почти все пьют чай	Türkiye'de hemen hemen herkes çay içer
✚ fTurtsii paçti fsie p'yut çay	
✚ Она сказала «да»	O, "evet" dedi
✚ Ana skazala da	
✚ Спасибо за помощь!	Yardım için teşekkür ederim
✚ Spasiba, zapomaş!	
✚ Метро находится за домом	Metro evin arkasındadır

Mitro nahoditsa zadomam	
✚ В Москве Мы ездили на метро и на такси. vmaskvie mi yezdili namitro i nataksi	Moskova' da metro ve taksi kullandık
✚ Завтра бабушка пойдёт к доктору Zaftra babuška paydyot k doktoru	Yarın anneanne doktora gidecek
✚ Мы подошли к дому Mi padaşli k domu	Eve doğru yaklaştık
✚ Как зовут этого парня? Kak zavut etava parnia	Bu erkeğin adı ne?
✚ Извините, пожалуйста, за холодный чай İzvinite, paşalusta, zahalodniy çay	Soğuk çay için affedin (özür dilerim) lütfen
✚ В кафе «горячий кофе» очень вкусный кофе Fkafe gariaçiy kofie oçin' fkusniy kofie	"Sıcak kahve" kafesinin kahvesi çok lezzetli
✚ Не мешайте папе, он работает в своём кабинете nimişaytie papie, on rabotait fsvaуom kabinietie	Babamı rahatsız etmeyin, ofisinde çalışıyor
✚ Помешаете – накашу вас Pamişayitie nakaşu vas	Rahatsız ederseniz sizi cezalandıracağım
✚ Её работа не очень хорошая: она много работает, но мало зарабатывает Yiyo rabota ni oçin' haroşaya: ana mnoga rabotayit, no mala zarabatıyayit	Onun işi pek iyi değil; çok çalışıyor ama az kazanıyor
✚ Ты ещё делаешь домашнее задание? Ti yişşo dielayiş damaşnieye zadaniye?	Hala ev ödevini mi yapıyorsun?
✚ Нет, я его уже сделал Niyet, ya yiyo uje zdielal	Hayır, onu zaten yaptım
✚ Я учу русский язык Ya uçu ruskiy yızık	Ben Rusça çalışıyorum (öğreniyorum)
✚ Мне 20 лет Mnie dvatsat liet	20 yaşındayım
✚ Ко мне пришёл мой друг Kamnie prişol moy druk	Bana arkadaşım geldi
✚ Не говори обо мне плохо Nigavari abamnie ploha	Benim hakkımda kötü konuşma
✚ Моя мама гордится мной Maya mama garditsa mnoy	Annem benimle gurur duyuyor
✚ Я не один, со мной пришли мои друзья Ya niadin, samnoy prişli mai durzya	Ben (tek) yalnız değilim, benimle beraber arkadaşlarım geldi

İsimlerin Cinsiyeti - род имён

Rusça' da kelimeler, temsil ettikleri canlı varlığın cinsiyeti ya da kelimenin son harfine göre eril (Мужской Род -М.Р.-), dişi (Женский Род -Ж.Р.-) ve nötr (Средний Род -С.Р.-) olmak üzere üç gruba ayrılırlar. Kelime ile belirlenen bu cins, cümledeki zamir, sıfat gibi diğer kelimelerin de aynı cinsle göre ek almasını gerektirir.

Eril kelime: (~ %46) **bitiş:** sessiz harfler, bazen **ь**, canlı ise erkek cinsteki varlıklar

Örnekler: дом, город, мост, студент, автобус, друг, мальчик, ветер, брат, учитель, день, чай, музей, сарай, папа, дедушка, мужчина, дядя

Dişi kelime: (~ %41) **bitiş:** A, Я, bazen Ъ, canlı ise dişi cinsteki varlıklar

Örnekler: страна, Турция, сестра, учительница, ночь, тетрадь, мама, лампа, картина, луна, молния, родина, страна, девушка, подруга, студентка

Nötr kelime: (~ %13) **bitiş:** O, E, Ё ile МЯ ekiyle biten 10 kelime

Örnekler: слово, утро, море, здание, имя, время, пламя, семя, знамя, окно, поле, лето, место, слово, дерево, письмо, зеркало, метро, кино, свидание, солнце, решение,

>> Rusça' da **yalın** haldeki kelimeler Э Ю У И Ы harfleri ile **bitmez**

>> Kişinin soyadı dahi, cinsiyetini yansıtabilecek şekilde (doğduğunda veya bayan ise evlendiğinde) uygun eklerle güncellenir

>> Kelimelerin önüne gelen iyelik eklerine, kelimenin cinsiyetine göre, ek'in köküne cinsiyetin alabileceği harfler/ekler eklenir. Örneğin:

- ✚ "benim" **tekil** iyelik ekinin kökü **МО**'dur. Önüne gelecek kelime eril ise sonunun sessiz harfle bitmesi için **Й** harfi (**мой**), dişi ise sesli harfle bitecek şekilde **Я** harfi (**моя**), nötr ise **Ё** harfi (**моё**), çoğul ise **И** harfi (**мои**) alır.
- ✚ **Çoğul** iyelik eki için bunlar dişi kelimedede **A** nötr kelime için **E** eklenerek yapılır. (Örneğin, **наш, наша, наше, наши** şeklinde)
- ✚ Üçüncü şahıs iyelik ekleri (**ЕГО, ЕЁ, ИХ**) önüne gelecek kelimededen bağımsızdır, değişikliğe uğramaz.

Yumuşatma İşareti ile Biten Kelimeler

Ь ile biten eril cins kelimeler:

- ✚ Ъ ile biten ay isimleri
Örnek: январь (**ocak**), февраль (**şubat**), ...
- ✚ **тель / арь** ekiyle biten meslek, ihtisas belirten isimler
Örnek: учитель (**öğretmen**), правитель (**vali**), водитель (**şoför**), аптекарь (**eczacı**)
- ✚ **ель / арь / ырь** ekiyle biten eşya adları
Örnek: мебель (**mobilya**), портфель (**iş çantası**), сдovарь (**sözlük**)
- ✚ Ъ ile biten bir çok hayvan isimleri
Örnek: медведь (**ayı**), голубь (**güvercin**), гусь (**kaz**)

Ь ile biten dişi cins kelimeler:

- ✚ **арь** ile biten sıfatlardan oluşmuş soyut anlam ifade eden kelimelerin büyük kısmı
Örnek: радость (**sevinç**), гордость (**gurur**), совесть (**vicdan**)
- ✚ **сть, пись** ile biten bir çok kelime
Örnek: власть (**iktidar**), область (**bölge**), подпись (**imza**), грусть (**üzüntü**), весть (**haber**), часть (**bölüm, parça**)
- ✚ **зь, знь** ile biten bir çok kelime
Örnek: связь (**bağlantı**), грязь (**çamur**), жизнь (**hayat**), болезнь (**hastalık**)
- ✚ **чь, шь, щь, жь** ile biten kelimeler
Örnek: ночь (**gece**), брошь (**broş**), вещь (**eşya**), пожар (**yalan**)
- ✚ **вь** ile biten bir çok kelime
Örnek: любовь (**aşk**), кровь (**kan**), обувь (**ayakkabı**)

Eklerle Cinsiyet

Sessiz harfle biten bazı eril kelimelere bazı ekler ilave edilerek bu kelimelerin dişi şekilleri oluşturulabilir:

	Eril	Dişi		Eril	Dişi
--	------	------	--	------	------

Sahibi	хозяин	хозяинка	Sanatçı	артист	артистка
Vatandaş	гражданин	гражданинка	Gazeteci	журналист	журналистка
İngiliz	англичанин	англичанинка	Gitarist	гитарист	гитаристка
Öğrenci	ученик	ученица	Öğretmen	учитель	учительница
Yardımcı	помощник	помощница	Yazar	писатель	писательница
Ressam	художник	художница	Arkadaş	приятель	приятельница
Şarkıcı	певец	певица	Alman	немец	немка
Tezgahtar	продавец	продавница	Amerikan	американец	американка
Yakışıklı	красавец	красавица	Ukraynalı	украинец	украинка
Eş	супруг	Супруга	Sporcu	спортсмен	спортсменка
Komşu	сосед	Соседка	Moskovalı	москвич	москвичка
Öğrenci	студент	Студентка	Emekli	пенсионер	пенсионерка
Torun	внук	внучка	Kasiyer	кассир	Кассирша
Hemşeri	земляк	землячка	Sekreter	секрктарь	секрктарша

Soyadlarında Kelime Cinsiyeti

Soyadların kelime cinsiyetine uyumu için bazı ekler kullanılır.

- ✚ Bir erkek çocuk dünyaya geldiğinde babasının soyadına **-ОВ, -ЕВ, -ИН, -СКИЙ** ekleri eklenir.
- ✚ Kız çocuk dünyaya geldiği zaman babasının soyadına (veya evlendiğinde eşinin soyadına) **-ОВА, -ЕВА, -ИНА, -СКАЯ** ekleri eklenir.
- ✚ Kişiye resmi olarak hitap ederken, babasının adına erkekler için **-ОВИЧ, -ЕВИЧ, -ИЧ** ekleri, bayanlar için **-ОВНА -ЕВНА -ИЧНА** ekleri eklenerek kişi ismiyle söylenir. Yani **Владимир Борисович** diyerek “**Владимир bey**” (**Борис oğlu Владимир**) ya da **Елена Борисовна** diyerek “**Елена hanım**” (**Борис kızı Елена**) denmiş olur.
- ✚ Rusça 'da ad soyad ve baba adı birlikte kullanılabilir. Söyleme sıralaması: soyad ad baba_adı (Tabloya göre örnek: **Смирнов Владимир Борисович**)

Erkek İsimleri	-ОВ, -ЕВ, -ИН, -СКИЙ Soyadları	-ОВИЧ, -ЕВИЧ, -ИЧ Baba Adları
владимир	Смирнов	Борисович (Борис)
Александр	Медведев	Сергеевич (Сергей)
Павел	Никитин	Никитич (Никита)
Kız İsimleri	-ОВА, -ЕВА, -ИНА, -СКАЯ Soyadları	-ОВНА -ЕВНА -ИЧНА Baba Adları
Елена	Смирнова	Борисовна (Борис)
Ирина	Медведева	Сергеевна (Сергей)
Анна	Никитина	Никитичка (Никита)

Meslek Kelimelerinde Cinsiyet

Rusça' da birçok mesleği resmi ifade eden kelimelerin eril ve dişî şekilleri bulunmaz, eril ve dişî için ortak kullanılır. Bu kelimelerin önüne özne geldiğinde bahsedilen kimlik bu şekilde belli olmuş olur.

İsmin Çoğul Halleri - Множественное Число Существительных

Hatırlatma: Rusçada “Г, К, Х, Ж, Ч, Ш, Щ” harflerinden sonra asla “Ы” harfi yazılmaz. Her ne kadar bu harflerden sonra bazen “Ы” sesi duyulsa da her zaman “И” olarak yazılır.

- Rusça'da topluluk⁶, eşya, madde ve yiyecek adları sadece tekil kullanılmaktadır [Örnek: **сáхар** (şeker), **рис** (pirinç) ...]
- Rus dilinde nesnelere sayılan ve sayılamayan, yalnız tekilde, yalnız çoğulda kullanılan isimler grubuna sahiptir. **Örneğin**, Ruslar su, süt, yağ, balık, ekmek, şeker gibi sözlerin sayılamaz olduğunu kabul etmişler veya çift kısımdan oluşan gözlük, makas, pantolon, çizme, çorap gibi nesnelere her zaman çoğul olarak kabul etmişlerdir.
- Rus dilinde formalite bakımından çoğul olup da aslında tekil olan veya tekili ile çoğulu farklı olmayan sözcükler de bulunmaktadır. **Örnek:** Taksi, metro, depo, palto, piyano gibi...
- Diğer dillerde olduğu gibi sözdizimsel yöntemle (*pek çok, birçok, onlarca, fazla, birkaç, bir sürü, bir takım gibi kelimeler kullanıldığında*) çoğul anlayışının Rus dilinde oluşturulması da sık sık karşımıza çıkmaktadır. Rus dilinde bulunan bu sözcüklerin bir özelliği kendilerinden sonra ismin (-in) halinde olmaları ve çoğulda kullanılmalarıdır.

Örnekler:

много книг	bir çok kitap
уйма денег	çok para
бесчисленное количество домов	sayısız ev
ряд стульев	sandalye sırası
несколько учителей	birkaç öğretmen
мало студентов	birkaç erkek öğrenci

** Bir kelimeyi çoğul yapmak için, kelimenin cinsiyetine göre aşağıdaki uygun kural uygulanır:

Eril kelime (МУЖСКОЙ РОД СЛОВО): (Sessiz harflerle biten kelimeler ve bazı **ь** ile biten kelimeler eril cinstir).

** Eğer kelime şu 7 sessiz harf (**Ж Ш Щ Ч Г К Х**) ile biterse, sonuna **и** eklenir

Örnekler:	Долг	Borç	Долги	Borçlar
	Звук	Ses	Звуки	Sesler
	Нож	Bıçak	Ножи	Bıçaklar
	Карандаш	Kalem	Карандаши	Kalemler
	Плащ	Yağmurluk	Плащи	Yağmurluklar

** Kelime, diğer sessiz harfle bitiyorsa, sonuna **ы** eklenir

Örnekler:	Студент	Öğrenci	Студенты	Öğrenciler
	Журнал	Dergi	Журналы	Dergiler
	Лимон	Limon	Лимоны	Limonlar
	Телефон	Telefon	Телефоны	Telefonlar

** Kelime **ь** ile bitiyorsa, **ь** düşer, **и** eklenir

** Kelime **й** ile bitiyorsa, **й** düşer, **и** eklenir

Örnekler:	Музей	Müze	Музеи	Müzeler
	Чай	Çay	Чаи	Çaylar

** Rusça' da birçok eril kelime **А**, bazı kelimeler de **ья** olarak çoğul olurlar. (Düzensiz eril isimleri çoğul yapmak kelimenin sonuna "**А**" harfi eklenir)

Kelime	Anlamı	Çoğulu
ДОМ	Ev	Дома

⁶ Topluluk kelimelerinde tekil olan söz çoğul anlamı ifade etmektedir. Başka bir deyişle, morfolojik bakımdan tekil olan çoğuldadır. (aile, personel, futbol takımı, halk, ordu, jandarma ... gibi)

свитер	Kazak	свитера
глаз	Göz	глаза
паспорт	Pasaport	паспорта
профессор	Profesör	профессора
адрес	Adres	адреса
поезд	Tren	поезда
город	Şehir	города
вечер	Akşam	вечера
номер	Numara	номера
директор	Müdür	директора
доктор	Doktor	доктора
стул	Sandalye	стулья
брат	Erkek kardeş	братья
муж	Koca	мужья

** Bazı kelimelerin çoğulu tamamen farklı bir kelimedir ya da farklı bir ek alırlar ya da yukarıda bahsedilen kurala uymadan ek alırlar:

Kelime	Anlamı	Çoğulu
ребёнок	Çocuk	дети
человек	İnsan	люди
друг	Erkek arkadaş	друзья
сосед	Erkek komşu	соседи
Стул	Sandalye	Стулья
Брат	Erkek kardeş	Братья
Сестра	Kız kardeş	Сёстры
Яблоко	Elma	Яблоки
Дерево	Ağaç	Деревья

Örnek: "Masa" kelimesinin tekil/çoğul çekimleri

	Tekil	Çoğul	Çoğul (TR)
Yalın Hali	стол	столы	Masalar
-in Hali	стола	столов	Masaların
-e Hali	столу	столам	Masalara
-i Hali	стол	столы	Masaları
-ile Hali	столом	столами	Masalarla
-de Hali	О столе	О столах	Masalarda / masalar hk

Dişi kelime (ЖЕНСКИЙ РОД СЛОВО): (А veya Я harfleriyle biten kelimeler ve ь ile biten bazı kelimeler dişi cinstir)

** Son harf **А** ise ve önceki harf (**Ж Ш Щ Ч Г К Х**) ise **а** düşer, **и** eklenir

Örnekler: Книга Kitap Книги Kitaplar
Футболка Tişört Футболки Tişörtler

** Son harf **А** ise ve öncekisi diğer harfler ise **а** düşer, **ы** eklenir

Örnekler: Газета Gazete Газеты Gazeteler
Школа Okul Школы Okullar

	Машина	Araba	Машины	Arabalar
Son harf я ise				я düşer, и eklenir
Örnekler:	Фамилия	Soyadı	Фамилии	Soyadları
	Песня	Şarkı	Песни	Şarkılar
Son harf ь ise				ь düşer, и eklenir

** **ь** ile biten bazı dişi kelimelerde **ь** düşer ve **ЕПИ** eki alarak çoğul olurlar:

Kelime	Anlamı	Çoğulu
мать ⁷	Anne	матери
дочь	Kız evlat	дочери

Örnek: “Kitap” kelimesinin tekil/çoğul durumlarında isim hal çekimleri

	Tekil	Çoğul	Çoğul (TR)
Yalın Hali	книга	книги	Kitaplar
-in Hali	книги	книг	Kitapların
-e Hali	книге	книгам	Kitaplara
-i Hali	книгу	книги	Kitapları
-ile Hali	книгой	книгами	Kitaplarla
-de Hali	О книге	О книге	Kitaplarda / kitaplar hk

Nötr kelime (СРЕДНИЙ РОД СЛОВО):

Son harf о ise				о düşer, а eklenir
Örnekler:	Письмо	Mektup	Письма́	Mektuplar
	Слово	Kelime	Слова́	Kelimeler

Son harf Е, Ё ise				е düşer, я eklenir
Örnekler:	Платье	Elbise	Платья́	Elbiseler
	Здание	Bina	Здания́	Binalar

Sonunda МЯ varsa				я düşer, ена eklenir
Örnekler:	имя	İsim	имена́	İsimler
	Время	Zaman	времена́	Zamanlar

** Kuralsız çoğullar:

Kelime	Anlamı	Çoğulu
яблоко	Elma	яблоки
ухо	Kulak	уши
дерево	Ağaç	деревья́
плечо	Omuz	плечи

Örnek: “Pencere” kelimesinin tekil/çoğul durumlarında isim hal çekimleri

⁷ Bu kelime (мать) daha çok resmi olarak kullanılır, günlük kullanımda мама vardır

	Tekil	Çoğul	Çoğul (TR)
Yalın Hali	окно	окна	Pencereler
-in Hali	окна	окон	Pencerelerin
-e Hali	окне	окнам	Pencerelere
-i Hali	окно	окна	Pencerelere
-ile Hali	окной	окнами	Pencerelerle
-de Hali	Об окне	Об окнах	Pencerelerde / pencereler hk

Bazı İstisnalar

Tekil	Çoğul	Anlamı
отец	отцы	ata, baba
свитер	свитера	kazak
паспорт	паспорта	pasaport
адрес	адреса	adres
доктор	доктора	doktor
муж	мужья	koca
жена	жёны	karı
сын	сновья	oğlan evlat
город	города	şehir
дом	дома	ev
лес	леса	orman
поезд	поезда	tren
номер	номера	numara
вечер	вечера	akşam

Her zaman Çoğul Halde Kullanılan İsimler

люди	insanlar
часы	saat
очки	gözlük
деньги	para
ножницы	makas
сутки	gün (24 saat)
штаны	eşofman (pantolon)
брюки	pantolon
джинсы	kot pantolon
весы	terazi
выборы	seçimler
духи	parfüm
будни	hafta içi günleri
каникулы	sömestir tatili
кроссовки	spor ayakkabı
туфли	topuklu ayakkabı
консервы	konserve

Her zaman Tekil Halde Kullanılan İsimler

картофель	patates
чеснок	sarımsak
лук	soğan
свекла	pancar
капуста	lahana

морковь	havuç
горох	bezelye
петрушка	maydanoz
молоко	süt
сыр	peynir
масло	yağ
сахар	şeker
мясо	et
рис	pirinç
рыба	balık
воды	su
одежда	giysi
любовь	sevgi
обувь	ayakkabı
ненависть	nefret
здоровье	sağlık
пианино	piyano
мебель	mobilya
кислород	oksijen

“EЦ” ve “OK” ile biten kelimelerin Çoğul Halleri

TR	Tekil	Çoğul
Çorap	Носок	Носки
Bot (çizme)	Ботинок	Ботинки
Amerikalı	Американец	Американцы
Çiçek	Цветок	Цветы
hediyе	Подарок	Подарки

Genel Örnekler

Мужчины	adamlar
Актёры	oyuncular
Офисы	ofisler
Столыв	masalar
Львы	aslanlar
Тетради	defterler
Лошади	atlar
Девочки	kızlar
Полотенца	havlular
Озёра	göller

ZAMİRLER

Şahıs Zamirleri - Личные местоимения

Yalın	-i Hali	-e Hali	-in Hali	-de Hali	-ile Hali						
Ben	Я	Beni	Меня	Bana	Мне	Benim	меня	Bende	обо мне	Benimle	Мной
Sen	Ты	Seni	Тебя	Sana	Тебе	Senin	тебя	Sende	о тебе	Seninle	Тобой
О (eril)	Он	Onu	Его	Ona	Ему	Onun	Его	Onda	о нём	Onunla	Ним
О (dişi)	Она		Её		Ей		Её		о ней		Ней
О (nötr)	Оно										
Biz	Мы	Bizi	Нас	Bize	Нам	Bizim	Нас	Bizde	о нас	Bizimle	Нами
Siz	Вы	Sizi	Вас	Size	Вам	Sizin	Вас	Sizde	о вас	Sizinle	Вами
Onlar	Они	Onları	Их	Onlara	Им	Onların	их	Onlarda	о них	Onlarla	Ними

İşaret Zamirleri – указательные местоимения

Yalın halleri → Это : Bu To : Şu

Yalın	Eril	Dişi	Nötr	Çoğul
ЭТО	ЭТОТ	ЭТА	ЭТО	ЭТИ
ТО	ТОТ	ТА	ТО	ТЕ

- İşaret zamirleri cümle başında bulunur ama soru cümlesi ise soru kelimesinden sonra gelir.
- Bir cümlede işaret edilen şey belirsiz ise (herhangi bir nesne ise), kelime cinsine (dişi/eril/çoğul olmasına) bakılmaksızın işaret zamiri yalın halde kullanılabilir, belirli bir nesneden söz ediliyorsa aitlik zamiri ve işaret zamiri, nesnenin cinsine göre olmalıdır:

Örnekler:

Эт**о** мой свитер (bu benim kazağım) этот свитер, мой (bu kazak benim)
 Эт**а** твоя комната (bu senin odan)
 Это наш**е** здание (bu bizim binamız)
 Эт**и** твои книги (bunlar senin kitapların)

-den -dan “tamlayan” zamirleri

-de -da “kalma bulunma” zamirleri

-siz -siz “yoksunluk” zamirleri

Edatlar (: kelimenin (sorunun/zamirin) başına gelir

-de -da : у (u) (у кого кого/чере : kimde, kimin/neyin yanında)
 -den -dan : от (at)
 için : для (dlya)
 -siz -siz : без (bez)

Bu edatlar, **кого** (kimin) ve **чего** (neyin) soru kelimelerinin, iyelik zamirlerinin, aitlik zamirlerinin ve kelimelerin önüne gelerek onlara farklı anlam yükler.

Soru Kelimeleriyle Kullanım

У кого?	У чего?	Kimde, kimin yanında?
От кого?	От чего?	Kimden, neyden?
Для кого?	Для чего?	Kim için, ne için?
Без кого?	Без чего?	Kimsiz, nesiz (olmadan)?

Zamirlerle Kullanım

Кого ..? У От Для Без	меня
	тебя
	него
	неё
	нас
	вас
	них

** Üçüncü tekil ve üçüncü çoğul edatların önüne “н” harfi gelir

Örnekler:

- **Araba kimde?** у кого машина? **Araba bende:** машина у меня
- **Kimden uzak?** от кого далеко? **Benden uzak:** далеко от меня
- **Alışveriş kim için?** Для кого покупка? **Alışveriş benim için:** покупка для меня
- **Bensiz (ben olmadan) yaşamak:** жить без меня

Edatların Aitlik Zamirleriyle (-in eki) Kullanımı

	Eri/nötr	Dişi
У От Для Без	мой → моего	моя → моей
	твой → твоего	твоя → твоей
	него/неё	
	наш → нашего	наша → нашей
	ваш → вашего	ваша → вашей
	их → них	

Örnekler:

моя жена (hanım)	у моей жены (hanımında)	от моей жены (hanımından)
мой муж (koca)	у моего мужа (kocamda)	от моего мужа (kocamdan)
мехмет ⁸	у Мехмета (Mehmet'te)	от Мехмета (Mehmet'ten)
мустафа ⁹	у Мустафы (Mustafa'da)	от Мустафы (Mustafa'dan)
наш сосед (komşumuz)	у нашего соседа (komşumuzda)	
наша соседка (komşumuz)	у нашей соседки (komşumuzda)	

⁸ Sessiz harfle biten kelime

⁹ Sesli harfle biten kelime

Örnekler:

У кого твой мотоцикл?
У нашего магазина

Motosiklet kimde?
Dükkanımızın yanında

От кого она получает подарки?
От моего босса

Kimden hediyeler alıyor?
Patrondan

Для кого ты готовишь обед?
Для моего ребёнка

Kime (kim için) öğle yemeği hazırlıyorsun?
Çocuğum için

Без кого ты не можешь жить?
Без тебя (edatsız zamir)
Без друга

Kim(siz) olmadan yaşayamazsın?
Sen(siz) olmadan
Arkadaşsız

Karşılaştırma Cümlelerinde -in Hali

Karşılaştırma kelimesi (-den, -dan) → ЧЕМ

>> Karşılaştırma genelde “чем” kelimesi ile yapılır

>> Bu sözcüğün kullanılmadığı yerlerde, karşılaştırılan kelime -in halini alır

Örnekler:

Я богаче чем ты
Я богаче тебя

Ben senden daha zenginim
(тебя = “ты” kelimesinin -in hali, “от” edatının kullanılmasına gerek yok, cümlede fiil olsaydı “тебя” kelimesinin -i hali olduğu anlaşılacaktı)

Ты беднее чем я
Ты беднее меня

Sen benden daha fakirsin

Коля умнее чем Максим
Коля умнее Максима

Kolya Maksim'den daha akıllı

Моя сестра быше чем мой брат
Моя сестра быше моего брата

Benim kız kardeşim erkek kardeşimden daha uzun

Мой брат ниже чем моя сестра
Мой брат ниже моей сестры

Erkek kardeşim kız kardeşimden daha kısa

Русский язык труднее чем английский язык
Русский язык труднее английского языка

Rusça İngilizceden daha zor

Sahip Olmama Durumlarında İsmi -in Hali

Нет (bundan sonraki kelimeler -in halindedir)
Не было (sonraki kelimeler -in halindedir)
Не будет (sonraki kelimeler -in halindedir)

yok, sahip değil
yoktu, sahip değildi, olmadı
(sahip) olmayacak

Şimdiki Zaman
Geçmiş Zaman
Gelecek Zaman

Örnekler:

В стакане есть коньяк, вода, молоко
В стакане нет коньяка, воды, молока
В стакане не было коньяка, воды, молока

Bardakta konyak, su, süt var
Bardakta konyak, su, süt yok
Bardakta konyak, su, süt yoktu

В стакане не будет коньяка, воды, молока Bardakta konyak, su, süt olmayacak

Örnekler:

Кого нет/быдо/будет на работе?

Kim işte değil/değildi/olmayacak?

Мне/Тебя/Его/Её/Нас/Вас/Их нет/быдо/будет на работе

İşte değilim/değildim/olmayacağım

Yer Bildiren Kelimeler – указательные местоимения

Где?	Nerede?
Здесь	burada
Тут	burada (halk arasında)
Там	orada

Örnekler:

Где твой друг?

Senin erkek arkadaşın nerede?

Мой друг жжесь

Benim arkadaşım burada

-de -da Bulunma, Kalma, Yer Edatları – предлоги место предложный падеж

В → (-de, -da): içinde, kapalı alanlarda

На → (-de, -da): üstünde, açık alanlarda, ya da açık/kapalı durumu bilinmeyen, genel olan yerlerde

Kullanım: в/на <kelime>

(E) Kelime eril ise:

Sessiz harfle bitiyorsa E eklenir

Й veya Ъ ile bitiyorsa, bu harf düşer ve E eklenir

(D) Kelime dişі ise:

A veya Я ile bitiyorsa, bu harf düşer ve E eklenir

ь ile bitiyorsa, bu harf düşer ve И eklenir

ИЯ ile bitiyorsa, bu harfler düşer ve И eklenir

(N) Kelime nötr ise:

Sondaki O, E veya Ё düşer ve E eklenir

(i)¹⁰ Bazı kelimelerin sonuna У eklenir (örnek: сад, угол, пол, мост, ...)

Kelime	-de -da hali kullanımı
Магазин <i>dükkan</i> (E)	Где Али? Дли в магазине (Ali nerede? Ali dükkanda)
Стамбул <i>İstanbul</i> (E)	Где твой дом? Мой дом в Стамбуле (Evin nerede? Evim İstanbul'da)
Уница <i>sokak</i> (D)	Где дети? Дети на улице (Çocuklar nerede? Çocuklar sokakta)
Работа <i>iş</i> (D)	Где Максим? Максим на работе (Maksim nerede? Maksim işte)
Сад <i>bahçe</i> (i)	Где собака? Собака в саду (Köpek nerede? Köpek bahçede)
Окно <i>pencere</i> (N)	Где цветы? Цветы на окне (Çiçekler nerede? Çiçekler pencerede)
Море <i>deniz</i> (N)	Где туристы? Туристы на море (Turistler nerede? Turistler denizde)

Kelime	-de -da hali kullanımı
Агентство <i>Acente</i> (N)	Где работает Мария? Мария работает в агентстве (Maria nerede çalışıyor? Maria acentede çalışıyor)
Ресторан <i>Restoran</i> (E)	Где вы ужинаете? Мы ужинаем в ресторане (Akşam yemeğini nerede yiyorsunuz? Akşam yemeğini restoranda yiyoruz)

¹⁰ İstisna uygulama

Центр Merkez (E)	Где гуляют туристы? Туристы гуляют в центре (Turistler nerede geziyorlar? Turistler merkezde geziyorlar)
Дом Ev (İ)	Где ваши гости? Наши гости дома (Misafirleriniz nerede? Misafirlerimiz evde)
Россия Rusya (D)	Где ты родился? Я родился в росси и (Nerede doğdun? Ben Rusya' da doğdum)
Москва Moskova (D)	Где вы живёте? Я живу в Москве (Nerede yaşıyorsunuz? Ben Moskova' da yaşıyorum)
Институт enstitü (E)	Где ты учишься? Я учусь в институте (Nerede okuyorsun? Ben enstitüde okuyorum)

Aitlik Zamirleri - Притяжательные местоимения

	Eril	Dişi	Nötr	Çoğul
Kimin?	Чей?	Чья?	Чьё?	Чьи?
Benim	мой	моя	моё	мои
Senin	твой	твоя	твоё	твои
Onun (eril)	его	его	его	его
Onun (dişi)	её	её	её	её
Bizim	наш	наша	наше	наши
Sizin	ваш	ваша	ваше	ваши
Onların	их	их	их	их

Мой (eril)	Моя (dişi)	моё (nötr)	Мои (çoğul)	Benim
Твой (eril)	Твоя (dişi)	Твоё (nötr)	Твои (çoğul)	Senin
Его (eril)	Её (dişi)	-	-	Onun
Наш (eril)	Наша (dişi)	Наше (nötr)	Наши (çoğul)	Bizim
Ваш (eril)	Ваша (dişi)	Ваше (nötr)	Ваши (çoğul)	Sizin
Их		-	-	Onların

Чей	kimin	eril	чей это карандаш?	Bu kimin kurşun kalemi?
Чья	kimin	dişi	чья эта машина?	Bu kimin arabası?
Чьё	kimin	nötr	чьё это пальто?	Bu kimin paltosu?
Чьи	kimin	çoğul	чьи эти дочери?	Bunlar kimin kızları?

Что	ne	(cansız varlıklar için)		
Кто	kim	(canlı varlıklar için, <i>insanlar ve hayvanlar</i>) →	Кто она? Что это?	Она Мария Это книга

Aitlik Zamirlerinin -e Hali

** Aitlik zamirleri -e haline geçerken sonekler düştükten sonra, (E) eril ve (N) nötr cinslerde “emy” eki, (D) dişi cinsinde “ey” eki alır.

(E) ve (N)	(D)
мойemy - моёemy	моейey
твойemy - твоёemy	твоейey
его	его

её	её
наш ему – наше ему	наша ей
ваш ему – ваше ему	ваша ей
их	их

Örnekler:

- Я помогаю сво**й**ему тест**ю** (E) Kayınpederime yardım ediyorum
 Я помогаю сво**я**ей свекров**ь**и (D) Kayınvalideme yardım ediyorum
- Они завидуют ваш**ему** успеху (E) Başarınızı kıskanıyorlar
 Они завидуют ваша**ей** дружба**е** (D) Dostluğunuzu kıskanıyorlar
- Что вы сказали наш**ему** сосед**у**? (E) Komşumuza ne söylediniz?
 Что вы сказали наша**ей** соседка**е**? (D) Komşumuza ne söylediniz?
- Мы подарили ком**п**ьютер сво**й**ему сын**у** (E) (Kendi) Oğluma bilgisayar hediye ettik
 Мы подарили ком**п**ьютер сво**я**ей дочка**е** (D) (Kendi) Kızıma bilgisayar hediye ettik
- Я отправил сообще**н**ие мо**й**ему другу Витали**ю** E. arkadaşım Vitaliy'e mesaj gönderdim

Örnek: İki fiille kurulan cümlelerde -e hali (özne + fiil + dolaylı kişi + yapılacak şey):

- Я позвонила тво**й**ему племянник**у** напомнить о сво**ём** день рождени**е**
 Yeğeni**ni** sana doğum gününü hatırlatmak için aradım.
- Невеста пообещала сво**й**ему жених**у** любить его всю жизнь
 Gelin, damadına onu hayatı boyunca seveceğine söz verdi

Yönelme Zamirleri (-e Hali)- Справочные местоимения

(-e hali) дательный падеж

Türkçe	Rusça
Kime?	Кому?
Bana	мне
Sana	Тебе
Ona (eril)	ему
Ona (diş)	ей
Bize	нам
Size	вам
Onlara	им

“ile” Araçlı Zamirleri - Творческие местоимения «с»

Türkçe	Rusça
Kiminle?	С кем ?
Benimle	Со мной
Seninle	С тобой
Onunla (eril)	С ним
Onunla (diş)	С ней
Bizimle	С нами
Sizinle	С вами

Onlarla

С ними

“Hakkında” Zamirleri - Местоимения «О»

Türkçe	Rusça
Kimin hakkında?	О ком?
Benim hakkında	Обо мне
Senin hakkında	О тебе
Onun hakkında (eril)	О нём
Onun hakkında (diş)	О ней
Bizim hakkımızda	О нас
Sizin hakkınızda	О вас
Onların hakkında	О них

SIFATLAR – прилагательные – род имен прилагательных

Sifatlar ismi niteleyen kelimelerdir. İsmi durumunu belirtir. En çok “какой” (hangi, nasıl) sorusuna cevap veren kelimedir. Türkçe’ den farklı olarak Rusça’ da sıfatlar nitelediği ismin cinsine göre cins eki alırlar. (Ancak sözlüklerde sıfatların her zaman eril cinsi verilir)

** Tüm sıfatlar yalın halde, genellikle **E** veya **O** harfiyle biter.

** Sözlüklerde sıfatın eril cinsi verilir

** Sıfatların her cins için çift harfli ekleri vardır:

Eril cins	: ИЙ ЫЙ ОЙ
Dişi cins	: АЯ ЯЯ
Nötr cins	: ОЕ ЕЕ
Çoğul	: ИЕ ЫЕ

	Eril	Dişil	Nötr	Çoğul
Soru kelimesi	какой	какая	какое	какие
Sıfatın alabileceği ekler	-ый -ой	-ая -яя	-ое -ее	-ые -ие

!! Çoğul durum için ve eril cinsteki -ИЙ ve -ЫЙ için 7 harf kuralı ((Ж Ш Щ Ч Г К Х) vardır. (Bu harflerden birisiyle bitiyorsa -ИЙ [çoğul için ИЕ], yoksa -ЫЙ [çoğul için ЫЕ] getirilir)

** 7 harfle bitiyorsa asla “-Ы” takısı gelmez, daima “-И” takısı gelir.

Örnek: Маленький класс, больш^ие часы

** Gövdesi “Ж Ш Щ Ч” ile biten sıfatların nötr cinsinde vurgu takıdaysa “-ОЕ”, gövdedeyse “-ЕЕ” takısı alır

Örnek: больш^ое окно, севодня хорош^ее утро

** Az sayıda sıfat eril halinde -ОЙ ekini alır. (Vurgusu takıda olan eril sıfatın eki -ОЙ olur) Kalan diğer sıfatlar için 7 harf kuralı uygulanmalıdır.

Örnek: Это больш^ой дом (eta balşoy dom), Это рлох^ой журнал (eta plahoy jurnal)

** Sıfatlar tek başlarına ya da yanlarında fiil varken yalın halde kullanılır

** Sıfatı yalın halden uygun cinsle getirmek için kelimenin en sonundaki **O** veya **E** harfi atılır ve yukarıdaki kurallara göre uygun ek getirilir.

Örnekler:

Türkçe	Yalın Hal	Eril	Dişi	Nötr	Çoğul
İyi	хорош ^о	хорош ^и й	хорош ^а я	хорош ^е е	хорош ^и е
Kötü	плох ^о	плох ^о й	плох ^а я	плох ^о е	плох ^и е
Güzel	красив ^о	красив ^ы й	красив ^а я	красив ^о е	красив ^ы е
Hoş	приятн ^о	приятн ^ы й	приятн ^а я	приятн ^о е	приятн ^ы е
Büyük	больш ^е	больш ^о й	больш ^а я	больш ^о е	больш ^и е
Zengin	богат ^о	богат ^ы й	богат ^а я	богат ^о е	богат ^ы е
Yakın	близк ^о	близк ^и й	близк ^а я	близк ^о е	близк ^и е

“iyi” sıfatının yalın halinin son harfi düşürülerek “хор^ош” kökü bulunur. Bu kökü eril yaparken son harfine bakılır. Belirtilen 7 harften birisi olduğundan ий eki sonuna eklenir. Dişi bir kelimeye bu sıfat eklenecekse, köke ая eklenir. Nötr bir kelime için ое eklemek yeterlidir. Çoğul bir kelime için ise yine 7 harf kuralı uygulanır ve kökün son harfi 7 harfin içinde olduğundan ие eki getirilir.

Örnek:

Любимо (lyubima) : sevilen, favori

O benim sevdiğim erkek arkadaşım Он мой любимый друг	Eril
O benim sevdiğim kız arkadaşım Она моя любимая подруга	Dişi
Bu benim sevdiğim işim Это моё любимое дело	Nötr
Onlar benim sevdiğim kız/erkek arkadaşlarım Они мои любимые друзья/подруги	Çoğul

Örnek:

Yalın hal	Sıfat	kelime
Холодно Soğuk	Холодная	Еда (D ¹¹) Yiyecek
Горячо Sıcak (sıvı)	Горячий	Напиток (E ¹²) İçecek
Вкусно Lezzetli	Вкусное	Молоко (N ¹³) Süt
Жарко Sıcak (hava)	Сладкая	Погода (D) Hava
Сладко Tatlı		

Örnek:

Сегодня очень жаркая погода (sevodni oçin jarkaya pagoda) Bugün hava çok sıcak
Сегодня очень жарко (sevodni oçin jarka) Bugün çok sıcak

Örnek:

Добро iyi kalpli/hayırlı

Он добрый мужчина (E ¹⁴). O iyi kalpli bir erkek
Она добрая женщина (D). O iyi kalpli bir kadın
Они добрые люди (Ç). Onlar iyi kalpli insanlar

Günaydın → доброе утро (N) sabah
İyi günler → добрый день (E) gün
İyi akşamlar → добрый вечер (E) akşam
İyi geceler → доброй ночи (-in hali) gece
Hoş geldiniz → добро пожаловать gelmek

Örnek:

Русско Rus
Турецко Türk

¹¹ dişi

¹² eril

¹³ nötr

¹⁴ Biyolojik olarak erkek olduğundan "eril" cins kelimedir

Русский партнёр (E) Rus ortak	Турецкий автобус (E) Türk otobüs
Русская туристка (D) Rus turist	Турецкая земля (D) Türk toprak
Русское слово (N) Rusça sözcük	Турецкое имя (N) Türk isim
Русские слова (Ç) Rusça sözcükler	Турецкие гости (Ç) Türk misafirler

Ülke adı:	Россия (Rusya)	Турция (Türkiye)
Uyruk:	Он Русский (E)	Он Турок
	Она Руская (D)	Она Турчанка
	Они Русские (Ç)	Они Турки / Турчанки
Dil:	Русский язык	Турецкий язык
Konuşmak:	Говорить по-русски	Говорить по-Турецки

Nasıl, hangi, ne çeşit? – как

как? (Nasıl?) [yalın hali: nesnelere nasıl olduğunu/özelliğini sorar]

- ✚ какой (eril)
- ✚ какая (dişi)
- ✚ какое (nötr)
- ✚ какие (çoğul)

Örnekler:

Какое это кресло? (N) (Bu nasıl bir koltuk?) Это удобное кресло (Bu rahat bir koltuk)
Какая страна Турция? (D) (Türkiye nasıl bir ülke?) Турция большая страна (Türkiye büyük bir ülke)
Какой этот фильм? (E) (Bu nasıl bir film?) Этот новый фильм (Bu yeni bir film)
Какие они люди? (Ç) (Onlar nasıl insanlar?) Они богатые люди (Onlar zengin insanlar)

Örnek:

- ✚ О **nasıl** Rusça konuşuyor?
- ✚ Как он **говорит** по-русски? (eylemin nasıl yapıldığı sorulduğundan “как” yalın halde kalır)
- ✚ О Rusça **iyi** konuşuyor.
- ✚ Он **говорит** по-русски **хорошо** (eylemin nasıl yapıldığı anlatıldığından sıfat yalın halde kalır)

Örnekler:

- ✚ Что это? (Bu ne?)
- ✚ Это телевизор (E) (Bu bir televizyon)
- ✚ **Чей** этот телевизор? (Bu **kimin** televizyonu?)
- ✚ Этот наш телевизор (Bu bizim televizyonumuz)
- ✚ **Какой** этот телевизор? (Bu **nasıl** bir televizyon?)
- ✚ Этот **цветной**¹⁵ телевизор (Bu renkli bir televizyon)
- ✚ **Где** ваш телевизор? (Sizin televizyonunuz **nerede**?)
- ✚ Наш телевизор **в** комнате¹⁶ (Bizim televizyonumuz odada)

Örnekler:

- ✚ Что это? (Bu ne?)
- ✚ Это газета (D) (Bu gazete)

¹⁵ Цветн: renk цветной: renkli (E)

¹⁶ Комната: oda в комнате: odada, odanın içinde

- ✚ Чья эта газета? (Bu kimin gazetesi?)
- ✚ Эта наша газета (Bu bizim gazetemiz)
- ✚ Какая эта газета? (Bu hangi gazete?)
- ✚ Эта русская газета (Bu Rusça gazete)
- ✚ Где ваша газета? (Sizin gazeteniz nerede?)
- ✚ Наша газета на столе¹⁷ (Bizim gazetemiz masada)

Örnekler:

- ✚ Что это? (Bu ne?)
- ✚ Это платье (N) (Bu elbise)
- ✚ Чья это платье? (Bu kimin elbisesi?)
- ✚ Это моё платье (Bu benim elbisem)
- ✚ Какое это платье? (Bu nasıl bir elbise?)
- ✚ Это красное платье (Bu kırmızı bir elbise)
- ✚ Где твоё платье? (Senin elbisen nerede?)
- ✚ Моё платье в гардеробе (Benim elbisem dolapta)

Örnekler:

- ✚ Кто они? (Onlar kim?)
- ✚ Они Олег и Сергей (O) (Onlar Oleg ve Sergey)
- ✚ Чьи они друзья? (Onlar kimin arkadaşları?)
- ✚ Они мои друзья (Onlar benim arkadaşlarım)
- ✚ Какие они люди? (Onlar nasıl insanlar?)
- ✚ Они добрые и умные люди (Onlar iyi kalpli ve akıllı insanlar)
- ✚ Где они сейчас? (Onlar şimdi nerede?)
- ✚ Сейчас они на работе (Şimdi onlar işte)

Sıfatların Olumsuz Halleri

Sıfatların bulunduğu cümlelerde olumsuzluk eki öznedен hemen sonra, sıfattan hemen önce gelir

Örnekler:

Это не старая машина
Он не старый человек
Это не интересный фильм

Sıfatların Üstünlüğü (daha) – степень сравнения прилагательных

Rusça’ da 2 yöntemle sıfata üstünlük (daha) eklenebilir:

1. Sıfattan önce “**более**” kelimesi kullanılarak
2. Sıfatın sonundaki sesli harf kaldırılıp “**-ее -ей -ше -е**” eklerinden birisi getirilerek

Örnekler: (sıfatın kullanıldığıнын düşünöldüğü kelimenin cinsiyetine göre sıfata uygun ek eklenmiştir)

уверенно	emin	более уверенно	daha emin
гордый	gururlu	более гордый	daha gururlu
красивая	güzel	более красивая	daha güzel
интересное	ilginç	более интересное	daha ilginç

¹⁷ Стол: masa на столе: masada, masanın üstünde

Örnekler:

смело	cesur	смелее(ей)	daha cesur
длинный	uzun	длиннее(ей)	daha uzun

** “-ее -ей” eklerinin farkı yoktur, ancak yaygın olarak “-ее” kullanılır, “ей” eki daha çok edebi yazılarda ve şiirlerde kullanılır

** “-ше” eki alan sıfatın önüne “по” kelimesi getirilirse anlam daha da güçlendirilir

Örnekler:

маленький	küçük	по меньше	biraz daha küçük/az
большой	büyük	по больше	daha büyük
старый	yaşlı	по старше	daha yaşlı

** Kökü “г к х д т ст” harfleriyle biten bazı sıfatlarda, bu harfler “ж ч ш щ” harfleriyle değiştirilip “е” eki eklenerek üstünlük eklenmiş olur.

Örnekler:

яркий	parlak	ярче	daha parlak
тихий	sessiz	тише	daha sessiz
дорогой	pahalı	дороже	daha pahalı
поздно	geç	позже	daha geç

** Bazı sıfatların üstünlük halleri tamamen farklı bir kelimedir:

Örnekler:

хорошо	iyi	лучше	daha iyi
плохо	kötü	хуже	daha kötü

Kıyaslama Örnekleri

Üstünlük içeren sıfatlarla kıyaslama için “чем” (-den -dan) kullanılır

Örnek:

Это интересно книга. Bu ilginç bir kitap
Cümledeki sıfatı ve işaret zamirini de kelime (kitap) ile aynı cinsle (D) getirirsek:
Эта интересная книга.

Hedef cümle: “Yeni kitap eski kitaptan daha ilginç”

Ново книга более интересно, чем старо

“yeni”, “eski” ve “ilginç” sıfatlarını, **kitap** kelimesi ile aynı cins yaparsak cümlede kelime sıralaması şu şekilde olur:

Новая книга **более** интересная, **чем** старая (yeni kitap, daha ilginç, -den, eski kitap)

İkinci yöntemle aynı cümleyi yazarsak:

Новая книга интереснее, чем старая

Örnek:

Русско язык очень трудно язык Rus dili çok zordur

Cümledeki sıfatları kelime (dil) ile aynı cinse (E) getirirsek:

Русский язык очень трудный язык Rusça çok zor bir dil

Hedef cümle: “Rus dili Türkçe’den daha zordur”

Русско язык бодее трудно, чем Турецко язык

Cümledeki sıfatlara “dil” kelimesinin cinsiyetine uygun ekler getirirsek:

Русский язык бодее трудный, чем Турецкий язык

İkinci yöntemle aynı cümleyi yazarsak:

Русский язык труднее, чем Турецкий язык

Örnek:

Она старая женщина

O yaşlı bir kadındır

Она старше чем я

O benden daha yaşlıdır

Она старше меня

“ “

Örnek:

Он хорошо знает русский язык

O Rus dilini iyi biliyor

(Cümlede fiil varsa sıfatlar yalın halde kalır)

Он лучше знает русский язык, чем я

O Rus dilini benden daha iyi biliyor

Sıfatların Üstünlüğü (en) – степень сравнения прилагательных

“EN”:

- самый (eril)
- самая (dişi)
- самое (nötr)
- самые (çoğul)

Örnekler:

Самый молодой мужчина (E)

En genç erkek

Самая молодая женщина (D)

En genç bayan

Самое молодое поколение (N)

En genç nesil

Самые молодые мужчины / женщины / поколения (Ç)

En genç erkekler / kadınlar / gençler

Örnek: (E)

Кто он?

O kim?

Он мой брат

O benim erkek kardeşim

Какой он мальчик?

O nasıl bir çocuk?

Он хогший и умный малчик

O iyi ve akıllı bir çocuk

Он самый умный ученик в школе

O okulun(da) en akıllı öğrencisi

Örnek:

Он очень хороший и мой самый любимый друзь (E)
O çok iyi birisi ve benim en sevdiğim arkadaşım

Sözcüklerden Sıfat Oluşturma – прилагательные причастия

** Rusça' da bazı ekleri (-н, -ов, -ев, -ив, -ск, -ч, -и(че), -ш) kullanarak ve asıl kelimenin cinsine uygun ekleri dahil ederek kimi kelimelerden sıfat üretmek mümkündür.

Örnekler:

вкус	tat	вкусная еда (D)	lezzetli yemek
зуб	diş	зубной врач (E)	dişçi, diş doktoru
чай	çay	чайная ложка (D)	çay kaşığı
кожа	deri	кожаная сумка (D)	deri çanta
цвет	renk	цветное платье (N)	renkli elbise
бар	bar	барная улица (D)	barlar sokağı
шоколад	çikolata	шоколадное мороженое (N)	çikolatalı dondurma

** Bazı kelimeler sıfata çevrilmeden evvel kelimenin son harf(ler)i düşer, sonra ekler ilave edilir.

Örnekler: -н ekini kullanan örnekler

вода	su	водный спорт (E)	su sporları
курица	tavuk	куриный суп (E)	tavuk çorbası
лето	yaz	летняя жара (D)	yaz sıcaklığı
осень	sonbahar	осенний дождь (E)	güz yağmuru
ночь	gece	ночной поезд (E)	gece treni
ниже	alt	нижний этаж (E)	zemin kat

Örnekler: diğer ekleri kullanan örnekler

год	yıl	годовой отчет (E)	yıllık rapor
аливки	zeytin	длинновое масло (N)	zeytin yağı
апельсин	portakal	апельсиновый сок (E)	portakal suyu
спорт	spor	спортивный костюм (E)	spor kıyafeti
мужчина	erkek	мужские брюки (Ç)	erkek pantolonları
женщина	kadın	женская одежда (D)	kadın kıyafeti
дети	çocuklar	детский сад (E)	kreş, çocuk yuvası (bahçe)
море	deniz	морская прогулка (D)	deniz gezisi
рука	el	ручное изделие (N)	el yapımı ürün
человек	insan	человеческий поступок (E)	insani davranış
турист	turist	туристическое бюро (N)	turizm ofisi
сегодня	bugün	сегодняшняя газета (D)	bugünkü gazete
вчера	dün	вчерашний хлеб (E)	dünkü ekmek

İSMİNHALARI - падежи

** Rusça’ da kelimeler hangi cins ise, o cinsine uygun isim hal eki alır

** Aynı cümledeki aitlik zamirleri, sıfatlar, işaret zamirleri, cins ekleri alan bazı soru kelimeleri vd. de aynı isim halinden etkilenerek şekilde uygun ekler alır.

İsmi Yalın Hali - Именительный падеж

** Yalın haldeki kelimeler, “кто” (kim) ve “что” (ne) sorularının cevaplarıdır

** Kelimeler yalın halde (çoğul eki hariç) hiçbir ek almazlar.

İsmi -i (belirtme) hali - Винительный падеж

** İsmi -i hali, “кого” (kimi) ve “что” (neyi) sorularının cevaplarıdır

** İsmi -i hali, edatsız veya **в, во, на, за, через, про** edatları ile kullanılır.

İsmi -i hali, (kelime **tekil** ise) kelimenin cinsine göre şu şekilde yapılır:

(E) Eril cins :

Canlılar için:

- Sessiz harfle biterse “a” harfi eklenir

- “ь” veya “й” harfi ile bitiyorsa, bu harf düşer “я” eklenir

Canlılar için kelimedede bir değişiklik olmaz

(D) Dişi cins :

- “a” harfi ile bitiyorsa “a” düşer “y” eklenir

- “я” harfi ile bitiyorsa “я” düşer “ю” eklenir

(N) Nötr Cins : Kelimedede bir değişiklik olmaz

Uygulama Örneği: (düşen harfler turuncu boyalı ve gri renkte gösterilmiştir)

Что любит Мария?	Mariya ne seviyor?
Мария любит персик, мясо, рыба	Mariya şeftali, et, balı(k)ği seviyor
Кого любит Мария?	Mariya kimi seviyor?
Мария любит Антоиа	Mariya Anton’u seviyor
Кого любит Антон?	Anton kimi seviyor?
Антон любит Марию	Anton Mariya’yı seviyor

Örnekler: (düşen harfler turuncu boyalı ve gri renkte gösterilmiştir)

Я пью вода, чай, кофе	Ben suyu, çayı, kahveyi içiyorum
Дедушка читает газета, роман	Dede gazeteyi, romanı okuyor
Кого ты приглашаешь на день рождения?	Doğum gününe kimi davet ediyorsun?
Я приглашаю Андрея, Саша, нашего соседа	Andre’yi, Saşa’yı, komşumuzu davet ediyorum
Как зовут твоего друга?	Erkek arkadaşının adı ne?
твоего подруга?	Kız arkadaşının adı ne?
Моего друга зовут Павел	Erkek arkadaşımın adı Pavel
Моего подруга зовут Ирина	Kız arkadaşımın adı İrina

İsmin -i hali, (kelime **çoğul** ise) kelimenin cinsine göre şu şekilde yapılır:

(E) Eril cins :

Canlılar için:

- Kelimenin yalın hali “ь” harfi ile bitiyorsa, çoğul haline “ей” eklenir

(Örnek: Учитель – Учители – Учителей: öğretmen – öğretmenler – öğretmenleri)

- Diğer harflerle bitiyorsa “ов”, “ев” veya “ей” eklerinden birini alır

Cansızlar için kelimedede bir değişiklik olmaz

(D) Dişi cins :

Canlılar için:

- Yalın halinin sondaki harfi düşer. Geriye kalan kelimedede:

- Son iki harf “ин” veya “ур” ise kelime bu haliyle değişmeden kalır

(Örnek: женщина – женщины – женщин = kadın – kadınlar – kadınları)

(Örnek: подруга – подруги – подруг = kız arkadaş – kız arkadaşlar – kız arkadaşları)

(Son 2 harf sessiz ise, bu harfler sert ise aralarına “о”, yumuşak ise “е” gelir)

- Son iki harf “тк” ise, bu harflerin arasına “о” harfi eklenir

(Örnek: студентка студентки студенток = öğrenci – öğrenciler- öğrencileri)

- Son iki harf “шк” veya “тр” ise, bu harflerin arasına “е” harfi eklenir

(Örnek: девушка – девушки – девушек = kız – kızlar – kızları)

(Örnek: сестра – сестры – сестер = kız kardeş – kız kardeşler – kız kardeşleri)

Cansızlar için: Kelimenin -i halindeki çoğulu da aynı normal halindeki çoğulu gibi olur.

(Örnek: книга, книги, книги = kitap – kitaplar – kitapları)

(N) Nötr Cins : Kelimedede bir değişiklik olmaz

Sıfatların -i Hali

Sıfatlar -i haline getirilirken:

(E) Eril cins: yalın haldeki son harf sert sesli veya sert sessiz ise **oro** diğer durumlarda **ero** eki alır

Soru cümlesi **какого** olur

(D) Dişi cins: yalın haline **ую** eki alır

Soru cümlesi **какую** olur

(N) Nötr Cins: Sıfat yalın halde kalır, ek almaz

** İsmi -i hali “hangi” (как), “kimi” (кого), “ne” (что) sorularına cevap verir

Örnekler:

Эта моя красная ручка

Bu benim kırmızı kalemim

Какую ручку ты любишь?

Hangi kalemi seviyorsun?

Я люблю эту мою красную ручку

Ben bu kırmızı kalemi seviyorum

Этот мой красный карандаш

Bu benim kırmızı kurşun kalemim

(Burada kurşunkalem cansız kelime olduğundan, fiil ile birlikteken değişmez ve bu sebeple sıfat, aitlik zamiri ve işaret zamiri de yalın halde kalır, soru kelimesi de değişmez)

Какой карандаш ты любишь?

Hangi kurşun kalemini seviyorsun?

Я люблю этот мой красный карандаш

Ben bu kırmızı kurşun kalemimi seviyorum

Он мой добрый супруг

O benim iyi kalpli kocam

Я люблю моего доброго супруга

Ben iyi kalpli kocamı seviyorum

Она моя добрая супруга

O benim iyi kalpli karım

Я люблю мою добрую супругу

Ben iyi kalpli karımı seviyorum

Örnekler:

Кого ты помнишь?

Sen kimi hatırlıyorsun?

Я помню тебя

Ben seni hatırlıyorum

Я помню нашего старого друга (E)

Ben eski erkek arkadaşımızı hatırlıyorum

Я помню нашу старую подругу (D)

Ben eski kız arkadaşımızı hatırlıyorum

Что ты ищешь?

Sen ne arıyorsun?

Я ищу новую работу (D)

Ben yeni bir iş(i) arıyorum (какую)

Я ищу новый свитер (E) ancak cansız, bu yüzden ek almaz

(какой)

Ben yeni bir kazak(ğı) arıyorum

Я ищу новое кольцо (N), ek almaz

Ben yeni bir yüzük arıyorum (какое)

Что ты слушаешь?

Sen ne dinliyorsun?

Я слушаю музыку (D)

Ben müzik(ğı) dinliyorum

Какую музыку ты слушаешь?

Ne tür müzik dinliyorsun?

Я слушаю русскую музыку (D)

Ben Rusça müzik dinliyorum

Я слушаю русское радио (N), ek almaz

Ben Rus radyosu dinliyorum

** İsmın -i hali ayrıca "nereye" (куда) ve "ne zaman" (когда) sorularına cevap verir

Örnekler:

Куда ты приглашаешь эту девушку?

Bu kızı nereye davet ediyorsun?

В ресторан (E) cansız, ek almaz,

restorana

На свидание (N), ek almaz

buluşmaya

На дискотеку (D)

diskoya

Куда едут туристы?

Turistler nereye gidiyorlar?

Туристы едут на экскурсию

Turistler geziye gidiyorlar

Когда вы работаете?

Siz ne zaman çalışıyorsunuz?

В четверг (E, cansız)

Perşembe

В пятницу (D)

Cuma

Каждую субботу (D)

her cumartesi

каждый день (E, cansız)

Her gün

İsmın -in (tamlayan) hali - Родительный падеж

-in Hali İsim Tamlaması

** Rusça' da isim tamlaması yaparken tamlayan ve tamlayan sırası Türkçe' dekinden farklıdır. Önce tamlanan, sonra tamlayan yazılır. Bunun sebebi, Rusça' da ana temanın her zaman önce gelmesi, bunu tarif eden kelimenin sonra anılmasıdır.

** Rusça' da isim tamlamaları her zaman belirtilidir. Yani "okul binası" derken "okulun binası" yazılır

** Olumsuz cümlelerde kelime ismın -in halinde bulunur

** İsmın -in hali, "кого" (kimin) ve "чего" (neyin) sorularının cevaplarıdır

İsmın -in hali, (kelime **tekil** ise) kelimenin cinsine göre şu şekilde yapılır:

(E) Eril cins : Kelimenin en son harfi

- sessiz harf ise "а" eklenir

(Örnek: студент - студента = öğrenci - öğrencinin)

- "ь" veya "й" ise, bu harfin yerine "я" gelir

(Örnek: словарь - словаря = sözlük - sözlüğün)

- (D) Dişî cins : Kelimenin en son harfi
 - “a” ise bunun yerine “ы” gelir
 - “a” ise ve bu harften önce “г, к, х, ч, ж, ш, щ” harflerinden birisi geliyorsa “a” yerine “и” gelir
 (Örnek: студентка - студентки = (kız) öğrenci - öğrencinin)
 - “я” veya “ь” ise bunun yerine “и” gelir
 (Örnek: аудитория - аудитории = konferans salonu - konferans salonunun)
 (Örnek: площадь - площади = meydan - meydanın)
- (N) Nötr cins : Kelimenin en son harfi
 - “o” ise bunun yerine “a” gelir
 (Örnek: окно - окна = pencere - pencerenin)
 - “e” ise bunun yerine “я” gelir
 (Örnek: море - моря = deniz - denizin)
 - “мя” ise sadece “я” harfi düşer ve “ена” eklenir

İsmın -in hali, (kelime **çoğul** ise) kelimenin cinsine göre şu şekilde yapılır:

- (E) Eril cins : Kelimenin yalın haline “ов”, “ев” veya “ей” eklerinden birini alır
 (Örnek: стол – столы – столов = masa – masalar – masaların)
 (Örnek: герой – герои – героев = kahraman – kahramanlar – kahramanların)
 (Örnek: Учитель – Учителя – учителей = öğretmen – öğretmenler – öğretmenlerin)
- (D) Dişî cins : Yalın halindeki son harf düşer, duruma göre, (Son 2 harf sessiz ise, dişî kelimelerin -i halindeki kurala uygun olarak son harften önce “o” veya “e” eklenir
 (Örnek: книга – книги – книг = kitap – kitaplar – kitapların)
 (Örnek: кошка – кошки – кошек = kedi – kediler – kedilerin)
 (Örnek: студентка – студентки – студенток = (kız) öğrenci – öğrenciler – öğrencilerin)
- (N) Nötr cins :
 (Örnek: окно – окна – окон = pencere – pencereler – pencerelerin)
 (Örnek: здание – здания – зданий = bina – binalar – binaların)

Örnekler:

Тетрадь студента	Öğrencinin defteri
Дверь комнаты	Odanın kapısı
Муж Катяи	Katya'nın kocası
Машина Сергейя	Sergey'in arabası
Подпись учителя	Öğretmenin imzası
Цвет платья	Elbisenin rengi
Здале школаы	Okulun binası
Ум человека	İnsanın zekası
Темнота ночьи	Gecenin karanlığı
Теплата воздуха	Havanın sıcaklığı
Кусок хлеба	Ekme(k)ğin parçası
Директор фабрикаи	Fabrikanın müdürü

Sıfatların ve İşaret Zamirlerinin -in Hali

Sıfatlar:

- (E) Eril : oro, ero eklerini alır
 (D) Dişî : ой, ей eklerini alır

Sıfatın yalın halinde ek düştükten sonra kalan son harf:

- sert sessiz harf ise (E) oro / (D) ой gelir

- yumuşak sessiz harf ise (E) ero / (D) ей gelir

Örnekler:

Сегодня день рождения Bugün doğum günü
(* * "doğum günü" ana tema olduğundan cümlemin başına gelmiştir)

Noktalı kısımlara şunu yazarsak:

Мойего любимыйого супруга sevgili eşimin
(Sıfata gelecek eki belirlerken yalın halde sonekini atınca son kalan harf m oldu. Bu harf yumuşak sessizdir çünkü ondan da önce yumuşak sesli harf olan и vardı ve sıfatın kökü içinde vurgu vardı)
Мояей любимаяой супругаи
Твоеего близкийого друга yakın arkadaşının
Твояей близкаяой подругаи
Нашего среднийего сына ortanca oğlunun/kızının
Нашаей средняяей дочьери
Вашего старшийего брата abinizin/ablanızın
Вашаей старшаяей сестраы

Nihai cümleler:

Сегодня день рождения моего любимого супруга
Сегодня день рождения моей любимой супруги
Сегодня день рождения твоего близкого друга
Сегодня день рождения твоей близкой подруги
Сегодня день рождения нашего среднего сына
Сегодня день рождения нашей средней дочери
Сегодня день рождения вашего старшего брата
Сегодня день рождения вашей старшей сестры

Örnekler:

Учитель русскийого языка (E) Rusça (Rus dilinin) öğretmeni
Национальное блюдо русскаяой кухняи (D) Rus mutfağının ulusal yemeği
Значение русскоеого слова (N) Rusça kelimenin anlamı

Sıfat sorularının ve İşaret zamirlerinin -in hali

Sıfat ve zamirlerin son ekleri düşerek köke ulaşılır ve -in hali eki getirilir:

("Nasıl, Hangi") Sıfat soruları için:

(E), (N) : какой / какое → какого? (kakova)
(D) : какая → какой? (kakoy)

kullanılır

("Bu, Böyle") İşaret zamirleri için:

(E), (N) : этот / это → этого? (etava)
: такой / такое → такого? (takova)
(D) : эта → этой? (etoy)
: такая → такой? (takoy)

kullanılır.

Örnekler:

Какойого города? Hangi şehir (şehrin)?

Этот **ого** города
Такой **ого** города

Bu şehir (bu şehrin)
Böyle şehir (şehrin)

İsmın -e (Yönelme) Hali - Дательный падеж

** İsmın -e hali, hareketin yöneldiği nesneyi gösterir.

** **кому** (kime) ve **чему** (neye) sorularına cevap verir.

İsmın -e hali, (kelime **tekil** ise) kelimenin cinsine göre řu şekilde yapılır:

- (E) Eril cins : Kelimenin en son harfi
- sessiz harf ise “**у**” eklenir
(Örnek: студент - студенту = öğrenci - öğrenciye)
- “**ь**” veya “**й**” ise bunun yerine “**ю**” gelir
(Örnek: словарь - словарю = sözlük - sözlüđe)
(Örnek: андрей - андрею = Andrey – Andrey’e)
- (D) Dişi cins : Kelimenin en son harfi
- “**а**” veya “**я**” ise bunun yerine “**е**” gelir
(Örnek: студентка - студентке = (kız) öğrenci - öğrenciye)
(Örnek: Тётя - тёте = teyze – teyzeye)
- “**ь**” ise bunun yerine “**и**” gelir
- “**ия**” ise sadece **я** düşer ve “**и**” eklenir
- (N) Nötr cins : Kelimenin en son harfi
- “**о**” ise bunun yerine “**у**” gelir
(Örnek: окно - окну = pencere - pencereye)
- “**е**” ise bunun yerine “**ю**” gelir
(Örnek: платье = платью = elbise – elbiseye)
- “**мя**” ise sadece “**я**” düşer ve “**ени**” eklenir
(Örnek: время – времени = zaman – zamana)

İsmın -e hali, (kelime **çoğul** ise) kelimenin cinsine göre řu şekilde yapılır:

- (E) Eril cins : Kelimenin yalın halinin en son harfi
- sessiz harf ise “**ам**” eklenir
(Örnek: журнал – журналам = dergi - dergilere)
- “**ь**” ise bunun yerine “**ям**” gelir
(Örnek: словарь – словарям = sözlük - sözlüklere)
- (D) Dişi cins : Kelimenin yalın halinin en son harfi
- “**а**” ise bunun yerine “**ам**” gelir
(Örnek: Подруга – подруги – подругам = (kız) arkadaş – arkadaşlar - arkadaşlara)
- “**я**” veya “**ь**” ise bunun yerine “**ям**” gelir
(Örnek: площадь – площадям = meydan - meydanlara)
- (N) Nötr cins : Kelimenin yalın halinin en son harfi
- “**о**” ise bunun yerine “**ам**” gelir
(Örnek: окно – окнам = pencere - pencerelere)
- “**е**” ise bunun yerine “**ям**” gelir
(Örnek: море – морям = deniz - denizlere)

Örnekler:

Kelime	-e Hali	Türkçe’si
--------	---------	-----------

Родственник (E)	Родственнику	akraba
покупатель (E)	покупателью	müşteri
родственница (D)	родственнице	Kadın akraba
Тётя (D)	тётяе	teyze
дверь (D)	дверьи	kapı
Имя (N)	Имяени	isim

Örnekler:

Командир приказал солдату выполнить задание

Komutan askere görevi yerine getirmesini emretti

Паша обещает помочь Алексею

Paşa Alexey'e yardım edeceğine söz veriyor

Продавец показывает товар клиентке

Satıcı ürünü müşteriye gösterir

Мы сообщили об этом полиции

Bunu polise bildirdik

“к (ко)” Edatı – İstikamet / Yön

** Bu edat, hareket gösteren bir fiilin bulunduğu cümlede, bir nesneye karşı yapılan hareketin yönünü gösterir. “к” yerine “ко” edatı, peşinden gelen sessiz harfle başlayan kelimelerin telaffuzunu kolaylaştırmak için ve genellikle tek heceli kelimelerden önce gelir. İstikamet gösteren kelimenin -e hali “куда” (nereye), “к кому” (kime doğru), “к чему” (neye doğru) sorularına cevap verir. Kişi ve aitlik zamirlerinin -e halinin önüne bu edat gelerek nesneye karşı yapılan eylemin yönü anlatılabilir.

-e Yönelme Kişi Zamirleri	
Türkçe	Rusça
Bana	Ко мне
Sana	К Тебе
Ona (eril)	К нему
Ona (diş)	К ней
Bize	К нам
Size	К вам
Onlara	К ним

İsmin -e halinin eril, nötr ve diş zamirleri:

(E) ve (N)	(D)
к моему	моей
к твоему	твоей
к его	
к её	
к нашему	нашей
к вашему	вашей
к их	

Örnekler:

Я иду к тебе

Sana geliyorum

Ты идёшь ко мне?

Bana mı geliyorsun?

Куда / кому ты идёшь?

Nereye / kime gidiyorsun?

Я иду к :

тётяе / врачу / моему брату / моей сестрае

teyze / doktora / erkek kardeşime / kız kardeşime

“в” ve “к” edatlarının anlam farkı:

** Eğer cümlede “bir yer” anlamı sağlamak isteniyorsa “в” edatı ve ismin -i hali kullanılır (в офис – ofise)

** Eğer cümlede “bir kişi” anlamı sağlamak isteniyorsa “к” edatı ve ismin -e hali kullanılır (к врачу – doktora)

Вы поедете летом к родителям?

Yazın anne babanın yanına mı gideceksin?

Через неделю я уезжаю в Москву к своей подруге

Bir hafta sonra Moskova'ya bir arkadaşşıma gidiyorum

Я иду в университет к своему профессору

Üniversiteye profesörüne gidiyorum

Я иду в магазин

Dükkana (içine) gidiyorum

Я иду к магазину

Dükkana (yanına) gidiyorum

Örnekler:

Приходите сегодня к нам в гости

Bugün bize misafiriğe gelin

Родственники пришли ко мне в больницу

Akrabalarım hastaneye bana geldiler

Завтра я пойду к моему другу

Yarın arkadaşşıma (yanına) gideceğim

Летом он поедет к его подруге

Yazın kız arkadaşşına gidecek

Аня услышала шум и подошла к окну

Anya bir ses duydu ve pencereye gitti

Пассажир направился к выходу станции

Yolcu istasyon çıkışına yöneldi

Пожарная машина подъехала к зданию

Binaya itfaiye aracı geldi

“к” Edatının Kullanıldığı Bazı Kalıplar

к сожалению

maalesef

к несчастью

ne yazık ki

к счастью

neyse ki

Örnekler:

к сожалению, они развелись

Maalesef boşandılar

к сожалению, у меня нет времени

Maalesef zamanım yok

к сожалению, помочь не можем

Maalesef yardımcı olamıyoruz

к сожалению, я ничего не могу сделать

Maalesef yapabileceğim bir şey yok

к сожалению, не знаю

Maalesef bilmiyorum

к несчастью, надежды мои не оправдались

Ne yazık ki umutlarım gerçekleşmedi

к несчастью, у меня нет детей

Ne yazık ki çocuğum yok

к несчастью, сегодня погибло много солдат

Ne yazık ki bugün bir çok asker öldü

к счастью, у меня есть хорошие друзья

Neyse ki, iyi arkadaşlarım var

к счастью, ничего не произошло

Neyse ki hiçbir şey olmadı

к счастью, помощь подоспела вовремя

Neyse ki, yardım zamanında geldi

Sıfatların -e Hali

Sıfatlar, -e hali için, yalın halindeki çift harf son ekleri düştükten sonra:

(E), (N) Eri ve Nötr cins ise : ому, ему eklerini alır

(D) Dişi cins ise : ой, ей eklerini alır

Bu eklerden hangisinin kullanılacağı, sıfatın sonunda kalan sert ve yumuşak sessiz harflere, kökünde veya ekinde vurgu işaretinin bulunmasına göre belirlenir. Sıfat sonunda sert sessiz harf kalmış ise, **ому** /**ой** ekleri kullanılır.

** “Hangi” ve “Nasıl” sıfat sorularına cevap veren sıfatlar da, (E) ve (N) için **ому** (какому?), (D) için **ой** (какой?) ekleri alırlar.

Örnekler:

Я отправил сообщение близкий**ому** другу / близкая**ой** подруга**е**
Yakın erkek/kız arkadaşşıma mesaj gönderdim

Завтра вы поедем к старый**ому** знакомый**ому** / к старая**ой** знакомая**ой**
Yarın eski tanıdığımızı gideceğiz

(“знаком” sıfat kökünde en sonda (м) harfi [kendisinden önce sert sesli (о) olduğundan] sert sessizdir ve **ому** / **ой** eki alır. “стар” sıfat kökünde de (р ve а) durum aynıdır)
(Cümlede hareket bildiren fiil olduğundan ve istikamet belirtildiğinden, sıfatların başında “к” edatı kullanılır)

Врач сделал операцию раненый**ому** мужчина**е** Doktor yaralı adamı ameliyat etti

Я отправил сообщение лучшей**ей** подруга**е** En yakın kız arkadaşşıma mesaj gönderdim
(Sıfat kökü “лучш”, “ш” harfiyle [yumuşak sessiz] bittiğinden “ей” eki alır)

Я отправил сообщение лучший**ему** другу En yakın erkek arkadaşşıma mesaj gönderdim

Я всегда даю совет средний**ему** сыну / средняя**ей** дочь**ери**
Ortanca oğluma/kızıma her zaman tavsiye veririm

(Sıfat kökü “средн”, “н” harfiyle [yumuşak sessiz] bittiğinden “ему/ей” ekleri alır)

İsmin -ile (araçlı) Hali - Творительный падеж

İsmin -ile hali, (kelime **tekil** ise) kelimenin cinsine göre şu şekilde yapılır:

(E) Eril cins : Kelimenin en son harfi

- sessiz harf ise “ом” eklenir

(Örnek: студент – студентом = öğrenci - öğrenciyle)

- “ь” veya “й” ise bunun yerine “ем” gelir

(Örnek: преподаватель – преподавателем = öğretmen - öğretmenle)

(Örnek: музей – музеем = müze - müzeyle)

(D) Dişi cins : Kelimenin en son harfi

- “а” ise bunun yerine “ой” gelir

(Örnek: студентка – студенткой = (kız) öğrenci - öğrenciyle)

- “я” ise bunun yerine “ей” gelir

(Örnek: аудитория – аудиторией = konferans salonu - konferans salonuyla)

- “ь” ise bunun yerine “ю” gelir

(Örnek: площадь - площадью = meydan - meydanla)

(N) Nötr cins : Kelimenin en son harfi

- “о” ise bunun yerine “ом” gelir

(Örnek: окно – окном = pencere - pencereyle)

- “е” ise bunun yerine “ем” gelir

(Örnek: море – морем = deniz - denizle)

İsmin -ile hali, (kelime **çoğul** ise) kelimenin cinsine göre şu şekilde yapılır:

- (E) Eril cins : Kelimenin yalın halinin en son harfi
 - sessiz harf ise “ами” eklenir
 (Örnek: студент – студентами = öğrenci - öğrencilerle)
 - “ь” ise bunun yerine “ями” gelir
 (Örnek: преподаватель – преподавателями = öğretmen - öğretmenlerle)
- (D) Dişi cins : Kelimenin yalın halinin en son harfi
 - “а” ise bunun yerine “ами” gelir
 (Örnek: студентка – студентками = (kız) öğrenci - öğrencilerle)
 - “я” ise bunun yerine “ями” gelir
 (Örnek: аудитория – аудиториями = konferans salonu - konferans salonlarıyla)
 - “ь” ise bunun yerine “ями” gelir
 (Örnek: площадь – площадями = meydan - meydanlarla)
- (N) Nötr cins : Kelimenin yalın halinin en son harfi
 - “о” ise bunun yerine “ами” gelir
 (Örnek: окно – окнами = pencere - pencerelerle)
 - “е” ise bunun yerine “ями” gelir
 (Örnek: здание – зданиями = bina - binalarla)

İsmin -de/hakkında (kalma, bulunma) Hali - Предложный падеж

** “О, Об, Обо” hakkında demektir:

- Kullanacağımız kelime sessiz bir harf ile başlayıp daha sonraki harf sesli ise О kullanılır.
 Örnek: О космосе (uzay hakkında)
- Kullanacağımız kelime sesli bir harf ile başlar ise Об kullanılır.
 Örnek: Об Экономике (ekonomi hakkında)
- Kullanacağımız kelime iki sessiz harf ile başlar ise обо ek kullanılır.
 Örnek: Обо мне (benim hakkımda), Обо всём (her şey hakkında)

** “На” ve “В”, -de, -da anlamındadır ve yer bildirirken kullanılır.

- Ülke, şehir, yerleşim birimi, kapalı alanlar, binalar vs. gibi yerlerde “В” kullanılır.
- Açık alanlar, üstü açık olan mekanlar (stadyum, istasyon), coğrafi konumlar (kuzey, güney vb.) gibi durumlarda “На” kullanılır.

Örnekler:

В Турции (Türkiye’de), В школе (okulda)
 На улице (sokakta), На вокзале (otogarda)

İstisnalar:

в шкафу	(dolapta)
на \ в углу	(köşede)
в саду	(bahçede)
в лесу	(ormanda)
в аэропорту	(havalimanında)
на мосту	(köprüde)
на берегу	(sahilde)
дома	(evde)

** ismin “-de” halinde eğer kelime “в” yerine “на” ön eki alıyorsa, bu kelimenin “-den” hali için “из” yerine “с” kullanılması gerekir:

Örnek: “Antalya” kelimesi, ismin -de halinde “в” ön eki alır: “Antalya’da = В Анталии”
 Bu sebeple: “Antalya’dan = из Анталии”

“Postane” kelimesi, ismin -de halinde “на” ön eki alır: “Postanede = на почте”
Bu sebeple: “Postaneden = с почты”

İsmin -de hali, (kelime **tekil** ise) kelimenin cinsine göre şu şekilde yapılır:

- (E) Eril cins : Kelimenin en son harfi
- sessiz harf ise “e” eklenir
(Örnek: стол - о столе - на столе = masa – masa hakkında - masada)
- “ь” veya “й” ise bunun yerine “e” gelir
(Örnek: словарь - о словаре - в словаре = sözlük – sözlük hakkında - sözlükte)
(Örnek: музей - о музее - в музее = müze – müze hakkında - müzede)
- “ий” ise bunun yerine “и” gelir
(Örnek: планетарий - о планетарии = planetaryum - planetaryum hakkında)
- (D) Dişi cins : Kelimenin en son harfi
- “а” veya “я” ise bunun yerine “e” gelir
(Örnek: комната - о комнате - в комнате = oda – oda hakkında - odada)
(Örnek: кухня - о кухне - на кухне = mutfak – mutfak hakkında - mutfakta)
- “ия” ise bunun yerine “и” gelir
(Örnek: Россия - о России - в России = Rusya – Rusya hakkında – Rusya’da)
- “ь” ise bunun yerine “и” gelir
(Örnek: тетрадь - о тетради - в тетради = not defteri - not defteri hakkında - not defterinde)
- (N) Nötr cins : Kelimenin en son harfi
- “о” veya “е” ise bunun yerine “e” gelir
(Örnek: окно - об окне - в окне = pencere – pencere hakkında - pencerede)
(Örnek: море - о море - в море = deniz - deniz hakkında - denizde)
- “ие” ise bunun yerine “и” gelir

İsmin -de hali, (kelime **çoğul** ise) kelimenin cinsine göre şu şekilde yapılır:

- (E) Eril cins : Kelimenin yalın halinin en son harfi
- sessiz harf ise “ax” eklenir
(Örnek: студент – о студентах = öğrenci - öğrenciler hakkında)
- “ь” veya “й” ise bunun yerine “яx” gelir
(Örnek: преподаватель - о преподавателях = öğretmenler – öğretmenler hakkında)
(Örnek: музей - о музеях - в музеях = müze - müzeler hakkında - müzelerde)
- (D) Dişi cins : Kelimenin yalın halinin en son harfi
- “а” ise bunun yerine “ax” gelir
(Örnek: студентка - о студентках = (kız) öğrenci – öğrenciler hakkında)
- “я” veya “ь” ise bunun yerine “яx” gelir
(Örnek: Кухня - В Кухнях = mutfak - mutfaklarda)
(Örnek: площадь - на площадях = meydan - meydanlarda)
- (N) Nötr cins : Kelimenin yalın halinin en son harfi
- “о” ise bunun yerine “ax” gelir
(Örnek: окно - в окнах = pencere - pencerelerde)
- “е” ise bunun yerine “яx” gelir
(Örnek: море - о морях = deniz - denizler hakkında)

İsmin Hallerinde Kelimede Yapılacak Değişiklikler

+ Padej-2: -in hali	
Eril kelime	- Kelime ünsüzle (sessiz harfle) bitiyorsa “a” eklenir - “b” ve “й” yerine “я” gelir
Dişi kelime	- “a” yerine “ы” gelir - “a” harfinden önce “г, к, х, ч, ж, ш, щ” harflerinden birisi geliyorsa “a” yerine “и” gelir - “я” ve “b” yerine “и” gelir
Nötr kelime	- “o” yerine “a” gelir - “e” yerine “я” gelir - “мя” sadece “я” harfi düşer ve “ена” eklenir
** Dişi ve nötr kelimeler için çoğul ek kurallarının aynısı uygulanır	
+ Padej-3: -e hali	
Eril kelime	- Kelime ünsüzle bitiyorsa “y” eklenir - “b” veya “й” yerine “ю” gelir
Dişi kelime	- “a” veya “я” yerine “e” gelir - “b” yerine “и” gelir - “ия” varsa sadece я düşer ve “и” eklenir
Nötr kelime	- “o” yerine “y” gelir - “e” yerine “ю” gelir - “мя” yerine sadece “я” düşer ve “ени” eklenir
+ Padej-4: -i hali	
Eril kelime	- Kelime ünsüz (sessiz harf) ile biten bir canlı adı ise “a” eklenir, ünsüz ile biten bir cansız adı ise yalın halde kalır - “b” ya da “й” ile bitmişse bu harf düşer, yerine “я” gelir (Biyolojik cinsiyet kapsamında eril olan kelimeler “a” ile bitiyorsa dişi kelime kuralları uygulanır)
Dişi kelime	- sondaki “a” harfi düşer, yerine “y” gelir - sondaki “я” harfi düşer, yerine “ю” gelir - kelime “b” ile bitmişse, yalın halde kalır
Nötr kelime	- Değişiklik olmaz, yalın halde kalır
Padej-5: -ile hali	
Eril kelime	- “ж”, “ш”, “щ”, “ц”, “ч” ile bitenlerde “ем” veya “ом” eklenir - diğer ünsüzlerle bitenlerde “ом” eklenir - eğer vurgulu “ём” ise “b” yerine “ем” gelir - eğer vurgulu “ём” ise “й” yerine “ем” gelir
Dişi kelime	- “ж”, “ш”, “щ”, “ц”, “ч” ile bitenlerde “a” yerine “ей” gelir - diğerleri için “a” yerine “ой” gelir - “b” yerine “бю” gelir - eğer vurgulu “ёй” ise “я” yerine “ей” gelir
Nötr kelime	- “м” eklenir
Padej-6: -de hali	
Eril kelime	- “e” eklenir
Dişi kelime	- “a” veya “я” yerine “e” gelir - “b” yerine “и” gelir
Nötr kelime	- “o” yerine “e” gelir - “e” ile bitenlerde değişiklik olmaz

İsmin Halleri – Örnek: Bir erkek ismi olan **Aleksey**'in ismin hallerine göre değişimine bakalım:

Padej	Uygulanması (Rusça)	Türkçe Çevirisi
1 (yalın)	Это Алексей	Bu Aleksey
2 (-in)	Мы изучаем таблицу Алексея	Aleksey'in masası üzerinde çalışıyoruz
3 (-e)	Ученик дал Алексею таблицу	Öğrenci Aleksey'e bir masa verdi
4 (-i)	Анна ждет Алексея	Anna Aleksey'i bekliyor
5 (-ile)	Таблица написана Алексеем	Tablo Aleksey tarafından yazıldı
6 (-de)	Друзья говорят об Алексее	Arkadaşlar Aleksey hakkında konuşuyor

Zamirlerde İsmin Halleri

1. İsmin yalın hali Именительный падеж	Я (ben)	Ты (sen)	Мы (biz)	Вы (siz)
2. İsmin -in (tamlayan) hali Родительный падеж	меня	тебя	нас	вас
3. İsmin –e (yönelme) hali Дательный падеж	мне	тебе	нам	вам
4. İsmin –i (belirtme) hali Винительный падеж	Меня (beni)	Тебя (seni)	Нас (bizi)	Вас (sizi)
5. İsmin ile (araçlı) hali Творительный падеж	мною	тобой	нами	вами
6. İsmin –de (kalma, bulunma) hali Предложный падеж	(обо) мне	(о) тебе	(о) нас	(о) вас

Yalın hal Именительный падеж	он/оно (o-eril)	Она (o-dişi)	Они (onlar)
İsmin -in hali Родительный падеж	его (от него)	её (от неё)	их (от них)
İsmin –e hali Дательный падеж	ему (к нему)	ей (к ней)	им (к ним)
İsmin –i hali Винительный падеж	его (про него) (onu-eril)	её (про неё) (onu-dişi)	их (про них) (onları)
İsmin ile hali Творительный падеж	им (с ним)	ей (с ней)	ими (с ними)
İsmin –de hali Предложный падеж	(о) нём	(о) ней	(о) них

Aitlik Zamirlerinin -i Hali

Yalın Hal	Eril	Dişi
мой/моя	моего	моею
твой/твоя	твоего	твоею
его	его	его
её	её	её
наш	нашего	нашу

ваш	вашего	вашу
их	их	их

Örnekler:

Yalın Hal	-i Hali
Мой брат	Моего брата
Моя сестра	Мую сестру
Мой журнал	Мой журнал ¹⁸
Моя книга	Мую книгу
Мой папа	Моего папу ¹⁹
Моя мама	Мую маму

Sahiplik Zamirlerinin -in Hali – родительный падеж

** -in halindeki kelimelerle kullanılan aitlik zamirleri de **-in halini** alırlar. Bunun için zamirin yalın haldeki ekleri düşer, (E) eril ve (N) nötr cins zamirler “ero”, (D) dişi cins zamirler “ей” eki alır.

(E) ve (N)	(D)
моего	моей
твоего	твоей
его/её	-
нашего	нашей
вашего	вашей
их	-

Örnekler: Hem kelimenin hem aitlik zamirinin -in hali getirilir:

Дети мояей сестраы	kız kardeşimin çocukları
Портфель твойего профессора	profesörün çantası
Красота нашеего моря	denizimizin güzelliği
Успех вашаей подругаи	kız arkadaşınızın başarısı
Школа его сестраы	onun kız kardeşinin okulu

Kimin? - чей - чья - чьё - чьи

** Bu soruya cevap verirken kelime ve aitlik zamiri -in hali eklerini alır

Örnekler:

Чей это дом?	Bu kimin evi?
Это дом мойего соседа	Bu, komşumun evi
Чья эта комната?	Bu kimin odası?
Эта комната вашего папая	Bu babamızın odası

¹⁸ Kelimede (kural gereğince) değişiklik olmazsa, aitlik zamirinde de değişiklik olmaz. Bu durumdaki kelimelerin yanında eylem bulunur, buradan kelimenin yalın halde olmayıp -i halinde olduğu anlaşılır

¹⁹ “a” ile biten eril kelimelerin -i halini yaparken, sondaki “a” harfi düşer ve dişi kelimelere göre olan kural uygulanarak “y” eklenir. Ancak bu kelimedeki aitlik zamiri, eril kelimelere göre ek alır

Yalın Hal (Padej-1)	-in hali (Padej-2)	-e Hali (Padej-3)
Я ben	меня	Мне
Ты sen	тебя	тебе
Он (eril) o	(h)*его	ему
Она (dişi) o	(h)*её	ей
Мы biz	нас	нам
Вы siz	вас	вам
Они onlar	(h)*их	им

* bu zamirin başına edat geldiğinde

>> Cümlede fiil varsa -in hali olarak gösterilen zamirler -i hali olarak anlam verir

İşaret Zamirlerinin -e Hali

** İşaret zamirlerinin, yalın haldeki son ekleri düştükten sonra:

(E), (N) Eril ve Nötr cins ise : **ому, ему** eklerini alır → **этому, такому**
(D) Dişi cins ise : **ой, ей** eklerini alır → **этой, такой**

Örnekler:

Какой **ому** результату?
Какая **ой** победа **е**?
Какое **ому** известие **ю**?

Hangi sonuç(a)?
Hangi zafer(e)?
Hangi haber(e)?

Этот **ому** результату
Эта **ой** победа **е**
Это **ому** известие **ю**

Bu sonuç(a)
Bu zafer(e)
Bu haber(e)

Такой **ому** результату
Такая **ой** победа **е**
Такое **ому** известие **ю**

Böyle sonuç(a)
Böyle zafer(e)
Böyle haber(e)

SORU CÜMLELERİ – вопросительные предложения и слова

- Rusça’ da cümle sonuna soru işareti konulması, cümleyi soru cümlesi haline getirir, ayrıca bir kelime ya da ek yapmaya gerek yoktur. Telaffuzda, soru cümlesi ise, tonlama ile desteklenmelidir.

Это роза Bu gül
Это роза? Bu gül mü?

Cümleye şüphe veya şaşırma duygusunu katmak için **разве** ve **неужели** kelimeleri kullanılabilir:

Разве он адвокат? Ацаба о бир авукат мѝ?
Неужели он адвокат? Gerçekтен авукат мѝ?
Адвокат ли он? Авукат мѝ ки о?

Soru kelimeleri: (mavi renk ek alan sorular, cinse göre ek alıyor demektir)

кто	kim	когда	ne zaman	чей	kimin
что	ne	сколько	kaç, ne kadar	куда	nereye
где	nerede	какий	Nasıl, hangi, ne	зачем	neden (amaç)
откуда	nereden	который	Hangisi, kaç, kaçını	почему	neden (sebeб)
кем	ne olarak ²⁰	кому	kime	кого	kimi
чего	ne				

Örnekler:

Кто звонит?	Kim arıyor (çağırıyor)?
Что ты хочешь?	Sen ne istiyorsun?
Чей он отец?	O kimin babası?
Где ты живёшь?	Sen nerede yaşıyorsun?
Куда ты идёшь?	Sen nereye gidiyorsun?
Откуда Вы приехали?	Siz nereden geldiniz? (nerelisiniz)
Когда ты женишься?	Ne zaman evleneceksin?
Сколько стоит?	Fiyatı nedir? (kaç para)
Как работает эта машина?	Bu araba nasıl çalışıyor?
Как Вас зовут?	Adınız nedir?
Который из них Вас сын?	Onlardan hangisi sizin oğlunuz?
Который час?	Saat kaç?
Зачем пришли?	Neden geldiniz?
Почему плачете?	Neden ağlıyorsunuz?

** Soru kelimesini olumsuz yapmak için, kelimenin başına **ни** eki getirilir.

Örnekler:

Кто?	Kim?	Никто	hiç kimse
Чей?	Kimin?	Ничей	hiç kimsenin
Кому?	Kime?	Никому	hiç kimseye
Кого?	Kimi?	Никого	hiç kimseyi
Где?	Nerede?	Нигде	hiç bir yerde

²⁰ Mesleği kastetmez, “görevi ne, ne olarak çalışır” anlamındaki sorudur.

К о гда?	Ne zaman?	Н и к о гда	hiç bir zaman
Как?	Nasıl?	Н и как	hiç bir şekilde
Ч е го?	Ne?	Н и чего	hiç bir şey
О ткуда?	Nereden?	Н и о т куда	hiç bir yerden
Куда?	Nereye?	Н и куда	hiç bir yere

Fiiller - глаголы

** Rusça' da fiiller yalın halde **-ТЬ, -ТИ, -ЧЬ** ile biterler. Ayrıca **СЯ** eki bunların yanına geldiğinde dönüşlü fiil oluşur.

Tamamlanmış ve Tamamlanmamış Fiiller

** Rusça' da fiiller 2 gruba ayrılır:

✚ **Tamamlanmamış** (halen devam eden eylemler) **fiiller** (НСВ - **Несовершенный Вид**²¹):

Eylemin adından, eylemin varlığından bahsedilecekse, bitip bitmediğine bakmadan sadece yapılmış olan eylem söylenecekse, eylem belli bir süreçten geçiyorsa (dün, bütün gün, her hafta, iki günde bir ...), eylem tekrar ediliyorsa (günde ... defa ... yaparım gibi), birden fazla eylem aynı anda gerçekleştiriliyorsa bu durumlarda **tamamlanmamış eylem** kullanılır.

Örnek: Что Вы делали вчера?

Siz dün ne yaptınız?

(Soruda sadece eylemin adı sorulmuştur, detaylar ya da eylemin bitip bitmediği merak edilmediği için tamamlanmamış fiil kullanılmıştır)

Мы гуляли, читали книгу, смотрели телевизор

Biz gezdik, kitap okuduk, TV seyrettik

Örnek: Как часто ты смотришь фильм?

Sen hangi sıklıkla film izliyorsun?

(Tekrar eden bir eylem sorulduğu için tamamlanmamış fiil kullanılmıştır)

Каждый день я смотрю фильм

Ben her gün bir film izliyorum

Örnek: Сколько времени Вы читали роман?

Romanı okumanız ne kadar sürdü?

(Bir süreçten bahsediliyor, eylemin uzun sürdüğü anlatılmak isteniyorsa tamamlanmamış fiil kullanılır. Romanın bitip bitmediği merak edilseydi tamamlanmış fiil ile **-прочитать-** sorulurdu)

Долго, я читала его месяц

Uzun zamandır, bir ay boyunca okudum

Düzenli ve Düzensiz Tekrar Eden Zaman İfadeleri

Один раз в неделю	haftada bir kez
Два раза в месяц	ayda iki kez
Каждый час	her saat
Каждый год	her yıl
По вторникам	Salı günleri
Весь	bütün gün
Целое утро	sabahın tamamı
Редко	nadiren
Иногда	bazen
Всегда	her zaman
Обычно	genellikle

Bunun gibi ifadeler için de tamamlanmamış fiil kullanılır

- **Şimdiki zaman:** halen devam etmekte olan eylemler
- **Belli olmayan gelecek zaman:** Ne zaman gerçekleşeceği, bitip bitmeyeceği belli olmayan eylemler
- **Geçmiş zaman:** "Geçmişte yapılmış ve halen devam eden" veya "kesintiye uğramış ve tamamlanmamış" eylemler

²¹ Глаголы несовершенного вида

- Belirli bir süreçte gerçekleşen veya **tekrarlanan** eylemler
- Birkaç eylem varsa, **aynı anda yapılan** eylemler

** Geniş veya şimdiki zaman cümlelerde HCB kullanılır

** Tamamlanmamış fiiller yalın halde olur

✚ **Tamamlanmış fiiller (СВ - Совершенный Вид²²):**

Tamamlanmış fiiller eylemin sonucunu, eylemin geçmişte tamamlanıp tamamlanmadığını, gelecek zamanda sonlandırılıp sonlandırılmadığını, birden fazla eylemin peş peşe yapıldığını belirtir.

!! Tamamlanmış fiillerin şimdiki zaman çekimi yoktur. Şimdiki zaman ekiyle çekildiğinde “kesin gelecek” anlamı verir.

Örnek: Вчера я много сделала, посмотрела фильм, погуляла книгу

(Sonuç bildirirken, art arda yapılan eylemlerden bahsederken tamamlanmış fiil kullanılır)

Dün çok şey yaptım, film izledim, kitap okudum

Örnek: Лена, Ты прочитала роман? Да, прочитала

(Yaptığımız işi sonlandırdığımızdan bahsetmek istersek, sonucu bildirmek istersek tamamlanmış fiil kullanılır)

Lena, sen romanı okuyup -bitirdin- mi? Evet, okudum

(bitirdim – sadece читала deseydi romanı okuduğunu ama bitirmediğini anlayacaktık)

Örnek: Вчера я позвонила маме и сказала, что я люблю тебя

(Eylem tek seferde yapıp bitirilmiş ise tamamlanmış fiil kullanılır)

Dün annemi aradım ve seni sevdiğimi söyledim.

- **Yakın gelecek zaman:** Gelecek zamanda kesin yapılacak ve tamamlanacak eylemler
- **Geçmiş zaman:** Geçmişte yapıp **tamamlanmış** eylemler
- **Tek seferde gerçekleşen,** belli bir sonucu olan eylemler
- Birkaç eylem varsa, **art arda yapılarak** tamamlanan eylemler

** Tamamlanmış fiiller birkaç farklı şekilde olabilir:

✚ **по, про, на, с, в, вы, у, при, за, о, ото, раз, рас, из, со** ön ekleriyle²³:

Örnek:	делать	уармак	: tamamlanmamış fiil
	сделать		: tamamlanmış fiil
	писать	уазмак	: tamamlanmamış fiil
	написать		: tamamlanmış fiil
	раваатать	çalışмак	: tamamlanmamış fiil
	пораваатать		: tamamlanmış fiil
	знать	білмек	: tamamlanmamış fiil
	узнать		: tamamlanmış fiil
	читать	окумак	: tamamlanmamış fiil
	прочитать		: tamamlanmış fiil

✚ Son ek değişimi ile:

Örnek:	приглащать	davet etmek	: tamamlanmamış fiil
	пригласить		: tamamlanmış fiil
	понимать	анlamak	: tamamlanmamış fiil
	понять		: tamamlanmış fiil

✚ Tamamen farklı sözcükten oluşabilir:

Örnek:	брать	almak	: tamamlanmamış fiil
	взять		: tamamlanmış fiil

²² Глаголы совершенного вида

²³ En çok “по” ön eki kullanılır ancak bu eklerin hangisinin hangi durumda kullanılacağına dair bir kural yoktur

отдыхать	dinlenmek	: tamamlanmamış fiil
отдохнуть		: tamamlanmış fiil
Говорить	Konuşmak	: tamamlanmamış fiil
Сказать		: tamamlanmış fiil
Начинать	Başlamak	: tamamlanmamış fiil
Начать		: tamamlanmış fiil

✚ Tek harf değişimi ile:

Örnek:	изучать	öğrenmek	: tamamlanmamış fiil
	Изучить		: tamamlanmış fiil
	Решать	karar vermek	: tamamlanmamış fiil
	Решить		: tamamlanmış fiil
	Говорить	konuşmak	: tamamlanmamış fiil
	Сказать		: tamamlanmış fiil

>> Yani Türkçe’ deki bir fiil, Rusça’ da aynı anlamda 2 fiille gösterilir. Bu fiillerden birisi tamamlanmamış zamana içeren cümlelerde, diğeri tamamlanmış zamandaki cümlelerde kullanılır.

>> Bu bölümde öğrendiğiniz çekimleri tamamlanmamış fiile uyguladığınızda (*şimdiki zaman vb. yukarıda sayılan zamanlar*) o zamana göre, tamamlanmış fiile uyguladığınızda onun için belirtilen zamana göre (*yakın gelecek zaman vb. yukarıda sayılan zamanlar*) çekim yapmış olursunuz.

Rusça’ da bir fiilin zamana göre çekimi, tamamlanmış veya tamamlanmamış şekilleri kullanılarak yapılır.

Örnek: **yapmak** fiili için:

Şimdiki zamanda “**yapıyor**” demek için fiilin **tamamlanmamış** şekli kullanılır

Geçmiş zamanda “**yapıyordu**” (yapmış ama bitmemiş, halen devam eden eylem) demek için fiilin **tamamlanmamış** şekli kullanılır

Gelecek zamanda “**yapacak**” (kesin bitecek bir eylem) demek için fiilin **tamamlanmış** şekli kullanılır

Geçmiş zamanda “**yaptı**” (biten bir eylem) demek için fiilin **tamamlanmış** şekli kullanılır

Örnekler:

НСВ	СВ	
говори ть	поговори ть	konuşmak
дела ть	сдела ть	yapmak
показыва ть	показа ть	göstermek
помога ть	помоч ь	yardım etmek
писа ть	написа ть	yazmak
чита ть	прочита ть	okumak
отвеча ть	ответи ть	cevap vermek
извини я ть	извини ть	affetmek
меша ть	помеша ть	rahatsız etmek
плака ть	заплака ть	ağlamak
корми ть	накорми ть	yedirmek
готови ть ся	пригото в и ть ся	hazırlanmak
следи ть	проследи ть	takip etmek
пи ть	быпи ть	içmek
виде ть	увиде ть	görmek
граби ть	ограби ть	soygun yapmak
мсти ть	отомсти ть	intikam almak
буди ть	разбуди ть	uyandırmak

чесаться	расчесаться	kaşınmak
баловать	избаловать	şımartmak
считать	сосчитать	saymak

Uygulamalı kullanımlar:

Иван пишет статью два часа **İvan bir makaleyi iki saatte yazar.**
(Eylem belli bir sürede gerçekleştiği için fiilin HCB hali kullanılır)
Иван уже написал статью. **İvan çoktan bir makale yazdı.**
(Eylem tamamlandığı için fiilin CB hali kullanılır)

Виктор всегда готовит обед. **Viktor her zaman akşam yemeğini pişirir.**
(Tekrarlanan ve belli sürede gerçekleşen eylem olduğundan HCB kullanılır)
Катя приготовила обед. **Katya akşam yemeğini pişirdi.**
(Kısa sürede yapılıp bitirildiği, tek seferde gerçekleştiği için CB hali alınır)

Cümle Yapısı ve Zamanlar

Rusça’ da cümle yapısı genel hatları ile şu şekildedir:

(Soru kelimesi) + özne + fiil + (aitlik zamiri) + kelime + yer bildiren kelime

** Cümlede fiil varsa, kelime ismin hali eklenmiş durumda bulunur

** Cümlede önce tema olan kelime gelir sonra onu tanımlayan kelimeler yer alır (Örnek “sütlü kahve” anlatan cümlede ana tema “kahve” dir sonra “с молоком” ile kahvenin süt ile olduğu anlatılır: “кофе с молоком” → “Ben sütlü kahve içiyorum (Ben kahveyi sütlü içerim)” : “Я пью кофе с молоком”

Fiillerde Zaman Çekimleri

Fiil Grupları

Rusça’ da üç grup zaman vardır:

1. Grup: Şimdiki zaman (ŞZ), geniş zaman (GNZ)
2. Grup: Gelecek zaman (GLZ)
3. Grup: Geçmiş zaman (GÇZ)

Fiilin bitişine göre, şu tanımlamalar çerçevesinde zaman çekimi yapılır:

Fiilin yalın hali:

- ать/-ять ile bitiyorsa : ŞZ ve GLZ ‘de **1. grup** kurallı, kuralsız, harf değişken çekim yapılır
- ить ile bitiyorsa : ŞZ ve GLZ ‘de (genellikle) **2. grup** kurallı, kuralsız, harf değişken, л harfi alan çekim yapılır
- еть ile bitiyorsa : **2. grup** (7 adet fiil) ve **1. grup** (diğer fiiller) kurallı, harf değişken çekim yapılır
- ти ile bitiyorsa : hareket bildiren fiillerdir, her zaman **1. grupta** çekim yapılır
- чь ile bitiyorsa : г – ж harf değişken fiillerdir, **1. grupta** çekim yapılır
- ся ile bitiyorsa : **1. ve 2. grup** dönüşlü fiillerdir

Fiilin sonunda bulunan **ть**’dan önce:

- а veya я bulunuyorsa **ть** düşer ve bu fiile 1. grup çekimi yapılır.
- и bulunuyorsa **ить** düşer ve bu fiile 2. grup çekimi yapılır.

** İstisna: Fiilin yalın halinden son 3 harfi düşüyorsa bu fiil 2. gruptur (Örnek: стоять, лежать, ...)

1. Grup Çekimler - E(Ë)

Özneye göre şimdiki zaman 1. grup çekim ekleri şu şekildedir:

Özne	Ek ²⁴
Я	Ю / у
Ты	ЕШЬ
ОН / ОНА	ЕТ
Мы	ЕМ
Вы	ЕТЕ
ОНИ	ЮТ / УТ

** Bir fiil kurallı ise **я** çekiminde **ю** (они için **ют**) eki kullanılır.

** Fiil:

- kuralsız ise veya
- **ТИ** eki ile biten hareket bildiren fiil ise ya da
- **Ж, Ч, Ш, Щ** harflerinden birisi ile bitiyor ise

я çekiminde **у** (они için **ут**) eki kullanılır.

Kurallı fiil: Fiilin bitişini gösteren eki (**-ть, -ти, -чь**) attıktan sonra fiil kökünde bir harf değişimi olmuyorsa, bu fiil kurallı fiildir.

Örnek: **делать** **уармак** (1. grup , kurallı fiil) için şimdiki zaman çekimi şöyledir:

Я	делаю
Ты	делаешь
Он/Она	делает
Мы	делаем
Вы	делаете
Они	делают

kısaca kısa...	
дело	iş
дела	işler
делать	уармак

Örnek: **кушать** **уемек уемек** (1. grup , kurallı fiil) için şimdiki zaman çekimi şöyledir:

Я	кушаю
Ты	кушаешь
Он/Она	кушает
Мы	кушаем
Вы	кушаете
Они	кушают

Uygulama Örneği:

Кто она ?	О kim?
Она моя знакомая	О benim arkadaşım
Что она делает ?	О ne уarıуор?

²⁴ Bu ekler içinde şimdiki zaman eki (-yor) ve kişi eki vardır

Она куша**ет**
Что она куша**ет**?
Она куша**ет** хлеб и сыр
Где хлеб и сыр?
Хлеб и сыр **на** **столе**

О yemek yiyor
О ne yiyor?
О ekmek ve peynir yiyor
Ekmek ve peynir nerede?
Ekmek ve peynir masada

Bazı 1. Grup Kurallı Fiiller:

играть	oynamak	открывать	açmak
отдыхать	dinlenmek	закрывать	kapatmak
гулять	yürümek	думать	düşünmek
покупать	satın almak	понимать	anlamak
показывать	göstermek	слушать	dinlemek
завтракать	kahvaltı yapmak	читать	okumak
обедать	öğle yemeği yemek	плавать	yüzmek
ужинать	akşam yemeği yemek	менять	değiştirmek
работать	çalışmak	забывать	unutmak
мечтать	hayal etmek	повторять	tekrarlamak
встречать	karşılama	поздравлять	kutlamak
скучать	özlemek	желать	dilemek
приглашать	davet etmek	угощать	ısmarlamak
мешать	rahatsız etmek	знать	bilmek

** приятного аппетита “*afiyet olsun, hoş iştah*”: yemekten önce veya yemek sırasında söylenir, içeceklerde söylenmez.

** Rusça’ da soru kelimelerinden sonra virgül gelir. Bu yüzden soru kelimesi içeren iki kelimelik parçalarda buna dikkat edilmelidir (Örnek: **потому**, что)

2. Grup Çekimler - И

Özneye göre şimdiki zaman 2. grup çekim ekleri şu şekildedir:

Özne	Ek ²⁵
Я	Ю / у
Ты	ИШЬ
Он / Она	ИТ
Мы	ИМ
Вы	ИТЕ
Они	ЯТ / АТ

Örnek: **гов**орить **konuşmak** (2. grup, kurallı fiil) için şimdiki zaman çekimi şöyledir:

Я **гов**орю
Ты **гов**оришь
Он/Она **гов**орит
Мы **гов**орим
Вы **гов**орите
Они **гов**орят

Uygulama Örneği: (cinsi belirleyen kelime altı çizgili olarak gösterilmiştir)

Кто он? **О** kim?

²⁵ Bu ekler içinde şimdiki zaman eki (-yor) ve kişi eki vardır

Он мой друг	O benim arkadaşım
Что он делает ?	O ne yapıyor?
Он говорит	O konuşuyor
С кем он говорит ?	O kiminle konuşuyor?
Он говорит со мной	O benimle konuşuyor
О ком Вы говорите ?	Siz kim hakkında konuşuyorsunuz?
Мы говорим о Диме	Biz Dima hakkında konuşuyoruz
О чём Вы говорите ?	Siz ne hakkında konuşuyorsunuz?
Мы говорим о Москве	Biz Moskova hakkında konuşuyoruz
Где Дима?	Dima nerede?
Дима в Москве	Dima Moskova'da

Uygulama Örneği: (cinsi belirleyen kelime altı çizgili olarak gösterilmiştir)

Кто они ?	Onlar kim?
Они мой друзья	Onlar benim arkadaşlarım
Что они делают ?	Onlar ne yapıyorlar?
Они стоят	Onlar duruyorlar
Где они стоят ?	Onlar nerede duruyorlar?
Они стоят на остановке	Onlar durakta duruyorlar

Uygulama Örneği: (cinsi belirleyen kelime altı çizgili olarak gösterilmiştir)

Что ты делаешь ?	Sen ne yapıyorsun?
Я лежу	Ben yatıyorum
Почему ты лежишь ?	Neden yatıyorsun?
Потому , что я отдыхаю	Çünkü dinleniyorum
Где ты лежишь ?	Sen nerede yatıyorsun?
Я лежу на кровати	Ben yatakta yatıyorum

Uygulama Örneği: (cinsi belirleyen kelime altı çizgili olarak gösterilmiştir)

Кто она ?	O kim?
Она моя бывшая подруга	O benim eski kız arkadaşım
Ты ещё помнишь её?	Sen onu hala hatırlıyor musun?
Да, я до сих пор помню её	Evet, ben onu şu ana kadar hatırlıyorum
Нет, я уже не помню её	Hayır, ben onu artık hatırlamıyorum
А, она помнит тебя?	Peki o seni hatırlıyor mu?
К сожалению я не знаю	Maalesef bilmiyorum
Сейчас она замужем ?	Şimdi o evli mi?
Может быть	Olabilir (belki)

Базı 2. Grup Kurallı Fiiller:

 говорить	konuşmak
 стоять	(ayakta) durmak
 лежать	yatmak, uzanmak

Л Alan Fiiller

** İkinci gruptaki bir fiilin yalın halinde son harfleri (3 harf) düştükten sonra, kalan son harf “Б, П, В, Ф, М” ise, bu fiile sadece **я** çekiminde önce “Л” harfi eklenir, sonra grubuna göre çekim eki ilave edilir.

Örnek: **любить** “sevmek” fiili 2. gruptur, dolayısıyla yalın halinden son 3 harf düştükten sonra “люб” kalır, bu durumda son harf, belirtilen harflerden birisi olduğundan, önce “л” harfi sonra 2. grubun çekim ekleri eklenir:

Я	люблю
---	-------

Ты	любишь
Он/Она	любит
Мы	любим
Вы	любите
Они	любят

kısaca kısa...		
любить	sevmek	
любовь	aşk, sevgi	
любимый	sevgili, sevdiği	(E)
любимая	"	(D)
любимое	"	(N)
любимые	"	(Ç)

Uygulama Örneği: (cinsi belirleyen kelime altı çizgili olarak gösterilmiştir)

Кто она?	О kim?
Она <u>моя</u> жена	О benim hanımım
Ты люби <u>шь</u> её?	Sen onu seviyor musun?
Да, я очень люблю её	Evet, ben onu çok seviyorum
А, она д <u>ю</u> бит тебя?	Peki o seni seviyor mu?
Да, она тоже любит меня	Evet, o da beni seviyor
Мы очень любим друг-друга	Biz birbirimizi çok seviyoruz

** любить (sevmek) fiiline bağlanan kelimeler her zaman ismin **-i** halinde olur (...'i seviyorum gibi) ve кого (kimi) sorusunun cevabını sağlar.

Я	люблю	тебя
Ты	любишь	меня?
Он/Она	любит	её/его
Мы	любим	вас
Вы	любите	нас
Они	любят	их

Örnek: спать (uyumak) fiilinden çekim öncesi sondan 3 tane harf atılır yani bu fiil 2. gruptur. Sonrasında kalan son harf "п" olduğundan bu fiil **я** çekiminde önce "л" harfini alıp sonra çekim eklerini alır.

Я	сплю
Ты	спишь
Он/Она	спит
Мы	спим
Вы	спите
Они	спят

Uygulama Örneği: (cinsi belirleyen kelime altı çizgili olarak gösterilmiştir)

Кто он?	О kim?
Он мой сын	О benim oğlum
Что он дела <u>ет</u> ?	О ne yapıyor?
Он сп <u>ит</u>	О uyuyor
Почему он спит?	О neden uyuyor?
П <u>отому</u> , что он маленький ребёнок	Çünkü o küçük bir çocuk
Мой сын не сп <u>ит</u> без меня	Oğlum bensiz uyumuyor

Л harfi alan Fiil Örnekleri

готовить	hazırlamak	tamamlanmamış fiil
ставить	koymak	tamamlanmamış fiil
купить	satın almak	tamamlanmış fiil
отправить	göndermek	tamamlanmış fiil
поздравить	kutlamak	tamamlanmış fiil

Kuralsız Fiiller – Неправильные глаголы

Kuralsız (düzensiz) fiillerin çekiminde sabit bir kural yoktur.

Ele alınan fiil: звать (çağırмак), çekimlerde 1. grup “ё” çekimine girer, çekime “зов” kökü ile girer, kökte değişim olduğundan kuralsız bir fiildir.

Я	зову	(Kuralsız fiil olduğundan y eki gelir)
Ты	зовёшь	
Он/Она	зовёт	
Мы	зовём	
Вы	зовёте	
Они	зовут	

Örnekler:

Кого зовёт Света?

Sveta kimi çağırıyor?

Света зовёт:

тебя	seni	Маринау (D)	Marina'yı
Мустафая (E) ²⁶	Mustafa'yı	Настяю (D)	Nastya'yı
Владимира (E)	Vladimir'i	вашеро босса (E)	sizin patronunuzu
твояю дочкаю (D)	senin kızını	мояю тетяю (D)	benim teyzemi

Кого ты зовёшь?

Sen kime sesleniyorsun? (Kimi arıyorsun?)

Я зову тебя, а ты не слышишь

Ben sana sesleniyorum ama sen duymuyorsun

Куда зовут вашу семью

Sizin ailenizi nereye çağırıyorlar?

Мояю семью зовут в гости

Benim ailemi misafirlige çağırıyorlar

Кто зовёт Бориса/Аню?

Anya'yı/Boris'i kim çağırıyor?

Аня/Борис зовёт Бориса/Аню

Anya/Boris Borisi/Anya'yı çağırıyor

Как вас/тебя зовут?

Seni nasıl çağırıyorlar?

Как тбоя/ваше имя?

Sizin/senin adın/adınız ne?

Как ваша/тбоя фамилия?

Sizin/senin soyadınız/soyadın ne?

Как зовут эту женщину? (D)

Bu kadının adı ne? (Bu kadını nasıl çağırıyorlar?)

(её) эту женщину зовут Лариса

(Onun) Bu kadının adı Larisa

Как зовут твоего брата? (E)

Senin erkek kardeşinin adı ne?

мойего брата зовут Слава

Benim erkek kardeşimin adı Slava

Как зовут твояю подруга? (D)

Senin kız arkadaşının adı ne?

Мояю подругаю зовут Валя

Kız arkadaşımın adı Valya

Ele alınan fiil: жить (Yaşamak) 1. grup “ё” çekimine girer, çekime “жив” kökü ile girer, kökte değişim olduğundan kuralsız bir fiildir.

Я	живу	(Kuralsız fiil olduğundan y eki gelir)
---	------	--

²⁶ Biyolojik açıdan eril bir kelime olmasına rağmen “а” harfi ile bittiğinden dişi kelime kuralları uygulanır

Ты	живёшь
Он/Она	живёт
Мы	живём
Вы	живёте
Они	живут

житель	yaşayan (E)
жительница	yaşayan (D)
жительство	ikameti, ikamet izni
живой(ая,ое,ые)	hayatta, canlı
жив(а,ы)	kısa sıfat

Örnekler:

Я живу здесь уже семь лет	Artık yedi yıldır burada yaşıyorum
Ты живёшь в моём сердце	Sen kalbimde yaşıyorsun
Он живёт совсем один	O yapayalnız yaşıyor
Мой друг живёт в центре	Arkadaşım merkezde yaşıyor
Лена живёт в новом доме	Lena yeni bir evde yaşıyor
Я и моя семья живём в Москве	Ben ve ailem Moskova'da yaşıyoruz
Мы давно живём в Турции	Uzun zamandır Türkiye'de yaşıyoruz
Вы мечтаете жить в другой стране?	Başka bir ülkede mi yaşamayı hayal ediyorsunuz?
(çift fiilli cümlelerde sadece ilk fiil çekimlenir sonraki fiil yalın kalır)	
Они живут вместе	Onlar birlikte yaşıyorlar

Şimdiki Zaman – настоящее время

Şimdiki zamanda “düzenli (kurallı) fiiller”de 2 tip fiil vardır:

- Birinci tip fiiller “ать ять” ile biten

(Örnek: читать – okumak, гулять - gezmek)

** Son iki harf (mastar) çıkarılarak köke ulaşılır (Örnek: читать → чита, гулять → гуля)

** Bu kök ile şimdiki zaman çekimleri yapılır:

Я читаю	Ben okuyorum
Ты читаешь	Sen okuyorsun
Он / она читает	O okuyor
Мы читаем	Biz okuyoruz
Вы читаете	Siz okuyorsunuz
Они читают	Onlar okuyorlar

- İkinci tip fiiller “ить еть” ile biten

(Örnek: говорить – konuşmak, смотреть - izlemek)

** Son üç harf (mastar) çıkarılarak köke ulaşılır (Örnek: говорить → говор)

** Bu kök ile şimdiki zaman çekimleri yapılır:

Я говорю	Ben konuşuyorum
Ты говоришь	Sen konuşuyorsun
Он / она говорит	O konuşuyor
Мы говорим	Biz konuşuyoruz
Вы говорите	Siz konuşuyorsunuz
Они говорят	Onlar konuşuyorlar

Kök bitişi:	Takılar	Kök bitişi:	Takılar
-------------	---------	-------------	---------

АТЬ veya ЯТЬ		ИТЬ veya ЕТЬ	
Я	Ю (Ж,Ш,Ч ve Щ harflerinden sonra У)	Я	Ю (Ж,Ш,Ч ve Щ harflerinden sonra У)
Ты	ЕШЬ	Ты	ИШЬ
Он / она	ЕТ	Он / она	ИТ
Мы	ЕМ	Мы	ИМ
Вы	ЕТЕ	Вы	ИТЕ
Они	ЮТ (Ж,Ш,Ч ve Щ harflerinden sonra УТ)	Они	ЯТ (Ж,Ш,Ч ve Щ harflerinden sonra АТ)

!! “Я” zamiri için fiil kökünün son harfine göre fiildeki son harf değişebilir veya yanına 1 harf daha eklenebilir:

Son Harf	Dönüştüğü. Н	Örnek	Türkçesi
Г, Д, З	Ж	реза ть – режу	Kesmek
Т, СТ, СК	Щ	чист ить – чищу	Temizlemek
С, Х	Ш	писа ть – пишу	Yazmak
К, Т	Ч	плака ть – плачу	Ağlamak
Б	БЛ	люба ть – люблю	Sevmek
В	ВЛ	готова ть – готовлю	Hazırlamak
М	МЛ	корм ить – кормлю	Pişirmek
П	ПЛ	терпе ть – терплю	Sabretmek

Uygulama İstisnaları:

1. Rusçada fiilin kökü alındıktan sonra fiil Ж,Ш,Ч ve Щ harflerinden biri ile bitiyor ise, eklenecek ekler şu şekilde belirlenir (Diğer zamirlerde normal çekim yapılır):

Fiil Tipi	Takı	
	“Я” için	“Они” için
1	-У	-УТ
2	-У	-АТ

Örnek: “Учить” (öğrenmek) fiilinin kökü “Ч” ile biter. Bu durumda tablodaki kurallar uygulanmalıdır:

Я учу Ben öğreniyorum
Они учат Onlar öğreniyorlar

2. Rusça’da az miktarda bazı fiilde, fiilin sonu “-АТЬ” ile bitmesine rağmen 2. grup gibi çekilirler:
Örnek fiiller: слышать (duymak), дышать (nefes almak), держать (tutmak)

!! **Дüzensiz (kualsız) fiillerin** çekimlerinde sabit bir kural yoktur.

(Örnek: писать - yazmak)

Я пишу Ben yazıyorum
Ты пишешь Sen yazıyorsun
Он / она пишет O yazıyor
Мы пишем Biz yazıyoruz
Вы пишете Siz yazıyorsunuz
Они пишут Onlar yazıyorlar

(Örnek: жить - yaşamak)

Я живу	Ben yaşıyorum
Ты живёшь	Sen yaşıyorsun
Он / она живёт	O yaşıyor
Мы живём	Biz yaşıyoruz
Вы живёте	Siz yaşıyorsunuz
Они живут	Onlar yaşıyorlar

чь Eki ile Biten Fiillerin Çekimleri

** **чь** ile biten fiillerin çekiminde bu ek düşer ve bu fiiller her zaman 1. grup çekime girer. Bunlara “ **г-ж** harf değişken fiiller” denir. (я ve они için fiil köküne **г**, diğerlerine **ж** eklenir)

** Bu fiil zaman eklerini aldıktan sonra yanına gelen fiil her zaman yalın halde bulunur

** Yanına gelen fiil tamamlanmamış fiil ise şimdiki ve geniş zaman anlamını verir

Ele alınan fiil: мочь (-ebilmek) 1. grup г-ж harf değişken fiildir

Я	могу	(г harfi sert sessiz harf olduğundan ю değil у eki gelir)
Ты	можешь	
Он/Она	может	
Мы	можем	
Вы	можете	
Они	могут	

Örnekler:

Я могу читать	Ben okuyabilirim (okuyabiliyorum)
Ты можешь работать	Sen çalışabilirsin
Она не может рдывать	O yüzemez
Вы можете ждать?	Bekleyebilir misiniz?

Uygulama Örneği:

Что ты читаешь	Sen ne okuyorsun?
Я читаю книга	Ben kitap(bı) okuyorum
(Rusça’ da nesne ile bir eylem varsa -i hali kullanılır)	
Ты можешь читать русская книга?	Sen Rusça kitabı okuyabiliyor musun?
Да, я могу читать русская книга	Evet, ben Rusça kitabı okuyabiliyorum

“чь” ile biten Bazı Fiiller

- мочь	-ebilmek		
- беречь	korumak	(1. grup, ё çekimi)	tamamlanmamış fiil
- стричь	(saç) kesmek	(1. grup, ё çekimi)	tamamlanmamış fiil
- помочь	yardım etmek		tamamlanmış fiil

Uygulama Örneği: “делать /сделать” (yapmak) fiilinin tüm zamanlarda kullanımı

** Tamamlanmamış fiil “**делать**” ile:

>> **Durum-1:** şimdiki zaman, geniş zaman

>> **Durum-3:** (eylemin bitip bitmeyeceği belli olmayan) belli olmayan gelecek zaman

>> **Durum-4:** (sürekli olan ya da halen devam eden yani daha tamamlanmamış eylemi anlatan) geçmiş zaman

hazırlanır.

** Tamamlanmış fiil “сделать” ile:

>> **Durum-2:** (eylemin yapılıp tamamlanacağı kesin olan) yakın gelecek zaman

>> **Durum-5:** (geçmişte yapılıp tamamlanmış eylemleri anlatan) geçmiş zaman

hazırlanır.

	Durum-1 Ş.Z.-G.Z.	Durum-2 Y.Gel.Z.	Durum-3 B.O.Gel.Z.	Durum-4 Geç.Z-1	Durum-5 Geç.Z-2
Я	Делаю	Сделаю	Буду делать	(E): Делал	(E): Сделал
Ты	Делашь	Сделаешь	Будешь делать	(D): Делала	(D): Сделала
Он/Она	Делает	Сделает	Будет делать	(Ç): Делали	(Ç): Сделали
Мы	Делаем	Сделаем	Будем делать	Emir Kipi	
Вы	Делаете	Сделаете	Будете делать	Делай ²⁷ – Сделай ²⁸ (yap)	
Они	Делают	Сделают	Будут делать	Делайте - Сделайте (yapın)	

	(her zaman) yapabilirim	(yakın gelecekte) yapabileceğim
Я	могу делать	могу сделать
Ты	можешь делать	можешь сделать
Он/Она	может делать	может сделать
Мы	можем делать	можем сделать
Вы	можете делать	можете сделать
Они	могут делать	могут сделать

** “хочется” (canı istemek), “надо” (lazım), “нужно” (gerek, ihtiyaç), “можно” (mümkün, izin alma) fiilleri her zaman aitlik zamirinin -e hali ile kullanılır.

мне	хочется	надо	нужно	можно	делать - сделать
тебе	хочется	надо	нужно	можно	делать - сделать
ему/ей	хочется	надо	нужно	можно	делать - сделать
нам	хочется	надо	нужно	можно	делать - сделать
вам	хочется	надо	нужно	можно	делать - сделать
им	хочется	надо	нужно	можно	делать - сделать

Örnek → мне хочется делать
мне хочется сделать

Ben (sürekli/şimdi/her zaman) yapmak istiyorum
Ben (yakın gelecekte) yapmak (bitirmek) istiyorum

Örnekler:

Всегда делю
Сделай вот так
Дай мне делать
Разрешите делать
Мне необходимо сделать
Я обязательно должен это сделать

Her zaman yaparım
İşte böyle yap
Yaparım
İzin verin yapayım
Mutlaka yapmam lazım
Bunu kesinlikle yapmalıyım

²⁷ “(Her zaman, şimdi) yap/yapın”

²⁸ “(yakın gelecekte yap ve bitir) yap/yapın”

Попробую сделать
Постараюсь сделать
Не люблю это делать
У меня есть желание сделать это
Делаю всё, что хочу
Делаю только то, что хочу
Теперь могу делать, что хочу
Ничего не хочется делать

Yapmayı deneyeceğim (bunu yapmaya çalışacağım)
Bunu yapmaya çalışacağım
Bunu yapmayı sevmiyorum
Bunu yapmak için bir arzum var
Ne istersem onu yaparım
Sadece istediğimi yaparım
Artık istediğimi yapabilirim
Hiçbir şey yapmak istemiyorum

Пусть делает
Даю делать
Если делаю
Если сделаю
Если делаю что-то/это
Если бы сделал
Давай сделаем

Bırak yapsınlar
bunu yapmana izin vereceğim (yaptırıyorum)
Eğer yapıyorsam
Eğer yaparsam
Eğer bir şey/bunu yaparsam
Eğer yapsaydım
Haydi yapalım

сделать добро – iyilik yapmak	можно делать – yapmak mümkün mü?
сделать ошибку – hata yapmak	Что можно делать – ne yapılabilir?
Нечего не сделать – hiçbir şey yapmamak (yapacak bir şey yok)	Что я могу сделать? – ne yapabilirim?
Я не знаю, что мне делать – Ne yapacağımı bilmiyorum	

еть Eki ile Biten Fiillerin Çekimleri

Bu fiiller 2 grupta toplanır:

- (1) Bu gruba giren fiillerin **еть** eki düşer ve 2. grup “И” çekimi alırlar
- (2) Bu ekle biten diğer fiillerin **ть** eki düşer ve 1. grup “Е” çekimi alırlar

Uygulama Örneği: “смотреть” (bakmak, seyretmek, izlemek) 2. grup kurallı fiilin çekimi (1)

Я смотрю (vurgulu harf olan “e” bu çekimde düştüğü için “o” vurguludur)
Ты смотришь (bu çekimlerde “o” vurgulu olmadığından “o” okunur)
Он/Она смотрит
Мы смотрим
Вы смотрите
Они смотрят

** Bu fiile bağlanan kelimeler ve zamirler ismin -i halinde bulunur

** Cümlede bu fiil “bakmak” anlamına geliyorsa kelimenin önüne “на” edatı gelir

** Bu fiil **кого** (kime), **что** (neye) sorularına cevap verir

Bu fiilin kullanıldığı örnekler:

Невозможно смотреть на это
Я смотрю, как ты танцуешь
Ты смотришь в мои глаза
Он смотрит на красивую девушку
Мы смотрим друг на друга
Вы смотрите на меня но не слушаете
Мои друзья смотрят телевизор

Buna bakmak imkansız
Nasıl dans ettiğini izliyorum
Gözlerime bakıyorsun
O güzel bir kıza bakıyor
Birbirimize bakıyoruz
Bana bakıyorsunuz ama dinlemiyorsunuz
Arkadaşlarım televizyon(u) seyrediyorlar

Uygulama Örneği: “уметь” (yapabilmek) 1. grup kurallı fiilin çekimi (2)

Я	умею
Ты	умеешь
Он/Она	умеет
Мы	умеем
Вы	умеете
Они	умеют

** “уметь” fiili öğrenilmiş işleri yapabilmeyi anlatmak için kullanılır. “мочь” fiili ise o işi yapma becerisi olduğunu anlatmak için kullanılır

** Vurgu ilk “e” harfinde olduğundan bu harf “e” olarak, sonraki “e” harfi “i” olarak okunur

** Bu fiil что (neyi) sorusuna cevap verir

** Cümlelerde bu fiilin yanına gelen 2. fiil her zaman yalın halde kalır

Bu fiilin kullanıldığı örnekler:

Я умею говорить по-русски	Rusça konuşmayı biliyorum
Ты не умеешь любить	Sen sevmeyi bilmiyorsun
Она не умеет готовить	O yemek yapmayı bilmiyor
Мы умеем плавать	Yüzmeyi biliyoruz
Вы не умеете водить машину	Araba kullanmayı bilmiyorsunuz

Örnek: Bu fiil ile “мочь” fiilinin farkları

Я умею говорить по-русски	Rusça konuşmayı biliyorum
Я могу говорить по-русски	Rusça konuşabiliyorum
Ты не умеешь любить	Sen sevmeyi bilmiyorsun
Ты не можешь любить	Sen sevemiyorsun
Она не умеет готовить	O yemek yapmayı bilmiyor
Она не может готовить	O yemek yapamıyor

Grup (1) Fiil Örnekleri - еть - 2. grup - “И” çekimi

Смотреть	bakmak
Терпеть	sabretmek
Видеть	görmek
Ненавидеть	nefret etmek
Сидеть	Oturmak
Обидеть	İncitmek
Лететь	Uçmak
Вертеть	Çevirmek
Зависеть	Bağlı olmak

Grup (2) Fiil Örnekleri - ть - 1. grup - “Е” çekimi

Уметь	yapabilmek
Бодеть	hastalanmak
Жалеть	acımak
Стареть	yaşlanmak
Молодеть	gençleşmek
Краснеть	kızarmak
Шуметь	gürültü yapmak
Взрослеть	büyümek
Глупеть	aptallaşmak

ть Eki ile Biten, Hareket Bildiren Fiillerin Çekimleri

** Bu fiiller, son eki düştükten sonra “ё” harfi ile 1. grup çekime girer. Я çekimi her zaman y harfi alır.

** Fiil:

> Cümlede **-i halinde** bulunan ve “на, в” edatlarıyla kullanılan kelimeler ile “куда” (nereye) sorusunu cevaplar. Kişi zamirlerinin/kelimenin önüne, istikamet gösteren “к, ко” edatları gelir.

> Cümledeki “из с, со” edatlarıyla birlikte olan ve **-in halinde** olan kelimeler ile “откуда” (nereden) sorusunu cevaplar. Bu durumda kişi zamirlerinin/kelimenin önüne -den -dan “от” edatları gelir.

Örnek fiil: идти (gitmek, gelmek)

Я	иду
Ты	идёшь
Он/Она	идёт
Мы	идём
Вы	идёте
Они	идут

Örnekler:

Я иди <u>ю</u> в школу	Okula gidiyorum
Я иди <u>ю</u> из школы	Okuldan geliyorum
Девочка иди <u>т</u> к бабушке	Kız ninesine gidiyor
Девочка иди <u>т</u> от бабушки	Kız ninesinden geliyor
Мы иди <u>м</u> к вам	Size gidiyoruz
Мы иди <u>м</u> от вас	Sizden geliyoruz
Вы иди <u>те</u> домой	Eve gidiyorsunuz
Вы иди <u>те</u> из дома	Evden geliyorsunuz
Они иди <u>т</u> на работу	İşe gidiyorlar
Они иди <u>т</u> с работы	İşten geliyorlar

** Rusça’da “kiş, sonbahar, zaman” kelimeleri ile birlikte “идти” fiili kullanılır

Örnekler:

Зимой идёт снег	Kışın kar yağıyor
Осенью идёт дождь	Sonbaharda yağmur yağar
Время идёт быстро	Zaman çabuk geçiyor

** “Yakışmak” fiiline karşılık ismin -e halindeki zamirlerle “идти” fiili kullanılır

Örnek:

Мне идёт это платье	Bu elbise bana yakışıyor
---------------------	--------------------------

ть Eki ile Biten Bazı Fiiller

нести	(yaya) taşımak	Tamamlanmamış fiil
везти	(araçla) taşımak	Tamamlanmamış fiil
ползти	emeklemek, sürünmek	Tamamlanmamış fiil

сь Eki ile Biten, Dönüştü Fiillerin Çekimleri

** Dönüştü fiilde:

> Eylemi yapan ve bu eylemden etkilenen aynı kişidir

> İki ya da daha çok kişi eylemden etkilenir (karşılıklı gerçekleşen eylem)

** “**ать, ять, ить, еть**” ekleri ile biten yalın haldeki (son eki düşmüş) fiiller **ся** eki alarak dönüştü fiil oluşturur

Dönüştü Fiilin Oluşması Örnekleri:

Собирать	toparlamak	1. grup kurallı fiil
Собираться	toparlanmak	ать+ся Dönüştü
Менять	değiştirmek	1. grup kurallı fiil
Меняться	değişmek	ять+ся Dönüştü
Хвалить	övmek	2. grup kurallı fiil
Хвалиться	övünmek	ить+ся Dönüştü
Греть	ısıtmak	1. grup kurallı fiil
Греться	ısınmak	еть+ся Dönüştü
Готовить	hazırlamak	2. grup “л” harfi alan fiil
Готовиться	hazırlanmak	ить+ся Dönüştü
Советовать	tavsiye etmek	1. grup “y” harfi alan fiil
Советоваться	tavsiye almak	ать+ся Dönüştü
Вертеть	döndürmek	2. grup “т-ч” harf değişen fiil
Вертеться	dönmek	еть+ся Dönüştü
Мыть	yıkamak	1. grup “о” harfi alan tek heceli fiil
Мыться	yıkanmak	ыть+ся Dönüştü
Беречь	korumak	1. grup “г-ж” harf değişen fiil
Беречься	korunmak	ечь+ся Dönüştü

İstisnalar: “ся” eki olmadan anlamı olmayan bazı fiiller

Гордиться	gurur duymak
Общаться	iletişim kurmak
Нравиться	hoşlanmak
Здороваться	selamlaşmak

** Bu fiiller çekimlerde, **ся** ya da **сь** ekleri alırlar

** Fiilin yalın halinden **ся** ile birlikte son eki (örneğin **ить**) düşer. Şimdiki zaman ekleri getirilir. Fiilin en son harfi sesli ise **сь**, sessiz veya **ь** ise **ся** eklenir. [1. ve 2. grup çekim ekleri incelendiğinde **я** ve **вы** için **сь**, diğerlerinde **ся** gelmesi gerektiği görülebilir]

Ele alınan fiil: женить (evlendirmek) ve жениться (evlenmek) 2. grupta çekimlenen kurallı fiil

Я	женю	женюсь
Ты	женишь	женишься

Он/Она	женит	женится
Мы	женим	женимся
Вы	жените	женитесь
Они	женят	женятся

Örnekler:

Я женю моего сына
Я женюсь на моей подруга

Oğlumu evlendiriyorum
Kız arkadaşım ile evleniyorum

İçinde ва Eki Bulunan Fiillerin Çekimleri

** Rusça' da içinde ва(ть) eki bulunduran bir grup belirsiz fiil vardır. Bu ekten önce gelen "А, О, Е, И, Ы" harfleri, fiilin çekim şeklini gösterir.

"авать" ile biten fiiller

** Bu fiillerin tamamlanmış ve tamamlanmamış şekillerinin son ekleri birbirinden farklıdır.
** Bu fiillerde "вать" eki düşer ve fiil 1. grup "ё" çekimine girer

Tamamlanmamış	Tamamlanmış	Türkçe karşılığı
давать	дать	Vermek
Продавать	продать	Satmak
Вставать	встать	Kalkmak
Узнавать	узнать	Öğrenmek
Уставать	устать	Yorulmak
Осознавать	осознать	Farkında olmak
Плавать	<yok>	Yüzmek

Örnek: "давать" fiilinin şimdiki zaman çekimi:

Я	даю
Ты	даёшь
Он/Она	даёт
Мы	даём
Вы	даёте
Они	дают

Bu türdeki bir fiilin tamamlanmış şekli yoksa, "ва" eki düşmez (sadece "ть" eki düşer) ve fiil 1. grup "е" çekimine girer.

Örnek fiil: Плавать (yüzmek)

Я	Плаваю
Ты	Плаваешь
Он/Она	Плаваёт
Мы	Плаваем
Вы	Плаваете
Они	Плавают

"овать" ve "евать" ile biten fiiller

** Bu fiillerde, genellikle tamamlanmamış şekilleri ön ek olarak tamamlanmış şeklini oluşturur.

** Bu fiil grubunda da bazı örneklerde tamamlanmış şekli yoktur

Bu fiillerin tamamlanmış ve tamamlanmamış şekillerindeki son eklerinde bir değişiklik yoksa “овать / евать” eki düşer ve fiil 1. grup “y” çekimine girer (yalın hal + “y” + çekim eki)

Tamamlanmamış	Tamamlanmış	Türkçe karşılığı
ревн <u>о</u> вать	<yok>	kıskanmak
совет <u>о</u> вать	посовет <u>о</u> вать	tavsiye etmek
вор <u>о</u> вать	свор <u>о</u> вать	hırsızlık yapmak
танц <u>е</u> вать	потанц <u>е</u> вать	dans etmek
ноч <u>е</u> вать	переноч <u>е</u> вать	gecelemek
оде <u>в</u> ать	оде <u>т</u> ь	giydirmek
нагр <u>е</u> вать	нагр <u>е</u> ть	ısıtmak

Örnek fiil: ревновать (kıskanmak)

Я	ревн <u>ю</u>
Ты	ревн <u>е</u> шь
Он/ <u>О</u> на	ревн <u>е</u> т
Мы	ревн <u>е</u> м
Вы	ревн <u>е</u> те
<u>О</u> ни	ревн <u>ю</u> т

Bu türdeki bir fiilin tamamlanmış ve tamamlanmamış şekillerinin yalın haldeki son ekleri farklı ise “ва” eki düşmez (sadece “ть” eki düşer) ve fiil 1. grup “e” çekimine girer. (Örnek: одевать, нагревать)

Örnek fiil: одевать (giydirmek)

Я	оде <u>в</u> аю
Ты	оде <u>в</u> аешь
Он/ <u>О</u> на	оде <u>в</u> ает
Мы	оде <u>в</u> аем
Вы	оде <u>в</u> аете
<u>О</u> ни	оде <u>в</u> ают

“ивать” ve “ывать” ile biten fiiller

** Bu fiillerin tamamlanmış ve tamamlanmamış şekillerinin son ekleri birbirinden farklıdır.

** Bu fiiller 1. gruptur

Tamamlanmamış fiillerden “ва” eki düşmez

Tamamlanmamış	Tamamlanmış	Türkçe karşılığı
опазд <u>ыв</u> ать	опазд <u>а</u> ть	geç kalmak
обман <u>ыв</u> ать	обман <u>у</u> ть	kandırmak
угад <u>ыв</u> ать	угад <u>а</u> ть	tahmin etmek
уб <u>ив</u> ать	уб <u>и</u> ть	öldürmek

скачивать	скачать	indirmek (download)
наливать	налить	doldurmak

Örnek fiil: опазд**ывать** (geç kalmak)

Я	опаздыва ю
Ты	опаздыва ешь
Он/ Она	опаздыва ет
Мы	опаздыва ем
Вы	опаздыва ете
Они	опаздыва ют

Örnekler:

Я да ватью тебе деньги в долг	Sana borç (para) veriyorum
Он да ватьет мне хорошие советы	Bana iyi tavsiyeler veriyor
Ты плохо плава тьешь	Kötü yüzüyorsun
(“ва” eki düşmez ve e çekimi alır çünkü bu fiilin tamamlanmış şekli yoktur)	
Я ревн оватью мужа	Kocamı kıskanıyorum
Он ревн оватьует любимую девушку	Sevdiği kıızı kıskanıyor
Вы танц еватьете отлично	Harika dans ediyorsunuz
Мама одеватьет сына	Anne oğlunu giydiriyor
(Bu fiilin tamamlanmış ve tamamlanmamış şekillerinin sonekleri farklı olduğundan “ва” eki düşmez ve e çekimi alır)	
Я ска чиватью музыку	Müzik indiriyorum
Он обманыватьет меня	Beni kandırıyor

Harf Değişen Fiillerin Çekimleri

Fiilin yalın halindeki sonek'i düştükten sonra kalan son harf **Д, Т, З, С, СК** ise, şimdiki zaman **Я** çekiminde bu harf sırasıyla **Ж, Ч, Ж, Ш, Щ** ile yer değiştirir (Diğer zamirlerin çekimlerinde asıl harf yerinde kalır):

Я çekimi	Д	⇒	Ж
	Т		Ч
	З		Ж
	С		Ш
	СК		Щ

** Bu harf değişikliği, bazı fiillerde diğer zamirlere de yansır

д-ж Değişimi

Örnek fiil: сид**еть** (oturmak) 2. grup, д-ж değişim fiili

Bu fiilin şimdiki zaman çekiminde, son ek olan **еть** düştükten sonra **д** harfi kaldığından **д-ж** değişimi uygulanır. Yani, **Я** zamirinde **д** harfi **ж** ile değişir ve çekim eki sonuna getirilir (Diğer zamir çekimlerinde böyle bir harf değişimi uygulanmaz)

Я	си жу (ж harfi sert sessiz harf olduğundan ve bu fiil kurlsız olduğundan dolayı, çekimde у harfi gelir)
Ты	си дшь
Он/ Она	си дит
Мы	си дим
Вы	си дите

Они сидят

Örnekler:

Я сиджу и думаю
Ты сидишь в машине
Валодя сидит в парке и ждёт марину
Мы сидим за столом
Они сидят вместе

Oturup düşünüyorum
Arabada oturuyorsun
Valodya parkta oturuyor ve Marina'yı bekliyor
Masa etrafında oturuyoruz
Birlikte oturuyorlar

“д-ж” Harf Değişikliği Alan Fiillerin Bazıları

Вод <u>ит</u> ь	Araba sürmek
Вид <u>ет</u> ь	Görmek
Суд <u>ит</u> ь	Yargılamak
След <u>ит</u> ь	Takip etmek
Буд <u>ит</u> ь	Uyanmak
Езд <u>ит</u> ь	Gitmek, gelmek
Ход <u>ит</u> ь	Yürümek
Нах <u>од</u> ить	Bulmak
Глад <u>ит</u> ь	Ütülemek

т-ч(щ) Değişimi

Örnek fiil: шутить (şaka yapmak) 2. grup, т-ч değişim fiili

Bu fiilin şimdiki zaman çekiminde, son ek olan **ить** düştükten sonra **т** harfi kaldığından **т-ч** değişimi uygulanır.

Я шучу (ч harfi sert sessiz harf olduğundan ve bu fiil kurlsız olduğundan dolayı, çekimde **у** harfi gelir)

Т <u>ы</u>	шу <u>ти</u> шь
Он/ <u>О</u> на	шу <u>ти</u> т
М <u>ы</u>	шу <u>ти</u> м
В <u>ы</u>	шу <u>ти</u> те
<u>О</u> ни	шу <u>ти</u> ят

Örnek fiil: чисттить (temizlemek) 2. grup, т-щ değişim fiili

Bu fiilin şimdiki zaman çekiminde, son ek olan **ить** düştükten sonra **т** harfi kalır. Ancak bu harfin bir öncesinde **с** harfi olduğundan **я** çekiminde **ст** düşer ve **ст-щ** değişimi uygulanır.

Я чищу (щ harfi sert sessiz harf olduğundan ve bu fiil kurlsız olduğundan dolayı, çekimde **у** harfi gelir)

Т <u>ы</u>	чист <u>и</u> шь
Он/ <u>О</u> на	чист <u>и</u> т
М <u>ы</u>	чист <u>и</u> м
В <u>ы</u>	чист <u>и</u> те
<u>О</u> ни	чист <u>и</u> ят

“т-ч” Harf Değişikliği Alan Bazı Fiiller

Плв <u>т</u> ить	ödemek
Тра <u>т</u> ить	harcamak
Лет <u>ет</u> ь	uçmak

“т- щ” Harf Değişikliği Alan Bazı Fiiller

гру <u>ст</u> ить	üzgün olmak
сви <u>ст</u> еть	ıslık çalmak
м <u>ст</u> ить	intikam almak

Örnek fiil: хотеть (istemek) Hem 1. pem 2. grup, т-ч değişim fiili, kurlsız (düzensiz)

Bu fiilin şimdiki zaman çekiminde, son ek olan **ить** düştükten sonra **т** harfi kalır. Bu fiilde, diğerlerinden farklı olarak **я** ile birlikte **ты** ve **он/она** zamirlerinde de **т-ч** değişimi uygulanır.

Я	хочу	1. grup çekim
Ты	хочешь	1. grup çekim
Он/Она	хочет	1. grup çekim
Мы	хотим	2. grup çekim
Вы	хотите	2. grup çekim
Они	хотят	2. grup çekim

** Cümlelerde, bu fiilin yanına gelen ikinci fiil her zaman yalın halde kalır

Örnekler:

Я хотеть чу кушать	Ben yemek yemek istiyorum
Ты хотеть чешь спать?	Sen uyumak istiyor musun?
Она не хотеть чет жить с тобой	O seninle yaşamak istemiyor
Мы хотеть им гулять на берегу	Biz sahilde gezmek istiyoruz
Вы не хотеть ите отдохнуть?	Siz dinlenmek istemiyor musunuz?
Они хотеть ят работать	Onlar çalışmak istiyorlar

Örnek:

Aşağıdaki cümlede, işaretli kelime(lere) işaret eden soruları hazırlayınız:

Я (1) **хочу** гулять (2) на берегу (3) с вами (4) завтра утром (5)
Ben sizinle yarın sabah sahilde gezmek istiyorum

Bu gruplara uygun soru kelimeleri şunlardır:

Grup No	Soru kelimesi	Soru cümlesi
1	Кто?	Кто хочет гулять? Kim gezmek istiyor?
2	Что делать?	Что хочешь делать? Ne yapmak istiyorsun?
3	Где?	Где хочешь гулять? Nerede gezmek istiyorsun?
4	С кем?	С кем хочешь гулять? Kiminle gezmek istiyorsun?
5	Когда?	Когда хочешь гулять? Ne zaman gezmek istiyorsun?

з-ж Değişimi

Bu fiiller genellikle “**ить**” ekiyle biterler ve 2. grup çekimine girerler. Diğer harf değişen fiil çekimlerinde olduğu gibi, **я** çekimi için, sonek düştükten sonra, son harf olan **з** harfi **ж** ile değiştirilir ve çekim için **у** harfi ilave edilir. Diğer zamirler için sadece 2. grup çekim uygulanır. Bazı fiillerde ise **ж** harfi tüm zamirlerde uygulanır.

Örnek fiil: **возить** (araçla getirmek, götürmek, taşımak) 2. grup, з-ж değişim fiili

Bu fiilin şimdiki zaman çekiminde, son ek olan **ить** düştükten sonra **з** harfi kaldığından **з-ж** değişimi uygulanır.

Bu fiile bağlanan kelimeler genellikle -i halinde bulunur.

Я	вожу
Ты	водишь
Он/Она	водит
Мы	водим
Вы	водите
Они	возят

Örnekler:

Я возить <u>жу</u> товар в магазин	Dükkana mal taşıyorum
Ты возить <u>ишь</u> мебель из Москвы	Moskova'dan mobilya getiriyorsun
Водитель возить <u>ит</u> учеников в пикник	Sürücü öğrencileri pikniğe götürüyor
Мы возить <u>им</u> сына в школу на машина	Oğlumuzu araba ile okula götürüyoruz
Вы возить <u>ите</u> что-то очень тяжелое	Çok ağır bir şey taşıyorsunuz
Эти автобусы возить <u>ят</u> пассажиров в город	Bu otobüsler şehre yolcu taşıyorlar

“з-ж” Harf Değişikliği Alan Bazı Fiiller

Снизить	indirmek	2. grup fiiller
Унизить	aşağılamak	
Заразить	bulaştırmak	
Быразить	ifade etmek	
Возразить	itiraz etmek	

Сказать söylemek 1. grup fiil + ж harfi tüm zamirlerde değişir

с-ш Değişimi

Bu fiiller genellikle “ить” ekiyle biterler ve 2. grup çekimine girerler. Я çekimi için, sondaki ek düştükten sonra, kökteki son harf olan с harfi ш ile değiştirilir ve çekim için у harfi ilave edilir.

Bu fiile bağlanan kelimeler genellikle -de -da ekleri alır ve от yerine у тебя gibi kullanılır.

Bazı fiillerde ise ш harfi tüm zamirlerde uygulanır. Bu fiiller 1. grup çekimine girerler.

Örnek fiil: просить (rica etmek) 2. grup, с-ш değişim fiili

Bu fiil Türkçe karşılığında rica etmek (istemek) anlamında kullanılır

Я	про <u>шу</u>
Ты	проси <u>шь</u>
Он/ <u>О</u> на	проси <u>т</u>
Мы	проси <u>м</u>
Вы	проси <u>те</u>
<u>О</u> ни	прося <u>т</u>

Örnekler:

Я просить <u>шу</u> прощения <u>у</u> тебя	Senden özür diliyorum
Ты просить <u>ишь</u> долг <u>у</u> друга	Arkadaşımdan borç istiyorsun (rica ediyorsun)
Она просить <u>ит</u> денег <u>у</u> мужа	O kocasından para (rica ediyor) istiyor
Мы просить <u>им</u> разрешения <u>у</u> директора	Müdürden izin istiyoruz

Örnek fiil: писать (yazmak) 1. grup, с-ш değişim fiili

Я	пи <u>шу</u>
Ты	пи <u>шешь</u>
Он/ <u>О</u> на	пи <u>шет</u>
Мы	пи <u>шем</u>
Вы	пи <u>шете</u>
<u>О</u> ни	пи <u>шут</u>

“с-ш” Harf Değişikliği Alan Bazı Fiiller

Нестиь	taşımak	Tamamlanmamış fiil
Гасить	söndürmek	Tamamlanmamış fiil
Прино <u>с</u> ить	getirmek	Tamamlanmamış fiil
Про <u>с</u> износить	telaffuz etmek	Tamamlanmamış fiil

Спросить	sormak	Tamamlanmış fiil
Бросить	atmak	Tamamlanmış fiil
Пригласить	davet etmek	Tamamlanmış fiil
Украсить	süslemek	Tamamlanmış fiil
Укусить	ısırmak	Tamamlanmış fiil

B,o Harfi Alan Tek Heceli Fiillerin Çekimleri

** Rusça’ da tek heceli fiiller genellikle **ить, ыть, еть** ekleriyle biterler ve 1. grup çekimine (genellikle **ë** harfi ile) girerler.

** Fiilin köküne **ь** işareti veya **о** harfi geldikten sonra zaman ekleri getirilir.

** **ить** eki ile biten fiillerde **ь** işareti, **ыть** veya **еть** ile biten fiillerde **о** harfi gelir.

** Bu fiillere bağlanan kelimeler genellikle **-i halinde** bulunur ve **что (ne)** ve **кого (kimi)** sorularına cevap verir.

Örnek: Fiiller **пить (içmek)** ve **петь (şarkı söylemek)**

Я	пью	пою
Ты	пьёшь	поёшь
Он/Она	пьёт	поёт
Мы	пьём	поём
Вы	пьёте	поёте
Они	пьют	поют

Bazı Tek Heceli Fiiller

Лить	Dökmek	мыть	Yıkamak
Бить	Dövmek	шить	Dikiş yapmak

Örnekler:

Я пью холодную воду	Ben soğuk su içiyorum
Я пью вино в бокал	Bardaktan şarap içiyorum
Я шью брюки	Pantolon dikiyorum
Ты шьёшь для нас	Bizim için dikiyorsun
Мы не бьём без причин	Sebepsiz yere dövmüyoruz
Зачём вы бьёте детей?	Neden çocukları dövüyorsunuz?

Geniş Zaman - настоящее время

** Rusça’ da geniş zaman olmasa da, düzenli olarak gerçekleşen, tekrarlanan ya da sürekli yapılan eylemler “**basit şimdiki zaman**” (Türkçe’ deki karşılığı ile “**geniş zaman**”) olarak adlandırılır.

** Şimdiki zaman çekiminde bulunan fiiller, hem “şimdiki zaman”, hem de “**geniş zaman**” anlamı verir.

Örnekler:

Я берегу свою семью	Ailemi koruyorum – korurum
Ты любишь шутить	Şaka yapmayı seviyorsun - seversin
Мы моемся холодной водой	Soğuk suyla yıkaniyoruz - yıkaniyoruz

** Geniş zamanı işaret eden kelimeler, cümleye doğrudan geniş zaman anlamı verirler:

Каждый	her
Всегда	her zaman
Часто	sık sık
Иногда	bazen

Обычно	genellikle
Редко	nadiren
Никогда	asla, hiçbir zaman
Регулярно	düzenli olarak
Время от времени	ara sıra

Örnekler:

Каждое утро я чищу зубы	Her sabah dişlerimi fırçalarım
Я часто отдыхаю	Sık sık tatil yaparım
Муж иногда делает сюрпризы	Kocam bazen sürprizler yapar
Обычно мы встречаемся в парке	Genellikle parkta buluşuruz

!! Bu örnek cümlelerden, altı çizili olarak gösterilen geniş zaman kelimelerini çıkarırsak, cümleler şimdiki zaman olur.

Gelecek Zaman

- ** “Belli Olmayan Gelecek Zaman” : Tamamlanmamış fiiller kullanılarak yapılır
 ** “Planlanmış Gelecek Zaman” : Tamamlanmış fiiller kullanılarak yapılır

Belli Olmayan (Bileşik) Gelecek Zaman

Belli Olmayan Gelecek Zaman: Sürekli, tekrarlanan veya bahsedilen eylemin gelecek zamanda bitip bitmeyeceğinin belli olmadığı durumları anlatan, bu sebeple tamamlanmamış fiillerin kullanıldığı bir kiptir. Bu zaman cümleleri “**быть**” fiiliyle (tek heceli, tamamlanmamış, kuralsız fiil) yapılır. Bu fiil tek başına kullanıldığında “**olmak, bulunmak**” anlamı verir. “**быть**” fiili şimdiki zaman çekim eklerini alır. Yanına tamamlanmamış bir fiil geldiğinde “**-ecek -acak**” eki gibi davranır:

Я	буду
Ты	будешь
Он/Она	будет
Мы	будем
Вы	будете
Они	будут

Örnekler:

Я буду отдыхать	Dinleneceğim
Ты будешь делать	Yapacaksın
Он будет играть	Oynayacak
Я буду гулять весь день	Bütün gün yürüyeceğim
Что ты будешь делать вечером?	Akşam ne yapacaksın?
Летом вы будете путешествовать	Yaz aylarında seyahat edeceksiniz
Как всегда буду смотреть фильм (tekrarlanan, alışkanlığı gösteren eylem)	Her zamanki gibi film izleyeceğim
Мы всегда будем любить маму и папу (süreklilik, devamlılık)	Annemizi ve babamızı her zaman seveceğiz
Завтра он будет звонить тебе (eylemin gerçekleşip biteceği belli/kesin değil)	Yarın seni arayacak

Planlanmış (Basit) Gelecek Zaman

Planlanmış gelecek zaman cümleleri, gelecekte yapılması planlanmış ve kesin olarak yapılıp tamamlanacak eylemler içindir. Bu sebeple tamamlanmış fiilleri kullanarak yapılır. Tamamlanmış fiiller tamamlanmamış fiillerden üretilir²⁹.

Gelecek Zaman Kıyaslamalı Örnekler

Şimdiki Z.	Belli Olmayan Gelecek Z. Tamamlanmamış Fiil (быть Ş.Z.) + T.F. (Yalın)	Planlanmış Gelecek Z. Tamamlanmış Fiil Şimdiki Z. Çekiminde
Ne yapıyorsun?	Ne yapacaksın?	Ne yapacaksın (bitireceksin)?
Что ты делаешь?	Что ты будешь делаешь?	Что ты сделаешь?
Я играю оупуюрум	Я буду играть оупуасағым	Я по играю оупуасағым
Я пишу язуюрум	Я буду писать язасағым	Я на пишу язасағым
Я пью ісіюрум	Я буду пить ісесеғым	Я вы пью ісесеғым
Я читаю окууюрум	Я буду читать окууасағым	Я про читаю окууасағым

Örnek (Zamanlar ve İsmi Halleri):

Arkadaşımı bekliyorum	Arkadaşımdan yardım istiyorum	Arkadaşıma telefon ediyorum
Я жду мой его друга	Я прошу помощи у моего друга	Я звоню мой ему другу
Arkadaşımı bekleyeceğim	Arkadaşımdan yardım isteyeceğim	Arkadaşıma telefon edeceğim
Я буду жд ать моего друга	Я буду проси ть помощи у моего друга	Я буду звони ть мой ему другу
Я подожду моего друга	Я по прошу помощи у моего друга	Я по звоню мой ему другу
-i Hali	-in Hali	-e Hali

Farklı eke/köke Sahip Tamamlanmış Fiillerle “Gelecek Zaman”

Fiillerin büyük kısmında tamamlanmış ve tamamlanmamış şekilleri farklı son ek'e sahiptir:

Tamamlanmamış	Tamamlanmış	Türkçe Karşılığı
Повтор ять	повтор ить	tekrarlamak
Включ ать	включ ить	açmak (düğmeyi)
Позвол ять	позвр лить	izin vermek
Напоми нать	напомн ить	hatırlatmak
Огорч аться	огорч иться	üzülmek
Провер ять	провер ить	kontrol etmek
Реш ать	реш ить	karar vermek

!! Bu tablodaki son eklere bakıldığında, “a” veya “я” eki alan bu tamamlanmış fiillerin 1. grupta, “и” eki alan tamamlanmamış fiillerin 2. grupta çekimleneceği anlaşılır.

Örnek Fiil Çekimi: Решать -решить (karar vermek)

Я	Решаю	Решу
Ты	Решаешь	Решешь
Он/Она	Решает	Решет

²⁹ Bakınız: “*Tamamlanmış ve Tamamlanmamış Fiiller*” Bölümü

Мы	Решаем	Решем
Вы	Решаете	Решете
Они	Решают	Решат

Örnekler :

Şimdiki Z.	Belli Olmayan Gelecek Z. Tamamlanmamış Fiil (быть Ş.Z.) + Т.Ф. (Yalın)	Planlanmış Gelecek Z. Tamamlanmış Fiil Şimdiki Z. Çekiminde
Ne yapıyorsun?	Ne yapacaksın?	Ne yapacaksın (bitireceksin)?
Что ты делаешь?	Что ты будешь делать?	Что ты сделаешь?
Я сообщаю bilgilendiriyorum	Я буду сообщать bilgilendireceğim	Я сообщит ^ю bilgilendireceğim
Я продолжаю devam ediyorum	Я буду продолжать devam edeceğim	Я продолж ^{ить} devam edeceğim
Я объясняю açıklıyorum	Я буду объяснять açıklayacağım	Я объясн ^{ить} Açıklayacağım

Örnekler :

Я извиняюсь перед тобой	Senden özür dilerim
Я буду извиняться перед тобой	Senden özür dileyeceğim (belli olmayan)
Я извинюсь перед тобой	Senden özür dileyeceğim (planlanmış)
Ты повторяешь ту же ошибку	Aynı hatayı tekrarlıyorsun
Ты будешь повторять ту же ошибку	Aynı hatayı tekrarlayacaksın (belli olmayan)
Ты повторить ту же ошибку	Aynı hatayı tekrarlayacaksın (planlanmış)
Мы никого не огорчаем	Kimseyi üzmiyoruz
Мы никого не будем огорчать	Kimseyi üzmeyeceğiz (belli olmayan)
Мы никого не огорчим	Kimseyi üzmeyeceğiz (planlanmış)

“л” Harfi Alan Tamamlanmış Fiillerle “Gelecek Zaman”

“л” Harfi Alan Fiillerin Çekimleri: Tamamlanmış fiilin yalın haldeki son eki düştükten sonra en sondaki harfi “Б, П, В, Ф, М” harflerinden birisi ise, sadece “Я” çekiminde “л” harfi eklenir, sonra şimdiki zaman ekleri ilave edilir. Bu fiillere 2. grup çekimi uygulanır.

“л” Harfi Alan Fiil Örnekleri ve Örnek Bir Çekim:

Tamamlanmamış	Tamamlanmış	Türkçe Karşılığı
Поздравлять	поздравить	tebrik etmek
Оскорблять	оскорбить	hakaret etmek
Влюбляться	влюбиться	aşık olmak
Оформлять	оформить	işlem yapmak
Укреплять	укрепить	sağlamlaştırmak
Покупать	купить	satın almak
Отправлять	отправить	göndermek

Отправлять (tamamlanmamış, 1. grup) – отправить (tamamlanmış, 2. grup) (“Göndermek”) fiilinin çekimi: (“л” harfi alan kurallı fiil)

Я	Отправляю	Отправлю
Ты	Отправляешь	Отправишь
Он/Она	Отправляет	Отправит
Мы	Отправляем	Отправим
Вы	Отправляете	Отправите
Они	Отправляют	Отправят

Örnekler :

Şimdiki Z.	Belli Olmayan Gelecek Z. Tamamlanmamış Fiil (быть Ş.Z.) + Т.Ф. (Yalın)	Planlanmış Gelecek Z. Tamamlanmış Fiil Şimdiki Z. Çekiminde
Ne yapıyorsun?	Ne yapacaksın?	Ne yapacaksın (bitireceksin)?
Что ты делаешь?	Что ты будешь делать?	Что ты сделаешь?
Я оставляю Bırakıyorum	Я буду оставлять Bırakacağım	Я оставлю Bırakacağım
Я выступаю sahne alıyorum	Я буду выступать sahne alacağım	Я выступлю sahne alacağım
Я утомляюсь yoruluyorum	Я буду утомляться yorulacağım	Я утомлюсь yorulacağım

Örnekler :

Я исправляю свои ошибки	Hatalarımı düzeltiyorum
Я буду исправлять свои ошибки	Hatalarımı düzeltereğim (belli olmayan)
Я исправлю свои ошибки	Hatalarımı düzeltereğim (planlanmış)
Я заставляю друга жить здесь	Arkadaşımı burada yaşamak için zorluyorum
Я буду заставлять друга жить здесь	Arkadaşımı burada yaşamak için zorlayacağım
Я заставлю друга жить здесь	Arkadaşımı burada yaşamak için zorlayacağım
Я покупаю недвижимость	Gayrimenkul satın alıyorum
Я буду покупать недвижимость	Gayrimenkul satın alacağım (belli olmayan)
Я куплю недвижимость	Gayrimenkul satın alacağım (planlanmış)

Geçmiş Zaman - Прошедшее время

** “Geçmişte yapılmış ve halen devam eden” veya “kesintiye uğramış ve tamamlanmamış” eylemler için “tamamlanmış fiiller”, “geçmişte yapılmış ve halen devam eden” veya “kesintiye uğramış ve tamamlanmamış” eylemler için “tamamlanmamış fiiller” kullanılır

Tamamlanmamış Fiiller ile Geçmiş Zaman

** Geçmiş zaman cümlelerde “быть (olmak)” fiilinde son 2 harf atılır ve cinslere göre -л, -ла, -ло, -ли ekleri gelir:

он	Был	Eril
она	Была	Dişi
оно	Было	Nötr
они	Были	Çoğul

Örnek:

Ben işteyim	Я на работе	
Ben işteydim	Я была на работе	(“Я” dişi ise)

Я был на работе (“Я” eril ise)

Сергей был в офисе	Sergey ofisteydi
Ольга была в парке	Olga parktaydı
Письмо было на столе	Mektup masadaydı
Студенты были в школе	Öğrenciler okuldaydılar

** Fiillerde mastar çıkarıldıktan sonra bu ekler eklenerek geçmiş zaman yapılır:

Örnek: говорить (konuşmak) fiilli

Он говорил	O konuştu (eril)
Она говорила	O konuştu (dişi)
Оно говорило	O konuştu (nötr)
Они говорили	Onlar konuştular (çoğul)

Örnekler:

Мы говорили о тебе	Biz senin hakkında konuştuk
Я этого не говорил	Ben bunu konuşmadım / söylemedim
Она читала письмо	O mektubu okudu / okuyordu
Они читали газету	Onlar gazeteyi okudular
Вчера что Вы делали?	Dün ne yaptınız / yapıyordunuz?
Мы гуляли в парке	Biz parkta gezdik / geziyorduk
Я работала весь день	Ben bütün gün çalıştım / çalışıyordum
Антон, ты работал на фабрике?	Anton, sen fabrikada çalıştın mı? / çalışıyor muydun?

Ayrıca bakınız: [Uygulama Örneği: “делать” fiilinin tüm zamanlarda kullanımı](#) ve [Zamanlarda Örnek Çalışma](#)

Zamanlarda Örnek Çalışma

** Bu kısımda, **бывать – быть** (var olmak, olmak, bulunmak) fiilinin tüm zamanlarda kullanımı örneklenmiştir.

Şimdiki ve geniş zamanda, olur(oluyor), bulunur(bulunuyor), var(vardır) anlamlarında kullanılan **бывать** fiili, tamamlanmamış kurallı bir fiildir. Şimdiki zamanda 1. grupta çekimlenir ve düzenli olarak gerçekleşen eylemleri anlatır.

Fiilin yalın hali: **бывать**

1. grup şimdiki zaman çekimleri: **бываю(-ешь, -ет, -ем, -ете, -ют)**

Gelecek zamanda, **о́лacaq, bulunacak** anlamlarında kullanılan **быть** fiili, tamamlanmamış düzensiz bir fiildir. Şimdiki zamanda 1. grupta çekimlenir. İkinci bir fiille kullanıldığında **-ecek, -acak** anlamı sağlayarak gelecek zamanı belirtir.

Fiilin yalın hali: **быть**

1. grup şimdiki zaman çekimleri: **буду(-ешь, -ет, -ем, -ете, -уд)**

Geçmiş zamanda, **oldu, bulundu, vardı** anlamlarında kullanılan **быть** fiili, genellikle **где** sorusuna cevap verir. İkinci bir fiille kullanıldığında **-dı, -di, -du, -dü** anlamı sağlayarak geçmiş zamanı belirtir.

Fiilin yalın hali: быть

Cinslere göre aldığı ekler: (E) был (D) была (N) было (C) были

Örnekler:

По вечерам я бываю дома	Akşamları evde olurum(oluyorum)
Сегодня вечером я буду дома	Bu akşam evde olacağım
Вчера вечером я была дома (D)	Dün gece evdeydim
Зимой в Москве бывает очень холодно	Moskova'da kış çok soğuk olur(oluyor)
Этой зимой в Москве будет очень холодно	Bu kış Moskova'da hava çok soğuk olacak
В прошлом году в Москве было очень холодно (N)	Geçen yıl Moskova'da hava çok soğuktu
Мои друзья часто бывают на пикнике	Arkadaşlarım sık sık pikniğe gider(gidiyor)
Через неделю мои друзья будут на пикнике	Bir hafta sonra arkadaşlarım piknikte olacak
Неделя назад мои друзья были на пикнике (C)	Bir hafta önce arkadaşlarım pikniğe gittiler
У нас нико г да не бывает ссоры	Hiçbir zaman kavgamız ol m az
У нас нико г да не будет ссоры	Asla kavga etmeye ce ğiz
У нас нико г да не было ссоры (N)	Hiç kavgamız ol m adı
(olumsuz cümlede kelimenin -in hali kullanılır)	

“Бывать” Fiilinin Geçmiş Zamanı

** Bu fiilin son eki düştükten sonra cinsiyete göre şu ekleri alır:

(E) Бывал (D) Бывала (N) Бывало (C) Бывали

Örnek:

Я ещё не бывал в России Henüz Rusya'da bulunmadım

“ быть ” Fiilinin Emir Kipi

** Bu fiilin emir kipi “**будь**” şeklindedir. Çoğul kişiden bahsediliyorsa veya nazik konuşuluyorsa bu fiilin tanına “**те**” eki gelir

Örnekler:

Ут р ом будь(те) там	Sabah orada ol(un)
Будь(те) счастли в (ы)	Mutlu ol(un)
Будь рядом друз ей	Arkadaşların yanında ol
Будь моей супру г ой	Eşim ol
Будь умн ы м	Akıllı ol

“БЫВАЛ” ve “ БЫЛ ”

“**БЫВАЛ**” : Sık sık, düzenli olarak, birden fazla kez gerçekleştirilmiş eylemi anlatmak için kullanılır.

“**БЫЛ**” : Bir kez, belirli bir durumu (sık sık, düzenli olarak değil) gerçekleştirilmiş eylemi anlatmak için kullanılır.

Örnek:

Я бывала в моск в е	Moskovada bulundum (oldum). (birçok kez)
Раньше я часто бывала в моск в е	Eskiden Moskova'yı sık sık ziyaret ederdim
Я был в моск в е	Moskovadaydım (bir kez, belirli bir eylemden bahsediliyor)

İstikamet ve Yön - направление

** Bu kelimeler **где** (nerede), **куда** (nereye) ve **откуда** (nereden) sorularına cevap verir

** **где** (nerede) sorusuna cevap veren “в, на” ile **-de -da hali** ekleri [(E) e, (D) e, и, (N) e (I) -y] alırlar³⁰

Örnekler:

В Москвае Moskova	На берегу sahil
В Анталияи Antalya	На полу yer (zemin)
В отелье otel	На работе iş
На почтеe postane	доме ev
В магазинеe dükkан	

** **куда** (nereye) sorusuna cevap veren “в/во, на” ile **-i hali** ekleri [(E) а, я, (D) у, ю] alırlar³¹

Örnekler:

В Москвау Moskova	На берег sahil
В Анталияю Antalya	На пол yer (zemin)
В отель otel	На работу iş
На почту postane	домой ev
В магазин dükkан	

** **откуда** (nereden) sorusuna cevap veren “из, с/со” ile **-in hali** ekleri [(E) а, я, (D) ы, и (N) а, я, ена] alırlar³²

(“со” ne zaman kullanılır: Örneğin **маса**nın **üstünden** derken “**стол**” için 2 tane с harfi yan yana gelemeyeceğinden “**со стола**” olur)

Örnekler:

Из Москваы Moskova	с берега sahil
Из Анталияи Antalya	с пола yer (zemin)
Из отеля otel	с работы iş
с почты postane	Из дома ev
Из магазина dükkан	

Özet:

	где (nerede) -de -da hali	куда (nereye) -i hali	откуда (nereden) -in hali
Moskova	В Москвае	В Москвау	Из Москваы
Antalya	В Анталияи	В Анталияю	Из Анталияи
otel	В отелее	В отель	Из отеля
postane	На почтее	На почтуу	С почтыы
dükkан	В магазинее	В магазин	Из магазина
sahil	На берегуу	На берег	С берега
yer (zemin)	На полуу	На пол	С пола
iş	На работее	На работуу	С работыы

³⁰ Bakınız: “-de -da Bulunma, Kalma, Yer Edatları” Bölümü

³¹ Bakınız: “İsmin Hallerinde Kelimede Yapılacak Değişiklikler – Padej 4” Bölümü

³² Bakınız: “İsmin Hallerinde Kelimede Yapılacak Değişiklikler – Padej 2” Bölümü

ev	доме	домой	Из дома
----	------	-------	---------

** “из” ve “с” edatları kalkış, çıkış, ayrılış belirtir. Aradaki fark şöyle anlaşılabilir:

- “из” edatı içerden, kapalı yerden dışarı doğru hareketi belirtir.

- “с” edatı ise açık alandan, yukarıdan aşağıya doğru, üstten veya yan taraftan olan hareketleri belirtir.

Örnekler:

Где вы? Neredesiniz? Мы на пикнике Piknikteyiz
Откуда вы едете? Nereden geliyorsunuz? Вы едем с пикника Piknikten geliyoruz

Где козёл? Keçi nerede? Козёл на горе Keçi dağda
Откуда спустился козёл? Keçi nereden indi? Козёл спустился с горы Keçi dağdan indi

Örnek: Referans kelime: Россия (Rusya)

Где жевёт Света? Sveta nerede çalışıyor?
Света жевёт в Россияи Sveta Rusya' da çalışıyor

Куда уезжает Света? Sveta nereye gidiyor?
Света уезжает в Россияю Sveta Rusya' ya gidiyor

Откуда приехала Света? Sveta nereden geldi?
Света приехала из Россияи Sveta Rusya' dan geldi.

Sayılar - Числа³³

✚ Rusça'da sayılar 2'den itibaren (iki de dahil) -in haline göre (РОДИТЕЛЬНЫЙ ПАДЕЖ) çekimlenir.

✚ Rusça'da “bir” derken kelime hiçbir ek almaz, 2, 3 ve 4... derken kelime sonuna -a eki gelir (kelime dişi cins ise -и eki gelir) 5 ve daha üzeri bir şey söyleyeceksek -ов eki gelir.

Örnekler: один доллар
два/три/четыре доллара
пять , ... долларов

один час
два/три/четыре часа
пять , ... часов

✚ Eğer saat kelimesi başta söylenirse yaklaşık olarak, takriben anlamı verir.

Часов одиннадцать : Saat on bir gibi, takriben saat on bir

Одиннадцать часов : Saat on bir

✚ Sayı sıfatları ismin tüm çekim eklerini kabul ederek şeklini değiştir:

Örnek: Один стол Bir masa
Одного стола Bir masanın
Одним столом Bir masayla
На одном столе Bir masada

✚ 2, 3, ve 4 sayılarının ve 22, 23, 24 sayılarının arkasından tekil (-in) durumundaki bir ad gelir:

³³ <https://www.youtube.com/watch?v=aMALc-UhAb0>

2 (два) брата	iki kardeş
3(три) стула	üç sandalye
4 (четыре) окна	dört pencere

✚ 5'ten 20'ye kadar, 25'ten 30'a kadar olan sayılardan sonra çoğul isim kullanılır:

5 (пять) братьев	beş kardeş
8 (восемь) стульев	sekiz sandalye
10 (десять) студентов	on kız öğrenci

0	Ноль [nol']	11	Одиннадцать	20	двадцать	100	сто
1	Один [ad'in]	12	двенадцать	30	тридцать	200	двести
2	два [dva]	13	Тринадцать	40	сорок	300	триста
3	три [tr'i]	14	четыренадцать	50	пятьдесят	400	четыреста
4	четыре [çitr'i]	15	пятнадцать	60	шестьдесят	500	пятьсот
5	пять [p'at']	16	шестнадцать	70	семьдесят	600	шестьсот
6	шесть [şest']	17	семнадцать	80	восемьдесят	700	семьсот
7	семь [s'em']	18	восемнадцать	90	девяносто	800	восемьсот
8	восемь [vos'im']	19	девятнадцать			900	девятьсот
9	девять [d'ev'it']					1000	тысяча
10	десять [d'es'it']						

21: Двадцать один (Divatsit-adin)

- ... 1.000 → ... **одна** тысяча
- ... 2.000 → ... **две тысячи**
- 3.000, 4.000 ve 20.000'den sonra gelen sayılar **тысячи** olarak okunur
- 5.000 – 20.000 arasındaki sayılar ile 20.000'den sonra 0,5,6,7,8,9 ile biten binlik sayılar **тысяч** olarak okunur
- ... 1.000.000 → ... **один миллион**
- 2.000.000, 3.000.000, 4.000.000 ve 20 milyondan sonra 2 ,3, 4 ile biten milyonluk sayılar **миллиона** olarak okunur
- 5.000.000 – 20.000.000 arasındaki sayılar ve 20 milyondan sonra 0, 5, 6, 7, 8, 9 ile biten milyonluk sayılar **миллионов** olarak okunur

Renkler - цвета

✚ Какой цвет?

Hangi renk?

** Renkler de kelimenin yanına geldiğinde cinse uygun çift harfli sıfat ekini alırlar

бел ый снег (E)	beyaz kar
красн ая роза (D)	kırmızı gül
розо го платье (N)	pembe elbise
зелён ые глаза (Ç)	yeşil gözler
чёрн ый свитер (E)	siyah kazak
син я рубашка (D)	lacivert gömlek
голуб ое небо (N)	mavi gökyüzü
сер ые брюки (Ç)	gri pantolon
разно цветный/ая/ое/ые	rengarenk, renkli

бесцветный/ая/ое/ые	renksiz
светл+cins_eki цвет	açık renk
тёмн цвет+cins_eki	koyu renk

** Açık ve koyu sözcükleri renklerin yanında kullanıldıklarında “yalın” halde kalırlar, kelime yanında kullanıldıklarında uygun cins ekini alırlar

Örnekler:

Тёмно-коричневый/ая/ое/ые	koyu kahverengi
светло-коричневый/ая/ое/ые	açık kahverengi

** İki renk birlikte kullanılırsa ilk renk kelimesi yalın halde kalır, ikinci renk cins eki alır.

Örnek:

чёрно-красная кухня	siyah-kırmızı mutfak
---------------------	----------------------

Genel Örnek:

Какой твой любимый цвет?	Senin sevdiğin renk hangisi?
Мой любимый цвет красный	Benim sevdiğim renk kırmızı

Тетрадь	not defteri
Рюкзак	sırt çantası
Город	şehir
Хлеб	ekmek
Кофе	kahve
Кафе	kafe
Пицца	pizza
Борщ	borş
Яблоко	elma
Медик	doktor
Проблема	problem
Жизнь	hayat
Фильм	film
Машина	araba
Человек	insan
Женщина	kadın
Мужчина	erkek, adam
Девочка	kız
Мальчик	oğlan, çocuk
Горподин горпожа	Sayın
Америка	Amerika
Украина	Ukrayna
Канада	Kanada
Россия	Rusya
Германия	Almanya
Москва	Moskova
Сестра	kız kardeş
Брат	erkek kardeş
Кот	erkek kedi
Кошка	dişi kedi
Ребёнок	bebek, çocuk
Вода	su
Молоко	süt
Дети	çocuklar
Пьёт	içmek
Офис	ofis
Стол	masa
Яйцо	yumurta
Тарелка	tabak
План	plan
Телефон	telefon
Лошадь	at
Так	öyle
Имя	isim

Скажи söyle
Скажите söyleyin
Сказать söylemek (как сказать спасибо? Teşekkürler nasıl denir?)
Отлично mükemmel / harika

Всё her şey
Ничего hiçbir şey

Привет selam, merhaba
Здравствуйте merhaba
Спасибо teşekkürler
Извините affedersiniz / pardon
Извини üzgünüm
Пока hoşça kalın / güle güle / bay bay
Пожалуйста lütfen
Площадь şehir meydanı
День gün
Ночь gece
Добрый iyi
Доброе утро günaydın
Вечер akşam
Неделя hafta

Прошлая неделя geçen (önceki) hafta
Прошлый вечер geçen akşam
Сракойной ночи iyi geceler
Сладких снов tatlı rüyalar
Уже zaten
как дела? nasılsın
Как у тебя дела? nasıl gidiyor / naber
Не твоё дело sana ne (senin işin değil)
У тебя всё хорошо? İyi misin
Моё дело benim işim
Всё хорошо her şey yolunda
Надо gerekli

Озеро göl
Полотенце havlu
Работе iş
Дверь kapı
Дерево ağaç
месте yer

Кровать yatak
камень камня taş
Туалет tuvalet

Сок meyve suyu
Рис pilav
Масло tereyağı
Чай çay
Карандаш kurşun kalem
Книга kitap

Меню	menü
Далеко	uzak / uzakta
Возле	yanında
Тоже	zaten
Путь	yol
Кровь	kan
Школа	okul
Весна	İlkbahar
Лето	Yaz (mevsim)
Зато	ancak
Думаешь	Sence
Завтрак	Kahvaltı
Понимаю	Anlamak
Едите	Yemek
Обедать	Öğle yemeği yemek

DİĞER KURALLAR

- ✚ Bir cümlenin öznesi hangi cins ise onu takip eden ve aynı öznedен bahseden cümlede buna uygun cinsteki “O” zamiri kullanılır.

Örnekler:

- Книга лежит на столе. Она чёрная (Masada kitap bulunur. O siyahtır)
- Это мой дом. Он находится близко к центру города (Bu benim evim. O şehir merkezine yakındır)

- ❖ Olumsuz cümlede ismin -in hali gelir : ребёнок > ребёнка

– Is it your blood? – Yes, it's mine. (– Это твоя кровь? – Да, моя.)
 – Is it your blood? – Yes, it's ours. (– Это ваша кровь? – Да, наша.)

Это herhangi bir şey

Я не ем яблоки

elma yemem

Я не ем яблоко

elma yemiyorum

Этом > burada

Этого > bunun

его нет O yok

-i HALİ

Вода	-	воды
Сок	-	сока
Модоко	-	модока

RUSÇADA SÖZDİZİM KURALLARI

✚ ile, -le, -la, -li, -lü, birlikte anlamı taşıyan “c” den sonra gelen kelime, ismin -ile halinde olmalıdır:

- Чашка **c** молоком (sütlü fincan)
- Девушка **c** чувством юмора (esprili kız)
- Кофе **c** сахаром (şekerli kahve)

✚ -siz, -siz, -suz, -süz, olmadan anlamında kullanılan “Без” den sonra gelen kelime, ismin -in halinde olmalıdır:

- Чай **без** сахара (şekersiz çay)
- Любовь была **без** любви (Aşk sevgisizdi)

ÖRNEK PRATİK CÜMLELER³⁴

Я не говорю по_русски	Ruşça konuşamıyorum
Я не понимаю по_русски	Ruşça anlamıyorum
Вы говорите по_английски?	İngilizce konuşuyor musunuz?
Я не немного говорю по_русски	Ruşça biraz konuşabiliyorum
Говорите медленнее пожалуйста?	Daha yavaş konuşabilir misiniz?
Повторите пожалуйста?	Tekrar söyleyebilir misiniz?
Повторите медленнее пожалуйста?	Daha yavaş tekrar söyleyebilir misiniz?
Я вас не понимаю	Sizi anlamıyorum
Вы меня понимаете?	Beni anlıyor musunuz?
Простите, что вы сказали?	Efendim, ne söylediniz?
Как это называется по_русски?	Bunun Rusça adı ne?
Что значит это слово?	Bu kelimenin anlamı nedir?
ты можешь прийти сюда?	Buraya gelebilir misin?

Tanışma ve Selamlaşma

привет	Merhaba (samimi)
здравствуйте	Merhaba (resmi)
Как тебя зовут	Adın ne
Меня зовут ...	Benim ismim ...
Приятно познакомиться	Tanıştığıma memnun oldum
Как твои дела	Nasılsın
Хорошо спасибо	Tamam (iyi) teşekkürler
До свидания	Güle güle

Nezaket Cümleleri³⁵

Не за что	Bir şey değil
Будьте здоровы	Çok yaşa!
На здоровье	Rica ederim (Sağlık olsun)
Простите	Affedersiniz, özür dilerim
Прошу Прощения	«
Пряного аппетита	Afiyet olsun
Присаживайтесь	Lütfen oturun

Rica ve İhtiyaç Cümleleri

Разрешите пройти	Müsaade eder misiniz?
Подождите пожалуйста	Bekler misiniz?
Посмотрите пожалуйста	Bakar mısınız?
Подойдите пожалуйста	Lütfen yaklaşın

³⁴ <https://www.youtube.com/watch?v=kn-tysQGk0w>

³⁵ https://www.youtube.com/watch?v=uEFhN5_Fs1A

Покажите вот это пожалуйста	Bunu gösterebilir misiniz?
Дайте вот это пожалуйста	Bunu verir misiniz?
Принесите вот это пожалуйста	Bunu getirir misiniz?
Закройте окно пожалуйста	Pencereyi/arabadaki camı kapatır mısınız?
Откройте окно пожалуйста	Pencereyi/arabadaki camı açar mısınız?
Включите свет пожалуйста	Işığı açar mısınız?
Можно это взять?	Bunu alabilir miyim?
Можно это посмотреть?	Bakabilir miyim?
Можно вайти?	Girebilir miyim?
Можно мне воды?	Su alabilir miyim?
Я могу идти?	Gidebilir miyim?
Я устал	Yorulduğum (erkek için)
Я голоден	Acıktım (erkek için)
Я замёрз	Üşüdüm (erkek için)
Мне жарко	Sıcak hissediyorum

İfadeler

До свидания	Güle güle / hoşça kalın
До скорого	Görüşmek üzere / yakında görüşürüz
До скорого свидания	Sonra görüşürüz
Или	yoksa/ya da
И	ve
Ни ... ни ...	ne ... ne ...
Меня зовут	benim adım ...
У меня есть	benimm var
У нас есть ..	bizimmiz var
У тебя есть ..	senin ...n var
У вас есть ...	sizin ...niz var
У неё есть ..	(dişi) у него есть .. (eril) onun ...ı var
У них есть ..	onların ...ı var
Как у тебя дела	nasıl gidiyor / sen nasılsın
У меня уже есть планы	benim zaten planlarım var
Благодарю	teşekkürler / minnettarım
Я ем и хлеб, и яблоко	Ben hem ekmek hem de elma yiyorum
У меня всё Отлично	Bende her şey harika
Что не так?	Sorun ne?
Не твоё дело?	Sana ne?
Как тебя зовут?	Senin adın ne?
Моё имя не так	benim adım bu değil
Это не твоё имя / тебя не так зовут	bu senin adın değil
Всё не так хорошо	her şey o kadar da iyi değil
Можете -ebilmek (можете сказать söyleyebilir misiniz)	
Можете сказать это ещё раз	bunu bir kere daha söyleyebilir misiniz
Алло это мустафа	Alo ben Mustafa

Ещё раз bir kere daha
еще раз спасибо bir kere daha teşekkürler

Эти озёра Bu göller
Это озёра Bunlar göl
Его мать Onun annesi

Где она ест? O nerede yiyor?
Что она пьёт? O ne içiyor?
Что ты пьёшь? Sen ne içiyorsun?
Ты не у него? Sen onda değil misin?
Я пью всё Ben her şeyi içerim

здесь burada
Вот işte
Вот здесь tam burada
Там orada

Nerede

На -de / -da

В > içinde
На > üstünde

На столе : masada
На парке, в парке : parkta
Дома : evde
На работе : işte
В Америке : Amerika'da
В России : Rusya'da
В городе : şehirde

Что это на тарелке Tabaktaki ne?
Что едят девочки? Kızlar ne yiyorlar?
Моё Место benim yerim
Моя мама тоже дома Annem de evde

➤ Далеко	Uzak
➤ Живёт	Yaşamak
➤ Прошлая	Önceki
➤ Сейчас	Şu an
В этом парке есть всё	Bu parkta her şey var
В этом месте есть всё	Bu yerde her şey var
Здесь есть столы	Burada masalar var
Здесь есть кровать	Burada bir yatak var
Здесь есть туалет?	Burada tuvalet var mı?
Здесь нет камня	Burada taş yok
Здесь нет яблока	Burada elma yok
Здесь нет хлеба?	Burada ekmekek yok mu?

У меня нет яблока	Benim elmam yok
У тебя есть карандаш?	Senin kurşun kalemin var mı?
У нас нет ребёнка	Bizim çocuğumuz yok
У них нет хдеба	Onların ekmeği yok
У них нет воды	Onların suyu yok
У мальчика есть мама?	Oğlanın annesi var mı?
У мальчика нет сестры	Oğlanın kız kardeşi yok
У этого мальчика нет молока	Bu oğlanın sütü yok
У мамы дома есть стол	Annenin evde bir masası var
У мамы нет собаки	Annenin köpeği yok
У рибёнка нет мамы	Çocuğun annesi yok
У лошади нет воды	Atın suyu yok
У девочки нет ни мамы ни папы	Kızın ne annesi ne babası var
У етого ребёнка есть кошка	Bu çocuğun kedisi var
У сестры уже ребёнок	Kız kardeşin zaten çocuğu var
У брата есть кошка	Erkek kardeşin kedisi var
В тарелке вода	Tabakta su var
На тарелке ничего нет	Tabakta hiçbir şey yok
Его нет	O yok
Её (его) здесь нет	O burada değil
На этом столе уже есть тарелка	Bu masada zaten tabak var
это место здесь	O yer burada
Это лошадь тоже в парке	Bu at da parkta
борщ в тарелке, а тарелка - на этом столе	Borş tabakta ve tabak bu masada
Здесь и наша книга и ваша	Hem bizim kitabımız burada hem de sizinki
Твоё пюре там	Senin püren orada
Моё молоко у мужчины	Benim sütüm adamda
Возле этого яблока ничего нет	Bu elmanın yakınında hiçbir şey yok
Анна возле этого такси	Anna bu taksinin yanında
Мой дом возле кафе	Benim evim kafenin yanında
Оно возле меня	O benim yanımda
Этот человек у двери	Bu kişi kapının yanında
Хлеб на тарелке	Ekmek tabakta
Молоко и хлеб уже на столе	Süt ve ekmek zaten masada
В этом парке есть туалет?	Bu parkta tuvalet var mı?

Hayvanlar

➤ Собака	Köpek (dişi)
➤ Курица	Tavuk
➤ Лев	Aslan
➤ Медведь	Ayı
➤ Мышь	Fare
➤ Муха	Sinek
➤ Птица	Kuş
➤ Пёс	Köpek (eril)
➤ Волк	Kurt
➤ Утка	Ördek

➤ Змея	Yılan
На камне есть муха	Taşın üstünde bir sinek var
Здесь живёт лев	Aslan burada yaşar
Это наши львы	Bunlar bizim aslanlarımız
Медведи пьют молоко	Ayılar süt içiyorlar
Здесь Медведи и утки	Burada ayılar ve ördekler var
Это моя собаки	Bu benim köpeğim (dişi)
Мой пёс	benim köpeğim (erkek)
Это не мухи	Bunlar sinek değiller
В парке медведь	Parkta ayı var

-in Hali

➤ Какие	Hangi
Собака девочки	Kızın köpeği
Где её ребёнок?	Onun çocuğu nerede?
Где твоя мама?	Senin annen nerede?
Его рис	Onun pilavı
Эти кошки	Bu kediler
Это не мухи	Bunlar sinek değiller
Моя птица ест яблоки	Benim kuşum elma yer
Её кот ест всё	Onun kedisi her şeyi yer / yiyor
В городе есть змеи	Şehirde yılanlar var
Моё масло у кошки	Benim tereyağım kedide
Ты ешь рис?	Pilav mı yiyorsun?
Ни у девочки ни у меня нет собаки	Ne kızın ne de benim köpeğim var
Это масло не здесь	Bu tereyağı burada değil
Кошки здесь нет	Kedi burada değil
Эта кровать - моя	Bu yatak benim
Ты дома или уже на работе	Evde misin yoksa çoktan (zaten) işte misin?
Я сейчас не в Москве	Ben şu an Moskova'da değilim
Что это на тарелке	Tabaktaki ne?
Вы в городе или нет?	Siz şehirde misiniz yoksa değil misiniz?
Где моё место?	Benim yerim neresi?
Я тоже	Ben de
Ты дома?	Evde misin?
Мой дом далеко	Evim uzak
Он твой брат	O senin erkek kardeşin
Ты ешь яблоко и хлеб	Sen elma ve ekmek yiyorsun
У мамы его сейчас нет	O şu an anneye (birlikte) değil
Ночь в кафе	Kafede bir gece
Я не пью ни чай ни молоко	Ben ne çay ne süt içiyorum
ты ешь яблоки?	(Sen) elma yer misin?
Ни у девочки ни у мальчика нет карандаша	Ne kızların ne de oğlanların bir kurşun kalemi var
Мой пёс	Benim köpeğim
У меня нет ни кошки ни собаки	Benim ne kedim ne de köpeğim var
У неё что нет масла?	Ne, onun tereyağı yok mu?
Кошка ваша?	Kedi sizin mi?

Это ваше яблоко?	Bu sizin elmanız mı?
Это не твоя проблема	Bu senin problemin değil
Это твоя машина	Bu senin araban
Твоё пюре там	Senin püren orada
Этот стол мой не ваш	Bu masa benim sizin değil
Моё масло у кошки	Benim tereyağım kedide
Где мой карандаш?	Benim kurşun kalemim nerede?
Мне не нравится весна, зато я люблю лето	Ben ilkbahardan hoşlanmıyorum ama en azından yazı seviyorum
Какие языки ты знаешь?	Sen hangi dilleri biliyorsun?
Кошка ваша?	Kedi sizin mi?
Мама идёт домой	Anne eve gidiyor
Мой брат сейчас идёт домой	Erkek kardeşim şu an eve gidiyor
Я уже иду	Ben zaten gidiyorum
Я иду домой	Ben eve gidiyorum
Я иду в школу	Ben okula gidiyorum
Ты читаешь на работе?	Sen işte okur musun?
Ты тоже читаешь эту книгу	Sen de bu kitabı okuyorsun
Его собака уже идёт домой	Onun köpeği zaten eve gidiyor
Папа стоит у школы?	Baba okulun yanında mı duruyor?
Кошки здесь нет	Kedi burada değil
Нет, у него нет брата	Hayır onun abisi yok
Оно возле меня	O benim yanımda

İyelik Sıfatları

➤ Дело	İş
➤ Жизнь	Hayat
➤ Кровь	Kan
➤ Машина	Araba
➤ Слово	Kelime
➤ Учитель	Öğretmen
Там и мой учитель и моя мама	Hem benim öğretmenim hem de benim annem orada
Не твоё дело	Sana ne?
Прошлый вечер	Geçen akşam
Прошлая жизнь	Önceki hayat
Прошлая ночь	Geçen gece
Прошдая неделя	Geçen hafta
Этот стол мой не ваш	Bu masa benim, sizin değil
Девочки, это ваш брат	Kızlar, bu sizin abiniz
И тим и том мои гости	Hem Tim hem de Tom benim misafirlerimdir
Вот моя лошадь а вот твоя	İşte benim atım ve işte seninki
Этот парень Том	Bu (erkek) arkadaş Tom
И Дима и Вера их дети	Hem Dima hem de Vera onların çocukları
И меню и тарелка на столе	Hem menü hem de tabak masada
Ваши дети уже здесь?	Sizin çocuklarınız zaten burada mı?

Parça, tanım

➤ Миска	Kase
➤ Пиво	Bira
➤ Стакан	Bardak
➤ Суп	Çorba
Я не пью пиво	Ben bira içmem
Здесь нет чая	Burada çay yok
Тарелка риса	Bir tabak pilav
Стакан сока	Bir bardak meyve suyu
Стакан воды	Bir bardak su
Миска воды	Bir kase su
У вас пиво есть?	Sizin biranız var mı?
На столе стакан воды	Masada bir bardak su var
Ещё чая	Biraz daha çay
Этот стакан сока его	Bu bir bardak meyve suyu onun
Скажи это слово ещё раз	Bu kelimeyi bir kere daha söyle
Он пьёт наш чай	O bizim çayımızı içer
Ты ешь пилс?	Pilav mı yiyorsun?

-i hali

➤ Чашка	Fincan
➤ Читаеть	Okumak
➤ Писать	Yazmak
➤ Дайте	Vermek
➤ Делаеть	Yapmak
➤ Хочу	İstemek
➤ Ложка	Kaşık
➤ Вилка	Çatal
➤ Нож	Bıçak
➤ видеть	Görmek
➤ Знать	Bilmek, Tanımak
Дайте мне велосипед	Bana bir bisiklet verin
Дайте мне вашу тарелку	Sizin tabağınızı bana verin
Дайте мне эту тарелку	Bana bu tabağı verin
Дайте мне пожалуйста хлеб	Lütfen bana ekmek verin
Дайте мне яблоко пожалуйста	Bana elma verin lütfen
Я хочу сок	Ben meyve suyu istiyorum
Я хочу утку и рис	Ben ördeği ve pirinci istiyorum
Я не хочу эту курицу	Ben bu tavuğu istemiyorum
У меня собака, я не хочу кошку	Benim köpeğim var, kediyi istemiyorum
(Ты) Хочешь кошку?	Sen kediyi istiyor musun?
Ты хочешь супа?	Çorba ister misin?
(Ты) Хочешь тарелку супа?	Bir tabak çorba ister misin?
(Ты) Хочешь яблоко?	Elma ister misin?
(Ты) Хочешь курицу?	Sen tavuğu mu istiyorsun ?
Ты хочешь курицу?	Sen tavuğu istiyor musun?
Это девочка хочет собаку	Bu kız köpek istiyor
Я вижу нашу маму	Ben bizim annemizi görüyorum
Я вижу наш стол	Ben bizim masamızı görüyorum

Я не вижу ни маму ни папу	Ben anneyi de babayı da görmüyorum
Я не вижу собаку	Ben köpek görmüyorum
Я вижу её папу	Ben onun babasını görüyorum
Она видит вашу кошку?	O bizim kedimizi görüyor mu?
Где она видит утку	O ördeği nerede görüyor
Ребёнок видит маму и папу	Çocuk anneyi ve babayı görüyor
Девочка не видит змею	Kız yılanı görmüyor
Иван читает нашу книгу	İvan bizim kitabımızı okuyor
Мой брат уже читает эту книгу	Benim abim zaten bu kitabı okuyor
Я знаю этот фильм	Ben bu filmi biliyorum
Я не знаю эту змею	Ben bu yılanı bilmiyorum
Что она знает?	O neyi biliyor?
Тим знает вашу книгу	Tim sizin kitabınızı biliyor
Я вас не знаю	Ben sizi tanımıyorum
Он знает эту девочку	O bu kızı tanıyor
Где ваши ложки?	Sizin kaşıklarınız nerede?
Как зовут вашу собаку?	Sizin köpeğinizin adı ne?
У мамы и папы есть лошади	Anne ve babanın atları var
Где моё место?	Benim yerim neresi?
Наша лошадь пьёт воду	Bizim atımız suyu içiyor
Это их тарелку?	Bu onların tabağı mı?

Geniş Zaman Filler-1

➤ Думаешь	Sence
➤ Думать	Düşünmek
➤ Готовить	Yemek yapmak / pişirmek
➤ Идти	Gitmek (yürüyerek)
➤ Жить	Yaşamak
➤ Кажется	Görünmek
➤ Много	Birçok
➤ Работать	Çalışmak
➤ Стоит	Durmak
➤ Всегда	Her zaman
➤ Завтрак	Kahvaltı
Я иду обедать	Ben öğle yemeği yemeye gidiyorum
Я всегда иду в школу	Ben her zaman okula gidiyorum
Ты идёшь или нет?	Sen yürüyerek gidiyor musun yoksa gitmiyor musun?
Ты идёшь домой, да?	Sen eve yürüyerek gidiyorsun değil mi?
Его собока Уже идёт домой	Onun köpeği zaten eve gidiyor
Мы идём или нет?	(Biz) Gidiyor muyuz yoksa gitmiyor muyuz?
Я не понимаю, мы идём?	Ben anlamıyorum, biz gidiyor muyuz?
Уже утро, мы идём в школу	Çoktan sabah oldu, biz okula gidiyoruz
Мы идём в цирк	Biz sirke gidiyoruz
Вы идёте домой или в школу?	Siz eve mi gidiyorsunuz yoksa okula mı?
Вы идёте в это место?	Siz bu yere mi gidiyorsunuz?
Они идут обедать?	Onlar öğle yemeği yemeye mi gidiyorlar?
Мальчик идёт в школу	Oğlan okula gidiyor

Лошади идут домой	Atlar eve gidiyorlar
Я читаю сам	Ben kendim okuyorum
Я читаю дома	Ben evde okuyorum
Ты тоже читаешь Эту книгу	Sen de bu kitabı okuyorsun
Ты читаешь на работе?	Sen işte okur musun?
Как вы думаете, етот мальчик читает ?	Siz ne düşünürsünüz, bu oğlan okuyor mu?
Я живу далеко	Ben uzakta yaşıyorum
Я здесь живу	Ben burada yaşıyorum
Где ты живёшь ?	Sen nerede yaşıyorsun?
Ты живёшь возле школы	Sen okulun yanında yaşıyorsun
Где они живут ?	Onlar nerede yaşarlar?
Они здесь живут	Onlar burada yaşıyorlar
Наши сёстры живут в Германии	Bizim ablalarımız Almanya'da yaşıyorlar
Я не понимаю	Ben anlamıyorum
Ты понимаешь меня?	Sen beni anlıyor musun?
Ты хорошо всё понимаешь	Sen her şeyi iyi anlıyorsun
Ты понимаешь эту книгу?	Sen bu kitabı anlıyor musun?
Девочка Ничего не понимает	Kız hiçbir şey anlamıyor
Девочка понимает эту книгу	Kız bu kitabı anlıyor
Этот человек понимает что это значит	Bu kişi bunun ne demek olduğunu anlar
Я всегда всё вижу	Ben her zaman her şeyi görürüm
Что ты видишь ?	Sen ne görürsün? / görüyorsun?
Ты видишь тарелки?	Sen tabakları görüyor musun?
Ты видишь его книги?	Sen onun kitaplarını görüyor musun?
Мы видим дверь	Biz kapıyı görüyoruz
Мы видим школу	Biz okulu görüyoruz
Что вы здесь видите ?	Siz burada ne görüyorsunuz?
Вы её видите ?	Siz onu görüyor musunuz?
Они видят дверь	Onlar kapıyı görüyorlar
Дети вас видят	Çocuklar sizi görüyorlar
Мне так не кажется	Bana öyle görünmüyor XXXX
Я готовлю суп	Ben çorba pişiriyorum
Сейчас я готовлю курицу	Ben şu anda tavuğu pişiriyorum
Мои дети не готовят	Benim çocuklarım yemek hazırlamıyorlar
Мой брат хорошо готовит	Benim erkek kardeşim iyi yemek yapar
Ты готовишь завтрак?	Sen kahvaltı mı hazırlıyorsun?
Ты хорошо готовишь ?	Sen iyi yemek yapar mısın?
Твой папа готовит так хорошо	Senin baban öyle güzel yemek yapıyor ki
Он готовит сам	O kendi yemek yapar
Мы готовим суп	Biz çorba yaparız / pişiririz
Мы не готовим	Biz yemek yapmayız
Вы готовите завтрак	Siz kahvaltı hazırlıyorsunuz
Что вы готовите ?	Siz ne yemek yapıyorsunuz?
Вы готовите хорошо?	Siz iyi yemek yapar mısınız?
Они хорошо готовят ?	Onlar iyi yemek yaparlar mı?
Мы не любим школу	Biz okulu sevmiyoruz
Мы любим чай и молоко	Biz çayı ve sütü seviyoruz
Мы любим чай и молоко	Biz çayı ve sütü seviyoruz
Мы не любим рис и сок	Biz pilavı ve meyve suyunu sevmiyoruz
Вы любите яблоки	Siz elmaları seversiniz

Вы любите рис?	Siz pilavı seviyor musunuz?
Я вижу, вы любите завтрак	Görüyorum ki siz kahvaltıyı seviyorsunuz
Я уже работаю	Ben zaten çalışıyorum
Она здесь работает	O burada çalışıyor
Думаешь я всё знаю?	Sence ben her şeyi biliyor muyum?
Ты её не знаешь	Sen onu tanımıyorsun
Я думаю, ты их знаешь	Sanırım sen onları tanıyorsun
Ты Знаешь что он думает?	Sen onun ne düşündüğünü biliyor musun?
Ты умеешь писать?	Sen yazmayı biliyor musun?
Ты знаешь где наш багаж?	Sen bizim valizimizin nerede olduğunu biliyor musun?
Что это значит ты знаешь?	Bu ne demek (sen) biliyor musun?
Вы знаете её книгу?	Siz onun kitabını biliyor musunuz?
Вы не знаете, где здесь школа?	Acaba burada nerede bir okul var (siz) biliyor musunuz?
Тим знает вашу книгу	Tim sizin kitabınızı biliyor
Я так не думаю	Ben öyle düşünmüyorum
Как ты думаешь, это хорошо?	Sen ne düşünüyorsun bu iyi mi?
Он думает ты знаешь её брата	O senin, erkek kardeşini tanıdığını düşünüyor
Вы думаете это тарелки?	Siz bunların tabak olduğunu mu düşünüyorsunuz?
Как думаете, здесь ест школа?	(Siz) Ne düşünüyorsunuz, burada okul var mıdır?
Что думает твоя лошадь?	Senin atın ne düşünüyor?
Мой брат думаете сам	Benim erkek kardeşim kendi kendine düşünüyor
Мне кажется она хочет воды	Bana öyle görünüyor ki o su istiyor
Её дети хотят сока	Onun çocukları meyve suyu istiyorlar
Вы Хотите курицу илт утку?	Siz tavuğu mu yoksa ördeği mi istiyorsunuz?
Вы хотите утку?	Siz ördeği istiyor musunuz?
Вы хотите обедать?	Siz öğle yemeği yemek ister misiniz?
Что они хотят?	Onlar ne istiyorlar?
Чай стоит далеко от сока	Çay meyve suyundan uzakta duruyor
Тарелка стоит далеко от меня	Tabak benden uzakta duruyor
Ложка далеко от тарелки	Kaşık tabaktan uzakta
Я ем много хлеба	Ben birçok ekmek yiyorum
Что вы едите?	Siz ne yiyorsunuz?
Они всегда едят много	Onlar her zaman çok yiyorlar
Что он делает?	O ne yapıyor?
Что она делает на кровати?	O, yatağın üstünde ne yapıyor?
Что твоя кошка делает на столе?	Senin kedin masada ne yapıyor?
Мама делает сок	Anne meyve suyu yapıyor
Кажется, нет воды	Öyle görüyor ki, su yok
Думаю, у него нет кровати	Sanırım (bence) onun yatağı yok
Думаю моя сестра у мамы	Sanırım benim kız kardeşim annemle birlikte
Папа стоит у школы	Baba okulun yanında duruyor
Как зовут вашу собаку?	Sizin köpeğinizin adı ne?
Что это значит?	Bu ne demek?
Мне так не кажется	Bana öyle görünmüyor
Обедать хорошо	Öğle yemeği yemek güzeldir

Mastar, Sevmek, Hoşlanmak

➤ Читатель	Okuyucu
➤ Девушка	Kız arkadaşı
➤ Гость	Misafir
➤ Курить	Sigara içmek
➤ Любить	Sevmek
➤ Можно	-ebilmek (edilgen)
➤ Умеет	-ebilmek
➤ Нельзя	Yasak
➤ Нравится	Beğenmek, hoşuna gitmek
➤ Очень	Çok
➤ Парень	Erkek arkadaşı
➤ Пить	İçmek
➤ Прыгать	Zıplamak
➤ Спать	Uyumak
➤ Учитель	Öğretmen
➤ Завтракать	Kahvaltı yapmak
Я люблю её	Ben onu seviyorum
Я люблю спать	Ben uyumayı severim
Я люблю завтракать дома	Ben evde kahvaltı yapmayı seviyorum
Я очень люблю пить сок	Ben meyve suyu içmeyi çok seviyorum
Моя мама очень любит работать	Benim annem çalışmayı çok sever
Мой папа очень любит суп	Benim babam çorbayı çok seviyor
Ты любишь спать?	Sen uyumayı seviyor musun?
Ты меня любишь?	Sen beni seviyor musun?
Ты любишь работать дома?	Sen evde çalışmayı seviyor musun?
Он очень любит читать	O okumayı çok sever
Он любит спать на работе	O işte uyumayı sever
Что он любит пить?	O ne içmeyi sever ?
Они любят есть на работе	Onlar işte yemek yemeyi seviyorlar
Мухи не любят хлеб	Sinekler ekmeği sevmezler
Мухи очень любят хлеб	Sinekler ekmeği çok severler
Дети любят прыгать	Çocuklar zıplamayı severler
Где твоя девушка любит завтракать?	Senin kız arkadaşın nerede kahvaltı yapmayı seviyor ?
Я не умею читать	Ben okuyamıyorum
Я умею писать	Ben yazabiliyorum
Что ты умеешь?	Sen ne yapabilirsin ?
Ты умеешь читать?	Sen okuyabiliyor musun? / okuyabilir misin?
Он не умеет читать	O okuyamıyor
Он умеет готовить	O yemek yapabiliyor
Я хочу жить хорошо	Ben iyi yaşamak istiyorum
Я хочу знать всё	Ben her şeyi bilmek isterim
Я хочу есть	Ben açım! (Yemek yemek istiyorum)
Ты хочешь спать, да?	Sen uyumak istiyorsun değil mi?
Ты уже хочешь завтракать?	Sen zaten kahvaltı yapmak mı istiyorsun ?
Он не хочет работать	O çalışmak istemiyor
Она не хочет пить	O susamadı (O içmek istemiyor)
Девочка хочет всё знать	Kız her şeyi bilmek istiyor
Его девушка хочет читать	Onun kız arkadaşı okumak istiyor
Иван хочет знать, где Анна	İvan Anna'nın nerede olduğunu bilmek istiyor
Она здесь работает	O burada çalışıyor

Я уже работаю	Ben zaten çalışıyorum
Лошади идут домой	Atlar eve gidiyorlar
Дети идут в школу	Çocuklar okula gidiyorlar
Дети вас видят	Çocuklar sizi görüyorlar
Они ничего не видят	Onlar hiçbir şey görmüyorlar
Мне нравится эта ночь	Bu gece benim hoşuma gider
Мне не нравится этот человек	Bu kişi benim hoşuma gitmez
Ты меня понимаешь?	Sen beni anlıyor musun?
этот человек понимает, что это значит	Bu kişi bunun ne demek olduğunu anlar
Твоя девушка ест суп	Senin kız arkadaşın çorba içiyor
Я умею читать и писать	Ben okumayı ve yazmayı biliyorum
Я не умею читать	Ben okuyamıyorum
Моя девушка не умеет готовить	Benim kız arkadaşım yemek yapmayı bilmiyor
Что ты умеешь?	Sen ne yapabilirsin?
Ты много читаешь?	Sen çok okur musun?
Мне нельзя пить молоко	Sütü içmek bana yasak
Здесь курить нельзя	Burada sigara içmek yasak
В кафе нельзя курить	Kafede sigara içmek yasak
Мне нельзя есть курицу	Tavuk yemek bana yasak
Здесь нельзя жить	Burada yaşamak yasak
Где можно курить?	Nerede sigara içilebilir?
Здесь можно жить?	Burada yaşanılabilir mi?
Здесь можно работать?	Burada çalışılabilir mi?
Очень добрый учитель	Çok iyi öğretmen

Yemek

➤ Что это за	Ne tür, ne çeşit
➤ Десерт	Tatlı
➤ Для	İçin
➤ Грибы	Mantarlar
➤ Картошка	Patates
➤ Конфет	Şeker
➤ Купить	Satın almak
➤ Лук	Soğan
➤ Мороженое	Dondurma
➤ Нам	Biz, bize
➤ Нарезать	Kesmek, dilimlemek
➤ Обед	Öğle yemeği
➤ Пасуда	Mutfak / Sofra takımı, züccaciye
➤ Помыть	Yıkamak
➤ Приготовить	Pişirmek
➤ Рыба	Balık
➤ Риса	Pirinç
➤ С	-lı -li -lu -lü
➤ Салат	Salata
➤ Сыр	Peynir
➤ Сварить	Kızartmak, (yumurta) kaynatmak
➤ Шоколад	Çikolata

Мне надо приготовить ши	Benim şii pişirmem lazım
Что нам приготовить на обед?	Biz öğle yemeğinde ne pişirelim?
Нам надо приготовить ши на обед	Bizim öğle yemeğinde şii pişirmemiz lazım
Мне надо сварить суп и помыть посуду	Benim çorbayı kaynatmam ve sofrayı yıkamam lazım
Мне надо нарезать сыр	Benim peyniri dilimlemeye ihtiyacım var
Мне надо приготовить картошку для салата	Benim salata için patates pişirmem lazım
Нам надо помыть вилки	Bizim çataları yıkamamız lazım
Нам надо помыть посуду	Bizim sofrayı yıkamamız lazım
Нам надо приготовить ши на обед	Bizim öğle yemeğinde şii yapmamız lazım
Нам надо приготовить обед	Bizim öğle yemeğini hazırlamaya ihtiyacımız var
Можете нарезать хлеб и сыр?	Ekmek ve peyniri kesebilir misiniz?
Можете нарезать картошку?	Patatesi kesebilir misiniz?
Можете помыть ножи и вилки?	Bıçakları ve çataları yıkayabilir misiniz?
У нас есть и лук и картошка	Bizim hem soğanımız hem patatesimiz var
Что это за (есть) грибы на столе?	Masada ne tür mantarlar var?
У вас есть грибы или картошка?	Mantar veya patatesiniz var mı?
У тебя есть масло для картошки?	Patatesler için tereyağın var mı?
У меня нет ножа для хлеба	Benim ekmek için bıçağım yok
У меня нет риса для суши	Benim suşi için pirincim yok
Я хочу приготовить суп на обед	Ben öğle yemeğinde çorba pişirmek istiyorum
Я хочу сварить яйцо	Ben bir yumurta kaynatmak istiyorum
Ты хочешь нарезать лук?	Sen soğan kesmek ister misin?
Мама хочет сварить Рыбу	Anne balık kızartmak istiyor
Это яйцо – для салата	Bu yumurta salata için
Вот масло для риса	İşte pilav için tereyağı
У тебя есть масло для картошки?	Patatesler için tereyağın var mı?
Купи мороженое на десерт	Tatlı için dondurma satın al
Ц нас есть мороженое на десерт	Bizim tatlı için dondurmamız var
Дима ест рис с молоком	Dima pirinci sütlü yer
Я пью кофе с молоком	Ben sütlü kahve (kahveyi sütle) içiyorum
Ты пьешь чай с молоком?	Sen çayı sütlü mü içiyorsun?
Дайте лука	Soğanı verin
Что за мороженое ты ешь?	Sen ne tür bir dondurma yiyorsun?
что это за салат?	Bu ne çeşit bir salata?
Мой брат любит и есть, и готовить	Benim erkek kardeşim hem yemek yemeyi hem de yemek yapmayı sever
У меня нет десерта	Benim bir tatlım yok

Sıfat Çekim

➤ Английский	İngilizce
➤ Немецкий	Almanca
➤ Ярусский	Rusça
➤ Детская	Çocuk, çocuksu
➤ Голос	Ses
➤ Композитор	Besteci

➤ Новость	Haber
➤ Любимый	Favori
➤ Детский дом	Yetimhane
➤ Музыка	Müzik
➤ Язык	Dil
➤ Горячий	Sıcak
➤ Громкий	Gürültülü
➤ Хорошая Хороший	Güzel
➤ Известный	Bilindik, ünlü
➤ Какая Какой Какие	Hangi, hangisi
➤ Младшая Младший	Küçük (yaşça)
➤ Старшая Старший	Büyük (yaşça)
➤ Такая такой	Öyle, böyle
➤ Тихая Тихий	Sessiz
➤ Вкусная Вкусный Вкусное	Lezzetli
Хороший и тихий ден	Güzel ve sessiz bir gün
Хорошая неделя	İyi bir hafta
Это известная проблема	Bu bilindik bir problem
Это очень вкусный салат	Bu çok lezzetli bir salata
Вкусный суп	Lezzetli bir çorba
Детская книга	Çocuk kitabı
Горячее молоко	Sıcak süt
Горячий/горячая кофе/вода	Sıcak kahve/su
Очень известный фильм	Çok ünlü bir film
Очень громкая музыка	Çok gürültülü bir müzik
Хорошая жизнь	İyi bir hayat
Она хороший человек	O iyi bir kişi
Она известный композитор	O ünlü bir besteci
Он тихий человек	O sessiz birisi
Она очень тихая девочка	O çok sessiz bir kız
Это девочка детский композитор	Bu kız bir çocuk bestecisi
У меня (есть) хорошая новость	Benim iyi bir haberim var
У меня уже есть такой стол	Benim zaten öyle bir masam var
У тебя тихий голос	Senin sessiz bir sesin var
У него есть старшая сестра?	Onun ablası var mı?
У неё (есть) громкий голос	Onun gürültülü bir sesi var
Какая музыка у вас есть?	Sizde hangi müzik var ?
У тебя есть младший брат?	Senin küçük erkek kardeşin var mı?
Мне тоже нравится тихая музыка	Sessiz müzikleri ben de beğenirim
Мне не нравится такая музыка	Ben böyle müziklerden hoşlanmıyorum
Я знаю Английский	Ben İngilizce biliyorum
Какие языки ты знаешь?	Sen hangi dilleri biliyorsun ?
Вы знаете немецкий или английский?	Siz Almanca mı İngilizce mi biliyorsunuz ?
Мой любимый кот	Benim favori kedim
Иван – мой любимый учитель	Ivan benim favori öğretmenim
Немецкий мой любимый язык	Almanca benim favori dilimdir
Какой твой любимый язык?	Senin favori dilin hangisi?
Моя старшая сестра так хорошо готовит	Benim ablam öyle iyi yemek yapar ki
Тим собака, он не понимает Русский язык	Tim bir köpektir, o Rusça anlamaz
Его младшая сестра любит спать	Onun küçük kız kardeşi uyumayı seviyor

Мой старший брат уже дома	Benim abim zaten evde
Твоя музыка такая громкая	Senin müziğin öyle gürültülü ki

Bağlaçlar

➤ А	Ve, peki, ama
➤ Хотя и	-e rağmen, her ne kadar
➤ Как лошадь	Köpek gibi
➤ Но	Ama
➤ Пока	... iken
➤ Потому что	Çünkü
➤ Зато	Ama en azından, fakat
Как вы знаете, мама умеет всё	Bildiğiniz gibi anne her şeyi yapabilir
Я работаю как лошадь	Ben köpek gibi çalışıyorum
Как вы знаете, мой брат не умеет читать	Bildiğiniz gibi benim abim okuyamıyor XXX
Мама любит готовить, пока я на работе	Ben işteyken anne yemek yapmayı seviyor
Мой брат работает пока я готовлю	Ben yemek yaparken erkek kardeşim çalışır
Пока брат читает, я работаю	Abi okurken ben çalışırım
Он работает потому что хочет есть	O çalışıyor çünkü yemek istiyor
Я здесь, потому что здесь моё место	Ben buradayım çünkü burası benim yerim
Я читаю потому что книги есть	Ben okurum çünkü kitaplar var
Папа любит чай но не любит сок	Baba çayı sever ama meyve suyu sevmez
Извините, но у меня есть планы	Pardon ama benim planlarım var
Извините, у нас нет супа но есть рис и хдеб	Pardon bizim çorbamız yok ancak pilavımız ve ekmeğimiz var
Я ем суп, хотя я не хочу его	Ben istemesem bile çorbayı içiyorum
Девочка идёт в школу, хотя и хочет спать	Kız uyumak istemesine rağmen okula gidiyor
Моя сестра читает эту книгу, хотя и не понимает её	Benim kız kardeşim anlamasa da bu kitabı okuyor
Я Вера, а тебя как зовут?	Ben Vera, peki senin adın ne?
А где вилка?	Ama çatal nerede?
Ты здесь, а она уже дома	Sen buradasın ama o çoktan evde
Я люблю спать, зато хорошо работаю	Ben uyumayı seviyorum ama en azından iyi iş çıkartıyorum
Моя сестра не любит курицу, зато очень хорошо её готовит	Benim kız kardeşim tavuğu sevmez ama en azından onu çok güzel pişirir

Mevcudiyet

➤ Дворец	Saray
➤ Деревне	Köy
➤ Мяч	Top
➤ Трава	Çimen
➤ Коробке	Kutu
➤ Лежить	Bulunmak
➤ Мыло	Sabun

➤ Очки очков	Gözlük
➤ Подарок	Hediye
➤ Продукты	Ürünler
➤ Стул	Sandalye
➤ Сумка	Çanta
➤ Во	İçinde, -de, -da
➤ Земле	Yer, zemin
Возле дварца трава	Sarayın yanında ot var
В коробке мяч	Kutuda bir top var
В коробке падарки	Kutuda hediyeler var
На земле трава	Yerde çim var
В деревне медведи	Köyde ayılar var
Там деревня	Orada bir köy var
Здесь дворец	Burada bir saray var
Во дворце гости	Sarayın içinde misafirler var
На траве мяч и коробка	Çimenin üstünde bir top ve bir kutu var
Что в коробке?	Kutuda ne var?
В деревне волк	Köyde kurt var
Мой подарок лежит в сумке	Benim hediyem çantanın içinde bulunur
На кровати лежит мяч	Yatağın üstünde top bulunur
На земле лежит собака	Yerde köpek bulunur
Где лежат продукты?	Ürünler nerede bulunuyorlar?
Мыло и тетрадь лежат в сумке	Sabun ve not defteri çantanın içinde bulunuyor
Очки лежат на стуле	Gözlükler sandalyenin üstünde bulunuyor
Тетрадь лежит на столе	Not defteri sandalyenin üstünde bulunuyor
На столе лежит яблоко	Masanın üstünde bir elma bulunuyor
У меня нет очков	Benim gözlüğüm yok
Здесь нет мыла	Burada sabun yok
В сумке продукты	Ürünler çantada
Мыло в коробке	Sabun kutuda
Это мои очки	Bu benim gözlüğüm
Стул стоит на траве	Sandalye çimenin üstünde duruyor
Мне очень нравится твой подарок	Senin hediyen çok hoşuma gitti
Где мои очки?	Benim gözlüğüm nerede?
Мне очень нравится твой подарок	Senin hediyen benim çok hoşuma gitti

Sorular - вопросы

➤ Что	Ne
➤ Кто	Kim
➤ Откуда	Nereli
➤ Кого	Kimi
➤ Когда	Ne zaman
➤ Где	Nerede
➤ Почему	Neden / Niçin
➤ Как	Nasıl
➤ Какая	Hangisi
➤ Который	Hangi

➤ Куда	Nereye
➤ Чей Чья	Kimin
➤ Чего	Ne

➤ вопрос	Soru
➤ ответ	Cevap
➤ о	Hakkında
➤ о ней / о нём	Onun hakkında
➤ ящик	Kutu (коробка)
Почему он не работает?	O neden çalışmıyor?
Почему дети не в школе?	Neden çocuklar okulda değiller?
Откуда твоя мама?	Senin annen nereli?
Откуда вы?	Siz nerelisiniz?
Чей чай она пьёт?	O kimin çayını içiyor?
Чья это сестра?	Bu kimin kız kardeşi?
Это чья девушка, твоя?	Bu kimin kız arkadaşı, senin mi?
Чей чай она пьёт?	O kimin çayını içiyor?
Я не знаю чья это мама	Bu kimin annesi, bilmiyorum.
Чей это дом там стоит?	Şurada kuran ev kimin?
Когда ты готовишь завтрак?	Sen kahvaltıyı ne zaman hazırlıyorsun?
Кто здесь живёт?	Burada kim yaşıyor?
Куда ты идёшь?	Sen nereye gidiyorsun?
Кого вы видите?	Siz kimi görüyorsunuz?
О чём она думает?	O ne hakkında düşünür?
О чём ты думаешь?	Sen ne hakkında düşünüyorsun?
Я не знаю ответа	Ben cevabı bilmiyorum
Что вы о ней думаете?	Siz onun hakkında ne düşünüyorsunuz?
Что ты о нём думаешь?	Sen onun hakkında ne düşünüyorsun?
ты Знаешь, о чем он думает?	Sen onun ne hakkında düşündüğünü biliyor musun?
Для чего этот ящик?	Bu kutu ne için?
Чего у нас нет?	Bizim neyimiz yok?

Meslekler - профессии

➤ (По) Профессия	Meslek (olarak)
➤ Актриса, Актёр	Aktris, aktör
➤ Журналист(Ка)	(kadın) gazeteci
➤ Учитель	Öğretmen (üniversite öncesi)
➤ Преподаватель	Öğretmen, hoca (üniversite)
➤ Писатель	Yazar
➤ Программист	Programcı
➤ Президент	Başkan
➤ Спорт+Смен(Ка)	Spor+cu (kadın)
➤ Доктор, Врач	Doktor
➤ Секретарь	Sekreter
➤ Музыка(Нт)	Müzisyen
➤ Политис	Siyaset
➤ Инженер	Mühendis
➤ Студент(Ка)	Öğrenci (kadın)

➤ Бизнесмен	İş adamı
➤ Юрист, Адвокат	Hukukçu, avukat
➤ Пилот	Pilot
➤ Менеджер	Müdür
➤ Повар	Aşçı
➤ Банкир	bankacı
Кто вы по профессии?	Mesleğiniz nedir? (Meslek olarak kimsiniz)
Сколько вам лет?	Kaç yaşındasınız?

Çevre ve Edatlar

➤ Слева	Solda
➤ Справа	Sağda
➤ Возле	Yanında
➤ Впереди	İleride
➤ Блиско	Yakın
➤ Пол	Kat, Zemin
➤ Река	Nehir
➤ Мост	Köprü
➤ Заказывать	Sipariş Etmek
➤ Лес	Orman
➤ Экскурсия	Tur, Gezi
➤ Выставка	Sergi
➤ Международный	Uluslararası
➤ Аэропорт	Havaalanı
➤ Совсем	Gerçekten
➤ Киоск	Büfe
➤ Большой	Büyük
➤ Зоопарк	Hayvanat Bahçesi
➤ Домашнее	Evcil
➤ Животное	Hayvan
➤ Страна	Ülke
➤ Поэт	Şair
➤ Улица	Sokak
➤ Комната	Oda
➤ США	ABD
➤ Около	Yanında
➤ Люди	İnsanlar
➤ Трава	Çim
➤ Дворец	Saray
➤ Деревня	Köy
➤ Земля	Yer
В какой город он едет?	O hangi şehre gidiyor?
Ребенок ходит в школу без мамы	Çocuk anne olmadan okula gidiyor
Я читаю об этой улице	Ben bu sokak hakkında okuyorum
В какой стране ты живешь?	Sen hangi ülkede yaşıyorsun?
Они уже на мосту	Onlar zaten köprü deler
Он читает книгу об Америке	O Amerika hakkında bir kitap okuyor
На траве мяч	Çimenin üzerinde top var

Во дворце гости	Sarayın içinde misafirler var
Эти люди живут в городе	Bu insanlar şehirde yaşıyor
Я живу на этой улице	Ben bu sokakta yaşıyorum
Я пью из чашки	Ben fincandan içiyorum
Она читает в её комнате	O onun odasında okuyor

Geniş ve Geçmiş Zaman, Zaman, Sayılar

➤ Всегда	Her zaman
➤ Часто	Sık sık
➤ Иногда	Arada sırada, bazen
➤ Редко	Nadiren
➤ Никогда	Hiçbir zaman
➤ Скоро	yakında
➤ Газета	Gazete
➤ Скрипка	Keman
➤ Пианино	Piyano
➤ Отвечать	Cevaplamak
➤ Журнал	Dergi
➤ Расти	Büyüme
➤ Снова	Yeniden, yine
➤ Спрашивать	Sormak
➤ Играть	(müzik, enstrüman) çalmak, Oynamak
➤ Открывать	Açmak
➤ Танцевать	Dans etmek
➤ Отдыхать	Dinlenmek
➤ Днём	Gündüz, gün boyunca
➤ Опаздывать	Geç kalmak
➤ Просить	Rica etmek, sormak
➤ Спрашивать	sormak
➤ Возможность	İmkan, fırsat
➤ Мыть	Yıkamak
➤ Тут	Burada
➤ Туда	Oraya
➤ Записывает	Not almak, kaydetmek
➤ Смотреть	İzlemek
➤ Вместе	Birlikte
➤ Помощь	Yardım etmek
➤ Забывать	Unutmak
➤ Переводить	Çevirmek
➤ Терять	Kaybetmek
➤ Статья	Makale
➤ Быстрый	Hızlı
➤ Сидеть	Oturmak
➤ Ходить	(yürüyerek) Gitmek
➤ Петь	Şarkı söylemek
➤ Окно	Pencere
➤ Отпуск	Tatil
➤ Мало	Birkaç, az

➤ Ухолить	Uzaklaşmak, ayrılmak		
➤ Кошек	Kediler		
➤ Собак	Köpekler		
➤ Девочек	Kız çocukları		
➤ Время	Zaman		
➤ Вчера	Dün		
➤ Завтра	Yarın		
➤ Год	Yıl		
➤ Месяц	Ay		
➤ Час, Часа, Часов	<p>Saat (20'den sonra son rakama göre bu üçünden biri kullanılır)</p> <p>...0 часов ...1 час ...2-4 часа ...5-9 часов ...11, ...12, ...13, ...14 часов (19'a kadar)</p> <p>Örnekler: 10 часов, 21 час, 22 часа, 33 часа, 45 часов, 80 часов, 100 часов, 101 час, 113 часов, 10000 часов, 5555555 часов</p> <p>*** Aynı durum "день/дня/дней" (gün) ve "год/года/лет" (yıl) için de uygulanır</p>		
➤ Минута / Минут	Dakika / dakikalar		
➤ Сколько	Kaç tane		
➤ Начало	Başlangıç, başı		
➤ Конец	Son, bitiş		
Sayılar			
➤ Один / одна / одно	Bir (eril / dişi / nötr durumlar) ³⁶	➤ Шесть	Altı
➤ Два	İki	➤ Семь	Yedi
➤ Три	Üç	➤ Восемь	Sekiz
➤ Четыре	Dört	➤ Девять	Dokuz
➤ Пять	Beş	➤ Десять	On
➤ Двадцать	20	➤ Шестьдесят	60
➤ Тридцать	30	➤ Семьдесят	70
➤ Сорок	40	➤ Восемьдесят	80
➤ Пятьдесят	50	➤ Девяносто	90
Айлар			
➤ Январь	Ocak Ayı	➤ Июль	Temmuz Ayı
➤ Февраль	Şubat ayı	➤ Месяц август	Ağustos Ayı
➤ Марта	Mart ayı	➤ Сентябрь месяц	Eylül Ayı
➤ Апрель	Nisan Ayı	➤ Октябрь	Ekim Ayı
➤ Может	Mayıs Ayı	➤ Ноябрь	Kasım Ayı
➤ Июнь	Haziran Ayı	➤ Декабрь	Aralık ayı
Я люблю и работать, и отдыхать		Ben hem çalışmayı hem de dinlenmeyi seviyorum	
Мы вместе играем в баскетбол		Birlikte basketbol oynuyoruz	

³⁶ Один карандаш: bir kurşun kalem (eril), Одна ручка: bir dolmakalem (dişi), Одно перо: bir kalem ucu (nötr)

Тут моя улица	Burası benim sokağım
Что вы записываете?	Siz neyi not alıyorsunuz?
Мы смотрим, как девушка играет на скрипке	Kızın keman çalışını izliyoruz
Я перевожу эту книгу на английский язык	Ben bu kitabı İngilizce diline çeviriyorum
Он снова спрашивает, где мяч	O topun nerede olduğunu yeniden soruyor
Ты туда ходите?	Siz oraya mı gidiyorsunuz?
Мама сейчас отдыхает	Şu an anne dinleniyor
Мой ребенок не ходит	Benim çocuğum gitmiyor (yürümüyor)
Мы ходим возле двери	Biz kapının yanından gideriz (yürüyoruz)
Я хожу и думаю	Ben yürüyorum ve düşünüyorum
Я люблю и работать, и отдыхать	Ben hem çalışmayı hem de dinlenmeyi seviyorum
Почему вы спрашиваете?	Neden soruyorsunuz?
Кто моет чашки?	Fincanları kim yıkıyor?
я смотрю футбол	Ben futbol izliyorum
Мы смотрим фильм вместе	Filmi birlikte izliyoruz
я мою посуду	Ben sofrayı yıkıyorum
Он так хорошо пишет	O, o kadar iyi yazıyor ki
я не играю на скрипке	Ben keman çalmıyorum
Мы смотрим, как девушка играет на скрипке	Kızın keman çalışını izliyoruz
Вы играете в футбол?	Siz futbol oynar mısınız?
Мы вместе играем в баскетбол	Birlikte basketbol oynuyoruz
Дети быстро растут	Çocuklar hızlı büyüyorlar
Почему Вера не отвечает?	Vera neden cevap vermiyor?
Я все помню	Ben her şeyi hatırlıyorum
Кто меня помнит?	Kim beni hatırlıyor?
Я отвечаю на вопрос	Ben soruyu cevaplıyorum
Моя сестра сидит и читает журнал	Kız kardeşim oturuyor ve dergiyi okuyor
Они дают мне коробку	Onlar bana kutuyu veriyorlar
Он пишет статьи за деньги	O makaleleri para için yazıyor
Моя сестра помогает мне готовить обед	Kız kardeşim öğle yemeğini yapmama yardım ediyor
Я перевожу эту статью, и вы мне помогаете	Ben bu makaleyi çeviriyorum siz ise bana yardım ediyorsunuz
Вы запишите это в книге	Siz bunu kitaba not ediyorsunuz
Вера танцует и поёт	Vera dans ediyor ve şarkı söylüyor
Моя сестра сидит и читает журнал	Kız kardeşim oturuyor ve dergiyi okuyor
Он любит тихую музыку Ему нравится тихая музыка	O sessiz müzikten hoşlanır
До завтра	Yarın görüşürüz
Композитор приходит завтра в десять	Besteci yarın onda geliyor
Zaman Sıklık	
Мы редко танцуем вместе	Biz nadiren beraber dans ederiz
Ваня иногда ходит в это кафе	Vanya bazen bu kafeye gider
Тим всегда отдыхает дома	Tim her zaman evde dinleniyor
Ваня иногда ходит в это кафе	Vanya bazen bu kafeye gidiyor
Он всегда быстро отвечает на вопросы учителя	O, öğretmenin sorularına her zaman hızlı cevap veriyor

Он редко читает журналы	O nadiren dergi okur
Он редко дает мне деньги	O bana nadiren para veriyor
Я редко пишу статьи	Ben nadiren makaleler yazarım
Он Иногда дарит нам гитару	O bazen bize gitarı veriyor
Иногда я вспоминаю школу	Bazen ben okulu hatırlıyorum
Он часто меня вспоминает	O sık sık beni hatırlıyor
Я часто хожу в это кафе	Ben sık sık bu kafeye giderim
У меня мало времени	Benim pek zamanım yok
Раз в год	Yılda bir kez
Sayılar	
Две чашки и одна ложка	İki fincan ve bir kaşık
У папы семь собак	Babanın yedi köpeği var
Сколько у вас собак?	Sizin kaç tane köpeğiniz var?
Тебе надо помыть три тарелки	Senin üç tabak yıkaman gerek
Два человека	İki kişi
Пять людей / человек	Beş kişi
Здесь два старика	Burada iki ihtiyar var
Saat	
Я уйду в час	Ben saat birde ayrılıyorum
Он уходит в час ночи	O gece saat birde ayrılıyor
В пять часов	Saat beşte
В три часа ночи	Gecenin saat üçünde
Два часа ночи	Geceleyin saat iki
Он приходит домой в час	O eve saat birde geliyor
Сейчас два часа	Şu an saat iki
Скоро будет десять часов	Yakında saat on olacak
Девять часов пятнадцать минут	Saat dokuzu on beş geçe
Пять минут четвертого	(Saat) üçü beş dakika geçe Rusça' da bizim dilimizden farklı olarak yelkovan saat on iki'yi gösterdiğinde akrebin gösterdiği saat bitmiş, bir sonraki saat başlamış kabul edilmektedir. Bu kurala göre bu örnekte, saat üç bitmiş ve dördüncü saat başlamıştır. Bu yüzden dördün vs. dakikası olarak söylenir.
Без двадцати три	(Saat) Üçe yirmi dakika var
Без четверти девять	(Saat) Dokuza çeyrek var
Четверть восьмого	(Saat) Yediyi çeyrek geçiyor
Половина шестого	(Saat) beş buçuk
Три двадцать	3:20
Начало будет завтра в два часа	Başlangıç yarın saat ikide olacak (yarın saat ikide başlıyor)
Я прихожу из школы в пять часов	Ben okuldan saat beşte gelirim
Я прихожу домой в восемь	Ben eve sekizde geliyorum
Композитор приходит завтра в десять	Besteci yarın onda geliyor
У тебя одна минута	Senin bir dakikan var
Пять минут	Beş dakika
Один час	bir saat
Сейчас час	saat bir
Yaş / Yıl	
Ему уже три года	O zaten üç yaşında

Сколько ей лет?	O kaç yaşında?
Ей восемь или девять лет	O sekiz veya dokuz yaşında
Завтра ему будет четырнадцать лет	O yarın on dört yaşında olacak
В августе ему исполнится двадцать лет Ей будет двадцать в августе	O ağustos ayında yirmi yaşında olacak
Мне скоро будет девятнадцать лет	Ben yakında on dokuz yaşında olacağım
Мне шестнадцать лет а тебе Сколько?	Ben on altı yaşındayım ya sen kaç yaşındasın?
Я работаю здесь двадцать лет	Ben burada yirmi yıldır çalışıyorum
Я живу в Москве уже семнадцать лет	Ben zaten on yedi yıldır Moskova'da yaşıyorum
Нет, ему семнадцать	Hayır, o on yedi yaşında
Тебе ест двадцать один?	Sen yirmi bir yaş var mısın?
Моя мама живет здесь тринадцать лет	Benim annem on üç yıldır burada yaşıyor
Aylar	
В начале января	Ocak ayının başında
В феврале четыре недели	Şubat ayında dört hafta var
Скоро будит май	Yakında Mayıs olacak
Папа был в Америке в октябре В октябре папа был в Америке	Baba Ekim'de Amerika'daydı
Вчера был ещё март	Dün hâlâ Mart ayıydı
Он будет работать тут до декабря	O Aralık ayına kadar burada çalışacak
В сентябре он будет в отпуске	O Eylül'de tatilde olacak
конец марта	Mart ayının sonu
начало мая	Mayısın başlangıcı
Моя мама была у нас в августе	Benim annem Ağustos'ta bizdeydi
У меня отпуск в июле	Temmuz'da tatilim var
Этот писатель был здесь в июне	Bu yazar Haziran'da buradaydı
Я был в России и в октябре и в ноябре	Hem ekimde hem de kasımda ben Rusya'daydım
Gelecek Zaman	
Он будет работать тут до декабря	O aralık ayına kadar burada çalışacak
Скоро будет десять часов	Yakında saat on olacak
В сентябре он будет в отпуске	O eylülde tatilde olacak
Начало завтра в два часа	Başlangıç yarın saat ikide olacak
Где они будут в час ночи?	Onlar gece saat birde nerede olacaklar?
Они будут здесь завтра	Onlar yarın burada olacaklar
Ей будет двадцать в августе	O ağustos ayında yirmi yaşında olacak

Aile, Spor

➤ Семья	Aile
➤ Мать	Anne
➤ Сын	Oğul, Erkek Evlat
➤ сыновья	Erkek Evlatlar
➤ Дочь	Kız Evlat
➤ Отец	Baba
➤ Свою	Kendi
➤ братья	Erkek kardeşler
➤ своих	Kendi (çoğul)
➤ Жена	Eşi (Hanım)
➤ Муж	Koca

➤ Родитель	Ebeveyn
➤ Дядя	Amca / dayı
➤ Тетя	Teyze / Hala
➤ Бабушка	Büyükanne, Babaanne, Nine
➤ Дедушка	Büyükbaba
➤ Внук	Erkek Torun
➤ Внучка	Kız Torun
➤ Команда	Takım
➤ Баскетболист	Basketbolcu
➤ Футболист	Futbolcu
➤ Игра	Oyun
➤ Стадион	Stadyum
➤ Форма	Forma
➤ Хоккей	Hokey
➤ Надеваеть	Giyinmek
➤ Матч	Maç
➤ Брасать	Atmak, Fırlatmak
➤ Переводить	Çevirmek
➤ Проиграть	Kaybolmak
➤ Бежать	Koşmak
➤ Тренировать	Antrenman Yapmak
➤ Уходить	Ayrılmak
➤ Просто, только	Sadece
➤ Выиграть	Kazanmak
➤ Проигралаь	Kaybetmek
➤ Приходить	Gelmek
➤ Смотреть	İzlemek
Я знаю его отца	Ben onun babasını tanıyorum
у меня нет матери	Benim annem yok
У ребенка нет отца	Çocuğun babası yok
их матери	Onların anneleri
У его матери есть все	Onun annesinin her şeyi var
Он любит свою мать/маму	O kendi annesini seviyor
Он любит своих родителей	O kendi ebeveynlerini seviyor
Мы любим своего учителя	Biz kendi öğretmenimizi seviyoruz
Я люблю своего мужа	Ben kendi kocamı seviyorum
Я люблю свою жену	Ben kendi karımı seviyorum
Их родители живут в США	Onların ebeveynleri ABD'de yaşıyorlar
Наши дочери любят читать	Bizim kızlarımız okumayı severler
Муж и жена очень любят друг друга	Karı koca birbirlerini çok seviyorlar
Твои братья зовут тебя	Senin abilerin seni arıyorlar (çağırıyorlar)
Его тетя, старшая сестра его отца	Onun teyzesi, babasının ablası
Мой брат не любит играть в игры	Benim erkek kardeşim oyun oynamayı sevmez
Дай мне этот футбольный мяч	Bu futbol topunu bana verin
Иван проиграл	İvan kaybetti
Тим надевает свитер	Tim kazak giyiniyor
Наша команда выиграла	Bizim takımımız kazandı
кажется, они проиграли вчера	Öyle görünüyor ki onlar dün kaybettiler
Кто выиграл и кто проиграл?	Kim kazandı ve kim kaybetti?
Он ест рис во время матча	O maç esnasında pilav yer

футбольный матч	Futbol maçı
Мы бежим домой	Biz eve koşarız
У него нет времени на спорт	Onun spora zamanı yok
я много тренируюсь	Ben çok antrenman yaparım
Я бросаю яблоки в коробку	Ben kutuya elmaları atıyorum
я просто бегу	Ben sadece koşuyorum
Девушка бросает мне мяч	Bir kız çocuğu bana top atıyor
Ты знаешь как играть в эту игру?	Sen bu oyunun nasıl oynandığını biliyor musun?
Мой брат играет в футбольной команде	Benim abim bir futbol takımında oynuyor
Спорт – это не всегда игры	Spor her zaman oyun değildir

Kişiler, Sahiplik Zamirleri, Doğa, Yönler

➤ Автор	Yazar		
➤ Начальник	Patron (Erkek)		
➤ Врач	Doktor		
➤ Компания	Şirket		
➤ Опыт	Deneyim		
➤ Имя	Ad		
➤ Фамилия	Soyadı		
➤ Учиться	Ders Çalışmak		
➤ Университет	Üniversite		
➤ интересный	enteresan		
➤ Группа	Grup		
➤ Друзья	Arkadaşlar		
➤ Ученица	(Kız) Öğrenci		
➤ Старый	İhtiyar		
➤ Бизнесмен	İş Adamı		
➤ Дождь	Yağmur		
➤ тепло	Sıcak		
➤ Холодно	Soğuk		
➤ Тепло	Ilık		
➤ Снег	Kar		
➤ Грязно	Çamurlu		
➤ Минус	Eksi		
➤ Плюс	Artı		
Mevsimler			
Весна	İlkbahar	Осень	Sonbahar
Зима	Kış	Лето	Yaz
➤ Цветок	Çiçek		
➤ Сад	Bahçe		
➤ Ветер	Rüzgar		
➤ Туча	Bulut		
➤ Солнце	Güneş		
➤ Звезда	Yıldız		
➤ Небо	Gökyüzü		
➤ Сильный	Güçlü, Şiddetli		
➤ Прекрасные	Harika, Muhteşem		
➤ Тумана	Sis		

➤ Шумно		Gürültülü	
Yönler			
Север	Kuzey	Восток	Doğu
Юг	Güney	Запад	Batı
➤ лучше		Daha iyi	
Они мои друзья		Onlar benim arkadaşlarım	
У нашего папы есть друзья в Москве		Bizim babamızın Moskova'da arkadaşları var	
Я не знаю нашего соседа		Ben bizim komşumuzu tanımıyorum	
Этот город в нашей стране		Bu şehir bizim ülkemizde Bu bizim ülkemizde bir şehir	
Он мой начальник		O benim patronum	
У меня нет твоей книги		Senin kitabın bende değil	
У меня нет вашей собаки		Sizin köpeğiniz bende değil	
Возле моего дома два дерева		Benim evimin yanında iki ağaç var	
Осень - мое любимое время года		Sonbahar yılın en sevdiğim zamanıdır	
Друзья моей дочери		Benim kızımın arkadaşları	
Дом моей мамы		Benim annemin evi	
Завтрак моей кошки		Benim kedimin kahvaltısı	
Имя автора книги		Kitabın yazarının ismi	
наш общий сосед		Bizim ortak komşumuz	
Жена нашего врача сейчас в Москве		Bizim doktorumuzun karısı şu an Moskova'da	
Как зовут твоего друга?		Senin arkadaşının adı ne?	
Я не знаю имени его матери		Ben onun annesinin adını bilmiyorum	
У моей новой девушки нет кошки		Benim yeni kız arkadaşımın kedisi yok	
В феврале выло много снега		Şubatта çok kar yağdı	
Осенью иногда была грязно		Sonbahar ara sıra çamurluydu / kirliydi	
Вчера температура была минус три градуса		Dün sıcaklık eksi üç dereceydi	
Вчера был очень сильный ветер		Dün çok güçlü bir rüzgar vardı	
Вчера не было дождя		Dün yağmur yağmadı	
В парке было тепло и тихо		Park ılık ve sessizdi	
Вчера не было тумана		Dün sis yoktu	
Дженни всегда хорошо работала		Jenny her zaman iyi çalışıyordu	
На востоке города есть большой магазин		Şehrin doğusunda büyük bir dükkan vardır	
Босток города - там		Şehrin doğusu orasıdır	
Город на востоке России		Rusya'nın doğusundaki şehir	
Том живет на юге города		Tom şehrin güneyinde yaşıyor	
На юге тепло, а на севере холодно		Güney sıcaktır ama kuzey soğuktur	
Ресторан возле моря		Deniz kenarı restoran	
Группа девочек		Kız grubu	
Прекрасные цветы		Muhteşem çiçekler	
Сильный ветер		Şiddetli rüzgar	
Собака – друг человека		Köpek insanın arkadaşıdır	
Какой у вас опыт?		Hangi deneyiminiz var?	
Спасибо, мне лучше		Teşekkür ederim, kendimi daha iyi hissediyorum	
Они тут будут завтра		Onlar yarın burada olacaklar	
Она не учится в декабре		O, Aralıkta ders çalışmaz	
Он интересный человек		O enteresan bir kişidir	
В группе двадцать один студент		Grupta yirmi bir öğrenci var	
Я учусь в школе		Ben okulda eğitim görüyorum	
Она студентка и много учится		O bir öğrenci ve çok ders çalışıyor	

Мой начальник думает, что это проблема	Benim patronum bunun bir problem olduğunu düşünüyor
Кто автор этой книги?	Bu kitabın yazarı kim?
Идет снег	Kar yağıyor
Скоро (будет) лето	Yakında yaz olacak
Зима – это хорошая	Kış mevsimi iyidir
Как растут цветы?	Çiçekler nasıl yetişirler?
На улице сейчас очень грязно	Sokak şu an çok kirli
Я уйду из дома в девять зимой	Ben kışın evden dokuzda ayrılıyorum
Почему здесь так грязно? Потому что идет дождь	Neden burası bu kadar çamurlu? Çünkü yağmur yağıyor
На небе тучи	Gökyüzünde bulutlar var
В лесу тихо	Orman sessizdir
Здесь нет цветов	Burada çiçek yok
Почему здесь так шумно?	Neden burası bu kadar gürültülü?
На улице туман	Dışarıda sis var
Дома шумно, но / а в саду тихо	Ev gürültülü ama bahçe sessiz
На этой улице всегда очень шумно	Bu sokak her zaman çok gürültülüdür
Днём надо работать	Gündüz vakti çalışmak gerekir
Моя дочь смотрит на звезды	Benim kızım yıldızları izliyor
Все еще идет дождь? Дождь еще идет?	Yağmur hâlâ yağıyor mu?
Мне холодно!	Ben üşüyorum!
Я знаю, что солнце очень горячее	Ben güneşin çok sıcak olduğunu biliyorum
Мне не нравится весна, зато я люблю лето	Ben ilkbahardan hoşlanmıyorum ama en azından yazı seviyorum
В январе в Москве очень холодно	Moskova'da ocak ayı çok soğuk
Завтра (температура) будет плюс пять градусов и (пойдет) дождь	Yarın sıcaklık artı beş derece olacak ve yağmur yağacak
Я живу на западе России	Ben Rusya'nın batısında yaşıyorum
Мы много думали	Biz çok düşündük

Geçmiş Zaman

➤ Слушать	Duymak
➤ Усталость	Yorulmak
➤ Усталый	Yorgun
➤ Стоять	Durmak
➤ Говорить	Konuşmak
➤ Ходить	Gitmek
➤ Все	Herkes, Hepsi, Bütün, Tüm
➤ Хотеть	İstemek
➤ Ждать	Beklemek
➤ лежать	Uzanmak
➤ пробовать	denemek
В магазине не было чая	Mağazada çay yoktu
Твоя мама была в Москве?	Annen Moskova'da mıydı?
Вчера был еще февраль	Dün hala Şubat ayıydı
Эта девочка не была в школе вчера	Dün bu kız okulda değildi
Моя дочь вчера играла на скрипке	Dün kızım keman çaldı

Когда было начало месяца?	Ayın başı ne zamandı?
Когда было начало месяца?	Ayın başı ne zamandı?
Иван не работал в этой стране	İvan bu ülkede çalışmadı
Иван думал о своей семье	İvan kendi ailesi hakkında düşünüyordu
Дженни всегда работала хорошо	Jenny her zaman iyi çalışıyordu
Вера уже говорила об этом	Vera zaten bunun hakkında konuştu
Раньше Ваня так много не говорил	Önceden/eskiden Vanya bu kadar çok konuşmazdı
Раньше всё было не так	Eskiden her şey böyle değildi
Уже вечер и я устал	Şimdiden akşam oldu ve ben yorgunum
Девушка вчера не ходила обедать	Kız çocuğu dün öğle yemeği yemeye gitmedi
Девушка стояла у двери дома	Kız çocuğu evin kapısında duruyordu
Тётя всегда много читала	Teyze her zaman çok okuyordu
Кот смотрел на дом	Kedi eve bakıyordu
Кот лежал на двери	Kedi kapıda uzanıyordu
Собаки лежали, потому что они устали	Köpekler uzanıyorlardı çünkü onlar yorgunlardı
Там стоял стол	Orada bir masa duruyordu
Там не было телевидения	Orada televizyon yoktu
Стол стоял около окна	Masa pencerenin yanında duruyordu
у двери стояла Женщина	Kadın kapıda duruyordu
Люди слышали обо мне	İnsanların benden haberleri vardı
Мой брат всегда умел готовить	Benim erkek kardeşim her zaman yemek yapabildi
Мой брат много раз читал эту книгу	Benim erkek kardeşim birçok kez bu kitabı okudu
Мой сын всегда много читал	Benim oğlum her zaman çok okuyordu
Моя собака смотрела на тарелку рис	Benim köpeğim pilav tabağına bakıyordu
Мой кот хотел молока	Benim kedim süt istedi
Я думал о жизни	Ben hayat hakkında düşünüyordum
Меня вчера тут не было	Ben dün burada değildim
Я не знал, где школа	Ben okulun nerede olduğunu bilmiyordum
Я работал день и ночь	Ben gece gündüz çalıştım
Я лежал в кровати	Ben yatakta uzanıyordum
Я ходил в школу два года	Ben iki yıl okula gittim
Я всё видел	Ben her şeyi gördüm
Я здесь раньше не была	Ben eskiden burada değildim
я ждал тебя	Ben seni bekliyordum
Я уже видел учителя	Ben öğretmeni zaten gördüm
Я много где жил	Ben birçok yerde yaşadım
Я был в России и в октябре и в ноябре	Hem ekimde hem de kasımda ben Rusya'daydım
Я был / была в школе в то время	Ben o zamanlar okuldaydım
Нет, я не ходил домой	Hayır, ben eve gitmedim
Ты это слышал?	Sen bunu duydun mu?
Скажи, куда ты ходила?	Sen nereye gittin söyler misin?
Ты пробовал готовить ши?	Sen şii pişirmeyi denedin mi?
Ты не видел моего папу?	Sen benim babamı görmedin mi?
Где ты был в это время?	Sen o sıralarda neredeydin?
Когда ты там была?	Sen ne zaman oradaydın?
Когда ты был/ была там?	
Она раньше не умела готовить ши	O önceden şii pişiremezdi
Он хотел работать в Германии	O Almanya'da çalışmak istedi
Он здесь говорил о России	O burada Rusya hakkında konuştu
Она пробовала приготовить картошку	O patates pişirmeyi denedi

Что он читал?	O ne okuyordu?
Куда он смотрел?	O nereye bakıyordu?
Мы работали в Германии пять лет	Biz Almanya'da beş yıl çalıştık
Мы устали на работе	Biz işte yorulduk
Мы ждали ночи	Biz geceyi bekledik
Мы стояли на улице и говорили	Biz dışarıda duruyorduk ve konuşuyorduk
Мы уже смотрели его фильм	Biz zaten onun filmini izledik
Мы раньше жили в Москве	Biz eskiden Moskova'da yaşadık
Мы стояли на улице и говорили	Biz dışarıda duruyorduk ve konuşuyorduk
Мы думали о музыке	Biz müzik hakkında düşünüyorduk
Мы думали, Петербург — город в Германии	Biz Petersburg'un Almanya'da bir şehir olduğunu düşünüyorduk
Вы пробовали играть в баскетбол?	Siz basketbol oynamayı denediniz mi?
Они стояли возле нас	Onlar bizim yanımızda duruyorlardı
Где они жили?	Onlar nerede yaşıyorlardı?
Все хотели знать его имя	Herkes onun adını bilmek istedi
все устали	Herkes yoruldu
Мать видела меня у моста	Anne beni köprünün yanında gördü
Мама стояла у двери и читала	Anne kapının yanında durdu ve okudu
Мама ходила на работу мама пошла на работу	Anne işe gitti
Автобус стоял там	Otobüs orada durdu
Зимой я ждал весны	Kışın ben ilkbaharı bekliyordum
Кот лежал на двери	Kedi kapıda uzanıyordu
Девушка устала готовить	Kız çocuğu yemek yapmaktan yoruldu
В комнате стояло две кровати	Odada iki yatak duruyordu
Папа много работал	Baba çok çalıştı
У нас нет времени ждать	Beklemeye zamanımız yok
Я люблю смотреть на звезды	Ben yıldızlara bakmayı seviyorum
Дженни не хочет ходить в магазин	Jenny mağazaya gitmek istemez
Я не хочу тут стоять	Ben burada durmak istemiyorum
Не надо тут стоять	Burada durmaya gerek yok
Мне надо стоять у школы	Benim okulun yanında durmam gerek
Ты можешь идти	Gidebilirsin
Можете идти	Gidebilirsiniz
Подожди маму	Anneyi bekle
Подожди пять минут	Beş dakika bekle
Подожди меня	Beni bekle
Я лежу один и читаю	Ben kendi başıma uzanıyorum ve okuyorum
Дети не хотят идти домой	Çocuklar eve gitmek istemiyorlar

Kişi ve Eşyalar, Renkler

➤ Новый	Yeni
➤ Маленький	Küçük
➤ Длинный	Uzun
➤ Плохой	Kötü
➤ хуже	Daha kötü
➤ Старый	Eski, Yaşlı

➤ Погода	Hava		
➤ Целый	Tüm, Bütün		
➤ Следующий	Ertesi		
➤ Красивый	Güzel, hoş, yakışıklı		
➤ Дорогой	Pahalı		
➤ Хорошей	İyi, Güzel		
➤ Важный	Önemli		
➤ Короткий	Kısa		
➤ Длинный	Uzun		
➤ Общая, Общай	Ortak		
➤ Правило	Kural		
➤ Умный	Akıllı		
➤ Странный	Tuhaf		
➤ Разный	Farklı		
➤ цвет	Renk		
Renkler			
➤ Белый	Beyaz	➤ Синий	Mavi
➤ Серый	Gri	➤ Зелёный	Yeşil
➤ Чёрный	Siyah	➤ Красный	Kırmızı
➤ желтый	Sarı	➤ коричневый	kahverengi
А погода там какая?	Havalar orada nasıl?		
Ничего хорошего	Hiçbir şey güzel değil		
Я не знаю нового врача	Ben yeni doktoru tanımıyorum		
Начало хорошей недели	Güzel bir haftanın başı		
Это очень далеко от моего нового дома	Bu benim yeni evimden çok uzakta		
Лучше спать дома	Evde uyumak daha iyi		
Его дом меньше нашего	Onun evi bizimkinden daha küçük		
Моя киска больше твоей Мой кот больше твоего	Benim kedim seninkinden daha büyük		
Вчера погода была хуже	Dün hava daha kötüydü		
Я должен есть меньше хлеба	Ben daha az ekmek yemeliyim		
Ты больше, чем друг	Sen bir arkadaştan daha fazlasısın		
Мой кот больше чем твой	Benim kedim seninkinden daha büyük		
Нет ничего хуже моей кошки	Benim kedimden daha kötü hiçbir şey yok		
В плохую погоду лучше спать	Kötü bir havada uyumak daha iyidir		
Мне кажется, наша улица хуже	Gördüğüm kadarıyla bizim sokağımız daha kötü		
Твой дом больше чем мой	Senin evin benimkinden daha büyük		
Этот город больше моего	Bu şehir benimkinden daha büyük		
Моя сестра хочет длинную машину	Benim kız kardeşim uzun bir araba istiyor		
Я читаю хорошую книгу	Ben iyi bir kitap okurum		
Мальчик открывает большую коробку	Oğlan büyük kutuyu açıyor		
Тут нет белой чашки	Burada beyaz fincan yok		
Зачем читать плохую книгу?	Niçin kötü bir kitap okunur?		
Извините, но я должен работать	Affedersin ama ben çalışmak zorundayım		
Я не знаю твою новую девушку	Ben senin yeni kız arkadaşını tanımıyorum		
Это наша общая проблема	Bu bizim ortak problemimiz		
У меня для тебя плохие новости	Benim sizin için kötü haberlerim var		
у меня только плохие ученики	Benim sadece kötü öğrencilerim var		
У него маленькие дети	Onun küçük çocukları var		
Какой умный ребенок	Ne akıllı bir çocuk		

Какие цвета ты любишь?	Sen hangi renkleri seviyorsun?
Все люди разные	Bütün insanlar farklılar
Я знаю все правила	Ben bütün kuralları biliyorum
Странные люди ходят в этот магазин	Tuhaf insanlar bu mağazaya giderler
Тут все цвета разные	Burada bütün renkler farklıdır
Какого цвета этот стол?	Bu masa hangi renk?
Мне нравится этот длинный серый стол	Bu uzun gri masa benim hoşuma gidiyor
Она композитор и у неё много хорошей музыки	O bir besteci ve onun birçok güzel müziği var
Белый дом	Beyaz Saray
Ты цел?	Sen güvende misin?
Я должен был больше спать	Ben daha fazla uyumalıydım
Спасибо, мне лучше	Teşekkürler, daha iyiyim
Я не хочу читать эту длинную книгу	Ben bu uzun kitabı okumak istemiyorum
Они хорошие художники	Onlar iyi ressamlardır
Он студент и усердно учится	O bir öğrenci ve çok ders çalışıyor
Что, тебе не нравится теннис?	Ne, sen tenisi sevmiyor musun?
меня здесь не было вчера	Ben dün burada değildim
Вчера у него было много работы	Dün onun çok işi vardı
Кто следующий?	Sıradaki kim?
Когда будет хорошая погода?	Hava ne zaman güzel olacak?
Красная площадь	Kızıl Meydan
дайте Пожалуйста маленькое яблоко Пожалуйста, дайте мне маленькое яблоко	Lütfen küçük bir elma verin
В этой комнате серый пол	Bu odada gri bir zemin var
У нас разные собаки	Farklı köpeklerimiz var
В лесу тихо	Orman sessizdir

Çoğul Ekleri

➤ Всем \ Всем То	herkese
➤ Гулять	Yürümek, dolaşmak
➤ Школам	okullara
➤ Верить	inanmak
➤ Письмо	mektup
➤ Долго	Uzun zamandır
➤ Обычно	Genellikle
➤ Верить	İnanmak
➤ Трудный, Трудно	Zor
➤ Объяснить, Объяснять	Açıklamak
➤ Гулять	Dolanmak
➤ Нужно	gerek
Он всем нравится	Onu herkes beğeniyor
Он верит во всех	O herkese inanıyor
Всем нравится мой кот	Herkes kedini beğenir
<i>(Özne ismin -e halinde olur)</i>	
Маме очень нравится есть шоколад	Anne çikolata yemekten çok hoşlanıyor
Мальчику нравится музыка	Oğlan müzikten hoşlanıyor
Писателю нравится шоколад	Yazar çikolatayı beğeniyor

Твоим детям нравится шоколад	Senin çocukların çikolatayı beğenir
Мальчику нравится эта девочка	Oğlan bu kızı beğeniyor
Папе не нравится мой друг	Baba benim arkadaşımı beğenmiyor
Этому человеку нравится только синие	Bu kişi sadece mavi şeyleri beğenir
Им нравится наш город	Onlar bizim şehrimizi beğeniyorlar Bizim şehrimiz onların hoşuna gider
Кому нравится эта книга?	Bu kitap kimin hoşuna gider?
Им нравится гулять у школы	Okulun yanında dolanmak onların hoşuna gider
Дома нашей компании всем нравится	Bizim şirketimizin evleri herkesin hoşuna gider
Этой девочке не нравится серая лошадь	Bu kız çocuğu gri attan hoşlanmıyor
Этому человеку надо больше читать	Bu kişinin daha fazla okuması lazım / gerek
Этому человеку нужно больше (про)читать	
Учителю уже надо идти в школу	Öğretmenin zaten okula gitmesi lazım
Я иду к кафе	Ben kafeye doğru gidiyorum
Женщина идет к парку	Kadın parka doğru gidiyor
Эта дорога идет к морю	Bu yol denize doğru gidiyor
Дети идут к деревьям	Çocuklar ağaçlara doğru yürüyorlar
Этот путь - к её дереву	Bu yol onun ağacına doğru gider
Девочка уже идет к школе	Kız zaten okula doğru gidiyor
Ее сыновья любят прыгать	Onun oğulları zıplamayı seviyorlar
Хорошо когда Писателю хочется писать	Eğer yazarın canı yazmak isterse iyidir Bir yazarın yazmak istemesi iyidir
Учителю уже хочется спать	Öğretmenin canı zaten uyumak istiyor
Мне хочется чаю	Canım biraz çay istiyor
Мне хочется приготовить рис	Canım pirinç pişirmek istiyor
Мне не хочется готовить	Canım yemek pişirmek istemiyor Yemek pişirmek istemiyorum
Коту хочется молока	Kedinin canı biraz süt çekiyor
Он просит воды	O biraz su rica ediyor
Иван идет по улице	İvan sokak boyunca yürüyor
По улице идет человек	Kişi sokak boyunca yürüyor
Моя дочь целый день гуляла по парку	Benim kızım bütün gün park boyunca dolandı
Том ходил по улице и смотрел на дома	Tom sokak boyunca yürüyordu ve evleri izliyordu
Они идут к школам	Onlar okullara doğru gidiyorlar
Наши учителя из Петербурга	Bizim öğretmenlerimiz Petersburg'lu
Письмо маме	Anneye mektup
Известные имена	Bilindik isimler
Дорога в город	Şehre giden yol
Книга о девочках	kızlar hakkında bir kitap
Вы знаете их имена?	Siz onların isimlerini biliyor musunuz?
Имена их девочек	Onların kızlarının isimleri
Нам пора идти на работу	Bizim için işe gitme vakti
Мне пора на работу	Benim için işe gitme vakti
Моим детям пора спать	Benim çocuklarım için uyuma vakti
Тебе пора помыть окна	Senin için pencereleri yıkama vakti
Уже восемь, твоим детям пора в школу	Saat şimdiden sekiz oldu, senin çocukların için okula gitme vakti
Мальчикам нравится суп	Oğlanlar çorbayı beğenirler
Девушкам нравятся наши лошади	Bizim atlarımız kızların hoşuna gidiyor

Я вчера читала девчонкам новую книгу	Ben dün kızlara yeni kitabı okudum
Я тебе не верю	Ben sana inanmıyorum
Тут все цвета разные	Buradaki tüm renkler farklıdır
Я знаю все правила	Ben bütün kuralları biliyorum
Мой брат часто думает о девочках	Benim erkek kardeşim sıkça kızlar hakkında düşünüyor
Женщина показывает нам книги	Bir kadın bize kitapları gösteriyor
Я долго здесь живу	Ben uzun zamandır burada yaşıyorum
Ты долго меня ждал?	Sen beni uzun zaman bekledin mi?
Скажи это моим родителям	Bunu benim ebeveynlerime söyle
Скажи папе, что я в Москве	Babaya Moskova'da olduğumu söyle
Скажи учителю, что завтра все будут в школе	Öğretmene yarın herkesin okulda olacağını söyle
Скажите своим детям, что пора уже спать	Kendi çocuklarınıza uyku vaktinin çoktan geldiğini söyleyin
Скажи этой девочке, что я уже уду	Bu kıza benim zaten gittiğimi söyleyin
Я уже говорила твоим родителям, что не люблю кошек	Ben zaten senin ebeveynlerine kedileri sevmediğimi söyledim
Я смотрел в окно и думал о детях	Ben pencereden baktım ve çocuklar hakkında düşündüm
Они показывают учителю фильм	Onlar öğretmene filmi gösteriyorlar
Я пишу своим детям длинное письмо	Ben kendi çocuklarıma uzun bir mektup yazıyorum
Обычно он дома	Genellikle o evdedir
Писателю надо не только хорошо писать, но и много читать	Bir yazarın sadece iyi yazması değil ayrıca çok okuması gerekir
Им хорошо	Onlar iyiler (İyi hissediyorlar)
Дайте кошке молока, пожалуйста	Kediye süt verin lütfen
Всем доброе утро	Herkese günaydın
Осень мое любимое время года	Sonbahar yılın en sevdiğim zamanı
Женщина показывает нам книги	Bir kadın bize kitapları gösteriyor
Мы гуляем в лесу	Biz ormanda dolanıyoruz / yürüyoruz
Это всё объясняет	Bu her şeyi açıklıyor
Это долго объяснять	Bunu açıklamak uzun zaman alır
Этот человек объясняет нам дорогу к кафе	Bu kişi bize kafeye giden yolu açıklıyor
Вчера я объясняла детям слова	Dün ben çocuklara kelimeleri açıkladım
Я долго объясняла родителям, где Я живу	Ben nerede yaşadığımı uzun bir zaman ebeveynlere açıkladım
Я объясняю детям, о чём фильм	Ben çocuklara filmin ne hakkında olduğunu açıklıyorum
Моим словам трудно верить	Benim kelimeleme inanmak zordur
Кому нравятся книги этого автора?	Bu yazarın kitaplarını kim beğenir?
Кому нравится, когда музыка такая громкая?	Müzik bu kadar gürültülü olunca kim beğenir?

Diyalog Kurma

➤ Пропуск	İzin
➤ преподаватель	Profesör öğretmen
➤ лекцию	Konferans, ders

➤ ошибка	hata
➤ заканчивать	bitirmek
➤ умный	Akıllı
Я этого не говорил	Ben bunu söylemedim
Я не знаю, идет ли домой	Ben eve gidip gitmediğimi bilmiyorum
Я не знаю, играет ли он на пианино	Ben onun piyano çalıp çalmadığını bilmiyorum
Я не спрашивал, хочет ли он спать	Ben onun uyumak isteyip istemediğini sormadım
Он спросил, есть ли у тебя пропуск	O senin iznin olup olmadığını sordu
Ты не ответил на мой вопрос	Sen soruma cevap vermedin
Я не спрашивал, хочет ли он спать	Ben onun uyumak isteyip istemediğini sormadım
Думаю, что у меня ещё нет этого пропуска	Sanırım hala bu iznim yok
О чем они говорят?	Onlar ne hakkında konuşuyorlar?
Я спросил Дженни, что она думает	Ben Jenny'e onun ne düşündüğünü sordum
Я много раз это говорила	Ben çoğu zaman bunu söylüyordum
Они не говорили, где живут	Onlar nerede yaşadıklarını söylemediler
Вы можете мне ответить?	Siz bana cevap verebilir misiniz?
Я вижу здесь ошибку	Ben burada bir hata görüyorum
Он заканчивает писать статью	O makaleyi yazmayı bitiriyor
Мне нравится всё, кроме кровати	Yatak hariç her şey hoşuma gider
я всё кроме русского изучал в школе	Ben okulda Rusça hariç her şeyi çalıştım
Какой язык ты знаешь кроме английского?	Sen İngilizce dışında/ hariç hangi dili biliyorsun?
может быть, они будут изучать немецкий язык	Onlar Almanca çalışacak olabilir
может быть, это не наш Преподаватель?	Bu bizim profesörümüz olabilir mi?
может быть, это ошибка	Bu bir hata olabilir
Преподаватель изучал русский в университете	Profesör üniversitede Rusça çalıştı
Преподаватель заканчивает лекцию	Profesör konferansı bitiriyor
Я не понимаю лекцию	Ben konferansı anlamıyorum
Я думал, что лекция будет завтра	Ben konferansın yarın olacağını sandım
О чём они говорят?	Onlar ne hakkında konuşuyorlar?
Какая умная собака	Ne akıllı bir köpek
Вера любит твою музыку	Vera senin müziğini seviyor
Я вижу твою гитару	Ben senin gitarını görüyorum

Kaynaklar:

Anastasiya Hoca:

<https://www.youtube.com/watch?v=CToo1Al-9Ns>

RusYaz - İrina:

<https://www.youtube.com/@rusyaz6088/videos>

Kolay Yöntemlerle Rusça Öğreniyorum:

<https://www.youtube.com/@kolayyontemlerleruscaogren3313/playlists>

Rusça Öğreniyorum – blog:

<https://ruscaogrenelim.blogspot.com/>

Dersimiz Rusça: <https://www.dersimizrusca.com/>

Rusça Derslerim: <https://www.ruscaderslerim.com/>

Egzersiz Videoları: <http://russian.cornell.edu/mini/index.cfm>

Rusça: https://www.youtube.com/playlist?list=PLiVCfYjVsYU6hCFqAt_L2XpYtuMnwvfo4

Telaffuz: <https://tr.forvo.com/languages/ru/>

Farklı Sistemli Dillerde Çoğul Anlayışının Uyum Açısından İfadesi, Hülya AŞKIN BALCI,

<https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/819013>

Rusça - Çoğullar için Kurallar: <https://www.youtube.com/watch?v=ry290bC6Gqo>